

MARGEČANY 2016+

PROGRAM ROZVOJA OBCE

Územné vymedzenie	Obec Margečany
Územný plán obce schválený	áno
Dátum schválenia Programu rozvoja obce	21. 3. 2016
Doba platnosti	1. 1. 2016 – 31. 12. 2022
Verzia	1.2
Publikovaný verejne	22. 3. 2016
Dátum schválenia poslednej aktualizácie	25. 6. 2018
Dátum publikovania poslednej aktualizácie	26. 6. 2018

OBSAH

Základné údaje o obci a kontaktné informácie	6
ÚVOD.....	7
Metodika vypracovania Programu rozvoja obce MARGEČANY 2016+	8
Stručný popis kontextu vzniku a chronológie prípravy PRO	8
1 ANALYTICKÁ ČASŤ	9
1.1 Komplexná analýza vnútorného a vonkajšieho prostredia podľa jednotlivých oblastí	9
1.1.1 Margečany - súčasť Košického samosprávneho kraja	9
1.1.2 Margečany - súčasť okresu Gelnica	9
1.1.3 Margečany - súčasť MAS Hnilec, o. z.	10
1.1.4 Partnerstvá obce a členstvo obce v ďalších združeniach	10
1.1.5 Stručná história obce.....	11
1.1.6 Margečiansky tunel	12
1.1.7 Geografický popis obce	13
1.1.8 Prírodná pamiatka Margečianska línia	14
1.1.9 Chránené vtáčie územie SKCHVU036 Volovské vrchy	15
1.1.10 Environmentálne záťaže a znečistenie jednotlivých zložiek životného prostredia	16
1.1.11 Adaptabilita územia na klimatické zmeny	24
1.1.12 Demografia obce	26
1.1.13 Vzdelanostná skladba obyvateľstva	30
1.1.14 Ekonomická aktivita obyvateľstva	30
1.1.15 Poloha obce a rozvojové osi	32
1.1.16 Dopravná infraštruktúra	33
1.1.17 Cyklistická doprava	36
1.1.18 Bývanie	39
1.1.19 Technická infraštruktúra	40
1.1.20 Školstvo	43
1.1.21 Zdravotnícke zariadenia	45
1.1.22 Kultúra	46
1.1.23 Šport	47
1.1.24 Územný plán obce	48
1.1.25 Hospodárenie obce	49
1.1.26 Evidencia podnikateľských subjektov.....	52
1.1.27 Evidencia mimovládnych organizácií.....	53

1.2 Ex-post hodnotenie existujúceho PHSR	54
1.3 SWOT ANALÝZA OBCE MARGECANY	59
1.3.1 Prírodné zdroje a ochrana životného prostredia	59
1.3.2 Ľudské zdroje.....	60
1.3.3 Doprava a infraštruktúra	61
1.3.4 Hospodárstvo – priemysel, obchod, služby a cestovný ruch.....	62
1.3.5 Samospráva obce a inštitucionálna spolupráca	64
1.4 PROBLÉMOVÁ ANALÝZA OBCE MARGECANY	65
2 STRATÉGIA ROZVOJA OBCE MARGECANY	68
3 PROGRAMOVÁ ČASŤ	71
3.1 Prehľad opatrení, projektov a aktivít podľa oblastí.....	71
A. Hospodársky rozvoj.....	71
B. Sociálny rozvoj.....	73
C. Životné prostredie	76
3.2 Zoznam ukazovateľov podľa cieľov / prioritných oblastí	78
4 REALIZAČNÁ ČASŤ	85
4.1 Popis postupov organizačného a inštitucionálneho zabezpečenia realizácie	85
Obecné zastupiteľstvo:.....	85
Starosta:	86
Obecný úrad:	86
4.2 Popis úloh jednotlivých partnerov	86
4.3 Stručný popis komunikačnej stratégie	86
4.4 Monitorovanie a hodnotenie	87
5 FINANČNÁ ČASŤ	89
6 ZÁVER	91
6.1 Informácie o schválení a zverejnení PRO	91
PRÍLOHY	92
Príloha č. 1 - Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PRO.....	93
Príloha č. 2 - Zoznam informačných zdrojov použitých v PRO (východiskové strategické a koncepcné dokumenty, súvisiaca legislatíva).....	94
Príloha č. 3 - Zoznam skratiek použitých v PRO.....	98
Príloha č. 4 - Vyhodnotenie dotazníka	99
Príloha č. 5 - Akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky (x+2)	102
Príloha č. 6 - Prehľad pravidelných kultúrnych a športových podujatí	108
Príloha č. 7 - Obmedzenia súvisiace s CHVÚ SKCHVÚ036 Volovské vrchy	109

Zoznam obrázkov

Obrázok 1: Margecianska línia (vľavo) a kostol sv. Margity	14
Obrázok 2: Chránené vtáčie územie SKCHVU036 Volovské vrchy - časť v katastri obce Margecany ...	15
Obrázok 3: Lokalizácia environmentálnych záťaží, skládok odpadu a prírodnej pamiatky.....	16
Obrázok 4: Vývoj počtu obyvateľov obce Margecany od roku 1996 do roku 2014	26
Obrázok 5: Veková pyramída k 31. 12. 2014.....	27
Obrázok 6: Grafické vyobrazenie zhoršovania demografickej situácie v obci	29
Obrázok 7: Mapa rozvojových osí a centier osídlenia KSK	32
Obrázok 8: Cestné komunikácie v obci z pohľadu širších vzťahov	33
Obrázok 9: Mapa železničnej siete Slovenskej republiky	34
Obrázok 10: Cyklotrasy v okolí obce Margecany.....	36
Obrázok 11: Návrh kostrovej siete cyklistických trás Košického kraja.....	37
Obrázok 12: Návrh vedenia cyklotrasy cez kataster obce	38

Zoznam tabuliek

Tabuľka 1: Využitie územia a pôdneho fondu v území.....	13
Tabuľka 2: Chránené územia	14
Tabuľka 3: Prehľad environmentálnych záťaží v obci.....	17
Tabuľka 4: Prehľad najväčších znečisťovateľov ovzdušia v katastri mesta/obce	18
Tabuľka 5: Kvalita vody rieky Hornád nad obcou Margecany	20
Tabuľka 6: Zelené prvky s jednotlivými ekosystémovými službami, ktoré poskytujú.....	23
Tabuľka 7: Modré prvky s jednotlivými ekosystémovými službami, ktoré poskytujú	23
Tabuľka 8: Prehľad jednotlivých klimatických zmien a ich dopadov	25
Tabuľka 9: Vývoj počtu obyvateľstva podľa dekád.....	26
Tabuľka 10: Počet obyvateľov, veková štruktúra, migrácia, sobášnosť, rozvodovosť	28
Tabuľka 11: Porovnanie indexu starnutia	28
Tabuľka 12: Vzdelanostná skladba obyvateľstva.....	30
Tabuľka 13: Podiel ekonomicky aktívneho obyvateľstva	30
Tabuľka 14: Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie (UoZ) v obci Margecany	31
Tabuľka 15: Hlavní zamestnávatelia v obci Margecany vrátane počtu zamestnancov.....	31
Tabuľka 16: Prehľad obecných nájomných bytov	39
Tabuľka 17: Prehľad školských zariadení.....	43
Tabuľka 18: Údaje o Základnej škole s materskou školou k 30. 9. 2015 – školský rok 2015/2016	43
Tabuľka 19: Vývoj počtu žiakov v ZŠ a ŠKD:.....	43
Tabuľka 20: Zdravotnícke zariadenia.....	45
Tabuľka 21: Športoviská na území obce	47
Tabuľka 22: Evidencia podnikateľských subjektov pôsobiach na území obce.....	52
Tabuľka 23: Evidencia mimovládnych organizácií pôsobiach na území obce.....	53
Tabuľka 24: Hodnotenie realizácie existujúceho PHSR (2008-2015)	54
Tabuľka 25: Predpokladané zdroje financovania jednotlivých opatrení.....	89
Tabuľka 26: Indikatívny rozpočet PRO - sumarizácia	90

Základné údaje o obci a kontaktné informácie

Základné údaje o obci	
Názov obce	Margečany
Kraj	Košický
Okres	Gelnica
Rozloha katastrálneho územia	1763 ha
Počet obyvateľov k 31. 12. 2015	1942
Prvá písomná zmienka	1235
Starosta obce	Ing. Igor Petrik

Kontaktné informácie	
Adresa	Obchodná 7, 055 01 Margečany
Web	www.margecany.sk
Facebook	www.facebook.com/margecany/
Pevná linka	053/48 94 239
Mobil	0915 907 619
e-mail	podatelna@margecany.sk
IČO:	00329347
DIČ:	2021259405
Bankové spojenie	Prima banka Slovensko a. s.
Číslo účtu	3457448001/5600

ÚVOD

Obec ako územný celok vymedzený podľa klasifikácie štatistických územných jednotiek je v zmysle zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja subjektom, ktorý je povinný participovať na rozvoji sociálnych, hospodárskych, kultúrnych a environmentálnych procesov a vzťahov, ktoré v nej prebiehajú a ktoré prispievajú k zvyšovaniu jej konkurencieschopnosti, trvalému hospodárskemu rozvoju, sociálnemu rozvoju a územnému rozvoju i k vyrovnávaniu hospodárskych rozdielov a sociálnych rozdielov medzi regiónmi. Sociálno-ekonomickými partnermi obce v tomto procese sú podnikatelia a mimovládne organizácie pôsobiace v oblasti regionálneho rozvoja na miestnej, regionálnej alebo celoštátnej úrovni.

Regionálny rozvoj má byť zameraný najmä na:

- a) komplexné využívanie vnútorného rozvojového potenciálu územia - prírodných, kultúrnych, materiálnych, finančných, ľudských a inštitucionálnych zdrojov,
- b) rozvoj vedy, výskumu a vývoja prispievajúci k celkovému rozvoju regiónu so zreteľom na podporu zavádzania nových technológií a inovácií pri rešpektovaní vnútorných špecifík regiónu,
- c) rozvoj informatizácie a digitalizácie v regióne,
- d) rozvoj hospodárstva a podnikateľského prostredia v regióne s cieľom zvýšiť jeho produktivitu, optimalizovať štruktúru hospodárstva, vytvárať nové pracovné miesta a stabilizovať ohrozené pracovné miesta,
- e) rozvoj ľudských zdrojov vrátane zvyšovania vzdelanostnej úrovne, kvalifikácie a zlepšovania prípravy detí a mladých dospelých na trh práce,
- f) predchádzanie sociálneho vylúčenia a zmierňovanie jeho negatívnych dôsledkov, podporu rovnosti príležitostí na trhu práce a podporu znevýhodnených komúní,
- g) realizáciu verejných prác podporujúcich rozvoj regiónu,
- h) zlepšenie a rozvoj sociálnej infraštruktúry regiónu,
- i) zlepšenie dopravnej a technickej vybavenosti regiónu, inžinierskych stavieb,
- j) rozvoj cestovného ruchu,
- k) medzištátnu, cezhraničnú a medziregionálnu spoluprácu v oblasti regionálneho rozvoja v záujme trvalo udržateľného rozvoja regiónu,
- l) zachovanie identity a rozvoj kultúry a starostlivosť o kultúrne dedičstvo regiónov a sídiel,
- m) rozvoj pôdohospodárstva a rozvoj vidieka, rozvoj vidieckych oblastí a zvyšovanie kvality života na vidieku,
- n) realizáciu opatrení na ochranu, udržiavanie a zveľaďovanie životného prostredia a na obmedzovanie vplyvov poškodzujúcich životné prostredie a zlepšenie environmentálnej infraštruktúry regiónu,
- o) ochranu prírody, efektívne využívanie prírodných zdrojov regiónu a využívanie alternatívnych zdrojov energie,
- p) rozvoj občianskej vybavenosti a rozvoj služieb v regióne,
- q) udržateľný rozvoj aglomerácií, obnovu, regeneráciu a rozvoj miest a obcí podľa záväznej časti príslušnej územnoplánovacej dokumentácie,
- r) zvyšovanie dostupnosti a kvality bývania,
- s) budovanie a posilňovanie štruktúr občianskej spoločnosti, rozvoj prosociálneho správania obyvateľstva,
- t) rozvoj multikultúrnej spoločnosti v regióne vrátane multikultúrneho dialógu, spolupráce a tolerance v regiónoch a sídlach,
- u) rozvoj telesnej kultúry, športu a turistiky,
- v) ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia.

Metodika vypracovania Programu rozvoja obce MARGECANY 2016+

(podľa zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z. z.)

Program rozvoja obce Margecany, spolu s jej platným územným plánom, je základným a kľúčovým dokumentom pre riadenie samosprávy. Vychádza z poznania situácie a konkrétnych potrieb obyvateľov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov v území, formuluje svoju predstavu o budúcnosti spolu s činnosťami a projektmi na jej zabezpečenie.

PRO sa spracováva na 7 rokov s dlhodobým výhľadom na 10 – 14 rokov, teda na obdobie 2016 - 2022. PRO koncepčne, systémovo analyzuje a určuje budúcnosť rozvoja spolu s činnosťami, investičnými projektmi so zdrojovým krytím na jej zabezpečenie. Vytvára rámec, ktorého naplnenie bude zárukou, že PRO nebude zbytočne rozsiahlym a len popisným zoznamom nereálnych zámerov, ale skutočným strategickým rozvojovým dokumentom s cieľom dosiahnuť rast životnej úrovne na konkrétnom území.

Stručný popis kontextu vzniku a chronológie prípravy PRO

Proces spracovania PRO obce Margecany sa začal 30. 3. 2015, kedy poslanci uznesením potvrdili platnosť aktuálneho PHSR do doby vypracovania nového PHSR v zmysle zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších zmien a doplnkov.

Dňa 27. 4. 2015 poslanci obecného zastupiteľstva zobrali na vedomie informáciu o zmenách legislatívy a z nej vyplývajúcu povinnosť uviesť existujúce PHSR do súladu s novou právnou úpravou do konca roka 2015. Starosta obce bol taktiež poverený zvolať pracovné stretnutie poslancov za účelom vyhodnotenia plnenia PHSR schváleného pre roky 2008 - 2015. Pracovné stretnutie sa konalo dňa 11. 5. 2015.

Pri príprave dokumentu bola vytvorená pracovná skupina zložená z oslovených hlavných aktérov života obce (viď príloha č.1) a riadiaca skupina v zložení: Ing. Igor Petrik - starosta obce, Mgr. Miroslav Dubecký - zástupca starostu obce, Ing. Jozef Magda - projektový manažér a Ing. Jana Tóthová - spracovateľka dokumentu. V mesiaci december 2015 bol v obci spustený on-line prieskum názorov obyvateľov na stav obce v jednotlivých oblastiach jej života a zistenie podnetov a návrhov na zlepšenie života v obci, ktorý bol následne vyhodnotený.

Strategická časť bola prerokovaná pracovnou skupinou dňa 19. 1. 2016.

Program rozvoja obce vychádza z platného územného plánu obce Margecany v znení jeho zmien a doplnkov č. 1, v programovej časti aj z návrhu Zmien a doplnkov č. 2, ktoré boli vypracované v roku 2015 a ktorých verejné prerokovanie sa predpokladá začiatkom roku 2016.

1 ANALYTICKÁ ČASŤ

1.1 Kompletná analýza vnútorného a vonkajšieho prostredia podľa jednotlivých oblastí

1.1.1 Margecany - súčasť Košického samosprávneho kraja

Košický kraj sa nachádza v juhovýchodnej časti Slovenska. Na severe hraničí s Prešovským krajom a na západe s Banskobystrickým krajom. Južnú a východnú hranicu tvoria štátne hranice s Maďarskom a Ukrajinou. Košický kraj je v rámci Slovenska svojou rozlohou štvrtým najväčším (6 754,5 km²) a počtom obyvateľov druhým najväčším krajom.

Na základe územnosprávneho členenia pozostáva Košický kraj z 11 okresov, z čoho 4 okresy sú na území mesta Košice (Gelnica, Košice I, Košice II, Košice III, Košice IV, Košice – okolie, Michalovce, Rožňava, Sobrance, Spišská Nová Ves a Trebišov) a zo 440 obcí, z ktorých má 17 štatút mesta.

Košický kraj patrí k najvýznamnejším hospodárskym priestorom Slovenska, ktorého ťažiskovými ekonomickými odvetvami sú priemysel, stavebníctvo a poľnohospodárstvo. Z priemyselných odvetví sú to hlavne výroba kovov, strojársky, ťažobný priemysel, priemysel palív a energetiky, potravinársky a v súčasnosti intenzívne sa rozvíjajúci IT sektor.

Na území Košického kraja sa vyskytujú energetické, rudné a nerudné suroviny. Surovinovou základňou regiónu je najmä oblasť Slovenského rudohoria, ktorá v dávnej minulosti podmienila vznik baníctva, hutníctva farebných kovov a strojárstva. Takmer 40% územia Košického kraja pokrývajú lesy. Najlesnatejšími sú okresy Rožňava, Košice – okolie a Gelnica, najmenšiu plochu lesov má okres Michalovce. Z hľadiska vodohospodárskeho a rekreačného využitia sú významné vodné nádrže. Medzi najväčšie a najvýznamnejšie patria Zemplínska Šírava, Ružín a Palcmanská Maša.

Obec Margecany je z dopravného hľadiska železničnou a cestnou dopravou prepojená aj na Prešovský samosprávny kraj. Obcou prechádza hlavný železničný koridor siete TEN-T (Košice - Žilina) a zároveň je tu začiatok dopravného koridoru Margecany - Červená skala - Banská Bystrica.

1.1.2 Margecany - súčasť okresu Gelnica

Okres Gelnica mal ku koncu roka 2013 spolu 31 421 obyvateľov, pričom zaznamenal **mierny nárast počtu obyvateľov** (v roku 2005 žilo v okrese 30 982 obyvateľov). Vyjadrené v relatívnych číslach ide o nárast na úrovni cca 1,5 %. V okrese je prevaha žien. Vekové zloženie obyvateľstva indikuje **nárast počtu obyvateľov v poproduktívnom veku** z 3 703 v roku 2005 na 3 989 v roku 2013 (nárast o cca 7 %). Počet osôb v predproduktívnom veku (0-14) za rok 2013 (spolu 6 189) mierne klesol oproti roku 2005 (spolu 6 495) o cca 5 %. Celkový prírastok je v kladných číslach (653), saldo migrácie naznačuje, že **z okresu sa za posledné roky viac ľudí vysťahovalo ako sa v ňom usídlilo** (-412).

Okres Gelnica má vyššiu nezamestnanosť (21,3 %), ako je priemer kraja (17,2 %) a priemer SR (13,5 %). Patrí medzi okresy s najvyššou mierou nezamestnanosti v SR. Nezamestnaných v okrese Gelnica bolo spolu 3 411, miera evidovanej nezamestnanosti v roku 2013 bola na úrovni 21,29 %.

Od roku 2005 až do roku 2012 mala prakticky stúpajúcu tendenciu, po roku 2012 je výhľad optimistickejší, keďže miera nezamestnanosti začala klesať. Miera nezamestnanosti žien od roku 2005 stále prevyšovala mieru nezamestnanosti mužov.

Priemerná nominálna mesačná mzda podľa SK NACE Rev 2 bola v roku 2013 670 €. V porovnaní s predchádzajúcimi rokmi bol zaznamenaný nárast mzdy, napr. v porovnaní s rokom 2009 o cca 21 %. Zatiaľ čo priemerná mzda v SR narástla od roku 2009 o 88 €, v okrese Gelnica za to isté obdobie narástla o 128 €. V roku 2013 však stále bola **o 221 € nižšia, ako je priemer SR**.

Najviac je v okrese zastúpený sektor obchodu a dopravy (35,5 %), nasledujú ostatné služby (26,9 %) a priemysel so 17,1 %. **Počet podnikov** v okrese v roku 2013 dosahoval počet 234 a od roku 2008 sa zaznamenal ich **mierny rast**. Na druhej strane, **počet fyzických osôb – podnikateľov** od roku 2008 **neustále klesá**. Zatiaľ čo v roku 2008 ich bolo 1 807, v roku 2013 ich počet dosahoval už len 1 597.

Jeden obyvateľ okresu Gelnica vyprodukoval v roku 2013 priemerne 186,5 kg komunálneho odpadu, z čoho sa zhodnotilo iba 29,6 kg, v relatívnom vyjadrení 15,9 %. Je to však najviac od roku 2007. Je potrebné skonštatovať, že **zhodnocovanie komunálneho odpadu je veľmi nízke** a do budúcnosti bude treba pristupovať k tomuto problému s väčším dôrazom v environmentálnom zmysle. **Kanalizáciu nemá pripojenú ani polovica domácností** (44,51 %) a **verejný vodovod majú zhruba dve tretiny domácností** (67,85 %).

1.1.3 Margecany - súčasť MAS Hnilec, o. z.

MAS HNILEC, o. z. je verejno-súkromné partnerstvo miestnych aktérov, v ktorom sa spája spolupráca verejného a súkromného sektora s organizovanou občianskou spoločnosťou a obyvateľmi. V rámci svojej činnosti občianske združenie uplatňuje zásady **“miestneho rozvoja vedeného komunitou (CLLD)”**, čo predstavuje inovatívny prístup pre rozvoj vidieka. Toto partnerstvo vzniklo s cieľom vypracovania **“Stratégie CLLD územia MAS HNILEC”**, nakoľko miestne spoločenstvo pozná najlepšie silné a slabé stránky regiónu a dokáže riešiť vlastné problémy efektívnejšie prístupom „zdola - nahor“. Spracovaná **“Stratégia CLLD územia MAS HNILEC”** je nástrojom na získanie finančných prostriedkov z EÚ v rámci Programu rozvoja vidieka 2014-2020, s cieľom zlepšenia kvality života a životného prostredia v Hnileckej doline, často nelichotivo označovanej ako „hladová dolina“.

Územie verejno-súkromného partnerstva MAS (miestna akčná skupina) HNILEC, o. z. sa nachádza v severozápadnej časti Košického samosprávneho kraja. Hraničí s okresmi Rožňava, Spišská Nová Ves, Košice – okolie a Prešov. Tvoria ho katastre 18 obcí okresu Gelnica (Gelnica, Helcmanovce, Henclová, Jaklovce, Kluknava, Kojšov, Margecany, Mníšek nad Hnilcom, Nálepko, Prakovce, Smolnícka Huta, Smolník, Stará Voda, Švedlár, Úhorná, Veľký Folkmar, Závadka, Žakarovce) okrem obcí Hrišovce a Richnava. Rozkladá sa na 569,49 km² s počtom obyvateľov 28 440 (ŠÚSR, 31. 12. 2014).

Obec Margecany je sídlom tohto partnerstva a je jeho aktívnym členom.

1.1.4 Partnerstvá obce a členstvo obce v ďalších združeniach

Obec Margecany v terajšom období nemá zmluvne žiadne partnerstvá ani v rámci SR, ani v rámci zahraničných kontaktov (EÚ alebo ostatné krajiny Európy).

Obec je členom nasledovných združení:

- a) Združenie miest a obcí Slovenska,
- b) Združenie miest a obcí Hnileckého regiónu,
- c) Združenie miest a obcí Spiša,
- d) Koordinačné združenie pre rozvoj mikroregiónu Dolný Spiš,
- e) Združenie miest a obcí pre separovaný zber odpadov, SEZO Spiš.

1.1.5 Stručná história obce

Obec Margecany je obcou s veľmi starou históriou. Historik Varsík v knihe Osídlenie východného Slovenska do XV. storočia píše: "Slováci v Margecanoch, ktorí sídlia pri vtoku Hnilca do Hornádu, sú na svojom pôvodnom mieste bez prerušenia kontinuity od čias spred príchodu Nemcov k rieke Hnilec, teda od čias Svätoplukových v IX. - X. storočí."

Prvé písomné zmienky o Margecanoch sú z roku 1235. Z nich vyplýva, že dedinka Margecany vznikla v chotári banského mesta Gelnica a jej pôvodný názov sa viaže k názvu tunajšieho kostola Sv. Margity. V priebehu storočí sa názov obce menil, napr. v r.1300 – Senthmargita, r. 1460 – Margythfalwa, r.1594 – Margecseny, r.1786 - Margetzen, Margitfalwa, Margeczani, r.1863–Margitfalu, r.1907 – Margitfalva, r.1920 – Margecany.

Napriek značnému poklesu obyvateľov následkom morových epidémií v r. 1662 - 1710 boli Margecany na konci 18. storočia už významným územným sídlom. Dokazuje to aj skutočnosť, že mali svoju pečať. Jej vznik je datovaný rokom 1789. Na pečati je zobrazená sv. Margita s troma margarétami a nápis "Sigil: Communitatis Margithfalva 1789". Uvedená pečať je uchovaná na listine. Roku 1918 postihla obec epidémia "Španielskej chrípky". V roku 1937 bol do obce zavedený elektrický prúd. V roku 1960 sa s obcou administratívne spojila osada Rolova Huta.

Rok 1963 bol rokom veľkých zmien. Začalo sa sťahovanie ľudí a výstavba vodného diela Ružín. Pôvodná obec Margecany ležiaca pri sútoku riek Hornád a Hnilec čiastočne zanikla v r.1970. Z pôvodných Margecian sa do dnešných čias zachoval len rímskokatolícky Kostol sv. Margity, železničná stanica, železničné bytovky, niekoľko rodinných domov nachádzajúcich sa nad zátopovým pásmom, časť osady Rolova Huta a Vápenka Margecany. Koncom 70-tych a začiatkom 80-tych rokov 20. storočia občania svojpomocne realizovali výstavbu kultúrneho domu a obecného úradu, kde dnes sídli okrem obecného úradu aj kino Družba a obecná knižnica. V roku 1992 bola ustanovená Margecianska farnosť s farským kostolom a realizovaná výstavba fary.

Z kultúrneho dedičstva staviteľstva boli v obci pozoruhodné tieto stavby: murovaný dom "alaš". V časti Rolova Huta sa nachádza technická pamiatka "Bujanovský tunel" (pôvodne železničný), spájajúci Rolovu Hutu a rekreačnú oblasť Kozinec, ktorý je hneď vedľa najdlhšieho dvojkoľajného elektrifikovaného železničného tunela na Slovensku.

Rolova Huta

Začiatky osídľovania osady Rolova Huta nemeckými osadníkmi siahajú do r. 1597 za účelom zhutnenia medených rúd. Pozýval ich Anton Roll (1537 – 1612), ktorý vlastnil majetky v Bajerove, Žipove a Rolovej Hute.

Už v 16. storočí mala Rolova Huta medzi banskými mestami významné postavenie, ktoré zabezpečila Rollova rodina. Anton Roll, odborník na hľadanie striebronosných a medenonosných žíl a najvýznamnejší podnikateľ v spišskom medenorudnom baníctve v 60. rokoch 16. storočia, dal raziť mince s vyobrazeným mytologickým vtákom fénixom, ktorý bol symbolom v rodovom erbe Rollovcov. Rollovci postavili medené hámre s tromi pecami. Bola to najväčšia fabrika na spracovanie medi s ročnou výrobou asi 6700 kg čistej medi. V 2. polovici 19. storočia bol počet robotníkov pri tavbe medi v Rolovej Hute 54. Pri fabrike bola zriadená v r. 1867 bratská pokladnica, z ktorej obnosu boli hradené výdavky za lieky a ošetrovné chorých robotníkov. V polovici 18. storočia ďalší z rodu Rollovcov, Anton, ťažil medenú rudu v údolí Hornádu poniže Margecian, kde dal na spracovanie rudy postaviť hutu. Osadníci založili obec, ktorá sa podľa huty nazývala Fönixhuta až do roku 1919. Bola to samostatná politická obec. V roku 1951 sa výstavbou Trate družby v Rolovej Hute začala výstavba

staveništného zariadenia, postavili sa dielne na opravu strojov, ubytovacie baráky pre robotníkov, jedáleň s kuchyňou a kultúrnou miestnosťou, čítareň, knižnica a kino. Bol zriadený obchod s textilom, obuvou, potravinami a iným spotrebným materiálom, sídlila tam stála lekárska pohotovosť a jeden praktický i zubný lekár. Ordinácie boli veľmi dobre vybavené, mali aj röntgenový prístroj.

Rolova Huta mala svoju obecnú správu do 12. júna 1960, kedy sa stala súčasťou obce Margečany. V súčasnosti v osade zostala len železničná budova – dnes Margečany-zastávka. Všetky budovy, kaštieľ, kaplnka a 12 rodinných domov bolo asanovaných z dôvodu výstavby vodnej priehrady Ružín.

1.1.6 Margecianský tunel

Margecianský železničný tunel s dĺžkou 431 m (medzi obyvateľmi Rolovej Huty bol nazývaný Rolovský tunel) bol vybudovaný počas jednokoľajnej Košicko-bohumínskej železnice (KBŽ) v roku 1872 a ako železničný tunel slúžil až do roku 1955, kedy sa otvorila prevádzka na novej dvojkolejnej Trati družby. Bol druhým najdlhším tunelom po Strečnianskom tuneli na trati KBŽ. Neskôr začal slúžiť ako príjazdová cesta k chatovej oblasti.

Po odstránení koľajníc v tuneli bolo dno tunelovej rúry vybetónované, čím sa pravdepodobne zvýšila jeho niveleta asi o 0,5 m, o čom svedčí aj pomerne malá výška bezpečnostných výklenkov. Takmer polovica z celej dĺžky tunelovej rúry nemá obmurovku a steny tvoria iba samotné opracované skaly.

V súčasnosti tento tunel predstavuje jedinú príjazdovú cestu do rekreačnej oblasti Kozinec.

Dňa 22. marca 1985 bol Margecianský tunel **zapísaný do Ústredného pamiatkového fondu SR ako technická pamiatka**. Písomné materiály o stavebných zaujímavostiach sa o starom tuneli nezachovali.

Kultúrnym dedičstvom sú aj ďalšie železničné stavby. Pri ich výstavbe bolo potrebné prekonávať prekážky prírodného terénu a mechanické limity. Trať družby si vyžiadala za Rolovou Hutou výstavbu najdlhšieho – Bujanovského tunela s dĺžkou 3410,7 m – a hneď za ním aj najkratšieho dvojkolejného tunela na Slovensku – Ružinského tunela s dĺžkou 131 m – a potom železničného Ružinského viaduktu ponad rieku Hornád. Taktiež odbočka železničnej trate z Margecian do Červenej skaly, tzv. stredoslovenská transversála, si vyžiadala výstavbu 9 tunelov a 23 margecianskych železničných mostov.

Originálna je galéria medzi Margecanmi a Rolovou Hutou na novej Trati družby vybudovaná z mostných prefabrikátov uložených na úzkych pilieroch, založených na svahu v pevných svorových rulách.

Z registra Nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok - údaje z karty kultúrnej pamiatky:

(<http://www.pamiatky.sk/pamiatky/fondy/nehnutelne-pamiatky/>)

Číslo ústredného zoznamu KP: 4443

Index pamiatkového objektu: 0

Unifikovaný názov KP: TUNEL ŽELEZNIČNÝ

Unifikovaný názov PO: TUNEL ŽELEZNIČNÝ

Doba vzniku: 70. roky 19.st.

1.1.7 Geografický popis obce

Obec Margecany sa nachádza pri sútoku riek Hornád a Hnilec na ľavom brehu Ružínskej priehrady vo výške 330 m n. m. Najvyššie miesto leží v severovýchodnom výbežku Čiernej hory, je to Roháčka s nadmorskou výškou 1.028 m n. m. Najnižšie miesto 320 m n. m. sa nachádza na nive Hornádu pri Ružínskej priehrade.

Margecany ležia medzi geografickými súradnicami 48° 52' a 48° 56' severnej šírky, 20° 58'' a 21° 04'' východnej dĺžky.

Kataster obce sa nachádza prevažne v geomorfologickom celku Čiernej hory, iba malý výbežok na juhozápade patrí do Volovských vrchov.

Obec Margecany má dve miestne časti, a to Margecany a Rolova Huta.

Margecany predstavujú významnú obec v okrese Gelnica v Košickom kraji. Ležia excentricky v severovýchodnej časti okresu na križovatke hlavných ciest č. 546 Prešov - Nálepko a č. 547 Košice – Spišské Podhradie. Majú dôležitú polohu na železničnej trati č. 180 Košice - Žilina - Bratislava, ku ktorej sa pripája železničná trať č. 170 (tzv. stredoslovenská magistrála) Zvolen - Margecany.

Od okresného mesta Gelnica je obec Margecany vzdialená po ceste aj železnici 9 km. Od krajského mesta Košice je vzdialená po hlavnej ceste 38 km a po železnici 35 km. Vzdialenosť od mesta Prešov je 31 km a od mesta Spišská Nová Ves 41 km.

Kataster Margecian susedí na severovýchode s chotárom Miklušoviec, Klenova a Hrabkova, na juhu a juhozápade hraničí s obcou Jaklovce a na západe s Kluknavou. Východnú hranicu má spoločnú s Košickou Belou. Dĺžka katastrálnych hraníc je 17 140 m.

Tabuľka 1: Využitie územia a pôdneho fondu v území

Pôdny fond	ha
Celková výmera	1 761,44
Poľnohospodárska pôda	142,68
Orná pôda	3,6
Vínice	0
Záhrady	15,42
Ovocné sady	0
Trvalé trávne porasty	123,66
Nepoľnohospodárska pôda	1 618,76
Lesné pozemky	1 340,00
Vodné plochy	91,90
Zastavané plochy	127,77
Ostatné plochy	59,09

Zdroj: obec, ŠÚ SR

1.1.8 Prírodná pamiatka Margecianska línia

Prírodná pamiatka Margecianska línia je vyhlásená na ochranu skalnej steny, ktorá odкрýva jednu z najvýznamnejších tektonických línií Západných Karpát. Oddeľuje horniny Gemerika (bridlice a fylitické bridlice) od hornín Veporika (svory a svorové fylity). Za prírodnú pamiatku bola vyhlásená v roku 1992 o rozlohe 4 385 m² so 4. stupňom ochrany. Skalná stena v záreze štátnej cesty tvorí hranicu medzi geomorfologickými celkami Volovské vrchy a Čierna hora.

Obrázok 1: Margecianska línia (vľavo) a kostol sv. Margity

Tabuľka 2: Chránené územia

Názov	Kategória	Rozloha	Rok vyhlásenia	Spravujúci orgán	Zriaďovací orgán
Margecianska línia	Prírodná pamiatka	4 384 m ²	1990	SPRÁVA NP SLOVENSKÝ RAJ Štefánikovo námestie 9, 052 01 Sp. Nová Ves	Okresný národný výbor v Spišskej Novej Vsi
SKCHVU036 Volovské vrchy	Chránené vtáčie územie	121 420,65 ha	2010	SPRÁVA NP SLOVENSKÝ RAJ Štefánikovo námestie 9, 052 01 Sp. Nová Ves	Ministerstvo životného prostredia SR
SKUEV0726 Hornád	Navrhované Územie európskeho významu				
SKUEV0731 Roháčka	Navrhované Územie európskeho významu				

Zdroj: <http://uzemia.enviroportal.sk/>

1.1.9 Chránené vtáče územie SKCHVU036 Volovské vrchy

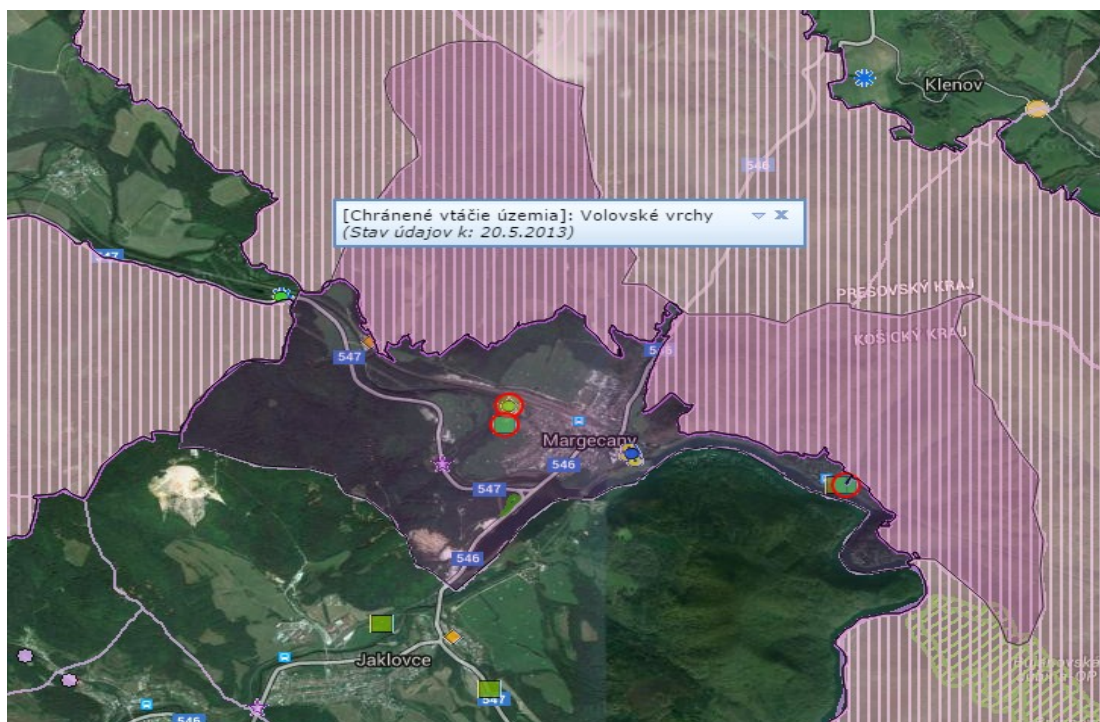
Do územia katastra obce zasahuje v rámci siete Natura 2000 časť chráneného vtáčieho územia **SKCHVU036 Volovské vrchy**. Jeho ochrana je vymedzená vo vyhláske Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 196/2010 zo 16. apríla 2010, ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáče územie Volovské vrchy na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov bociana čierneho, dätľa bieločrptého, dätľa čierneho, dätľa prostredného, dätľa trojprstého, hrdličky poľnej, jariabka hôrneho, krutihlava hnedého, kuvika kapcavého, kuvika vrabčieho, muchárika bieločrptého, muchárika červenohrdlého, muchára sivého, orla krikľavého, orla skalného, penice jarabej, prepelice poľnej, rybárika riečneho, sovy dlhochvostej, strakoša červenochrptého, tetra hlučáňa, tetra hoľniaka, včelára lesného, výra skalného a žlny sivej a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.

Katastrálne územie Margecany (pred zapísaním pozemkových úprav):

805/1, 805/2, 805/4, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 1036, 1042, 1044/1, 1044/2, 1047, 1062, 1063, 1067, 1070, 1072, 1073, 1074, 1083, 1099, 1102, 1105, 1109, 1950, 1951/1, 1961/1, 1969, 1970, 1971, 1972, 1998, 2000, 2001, 2002, 2004, 2008, 2009, 2010, 2011, 2014, 2025, 2027, 2028, 2030, 2031, 2032, 2035, 2037, 2038, 2045, 2046, 2050, 2051, 2058, 2059, 2069, 2074, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2117, 2119, 2123, 2134, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250/1, 2250/2, 2252/1, 2252/2, 2252/3, 2252/4, 2275, 2279, 2280, 2307, 2314.

Katastrálne územie Rolova Huta:

132, 133/1, 133/2, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154/1, 154/2, 155, 156, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 193, 194/1, 194/2, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 209, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 243, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 269, 270, 271.

Obrázok 2: Chránené vtáče územie SKCHVU036 Volovské vrchy - časť v katastri obce Margecany
Obmedzenia súvisiace s vyhláseným chráneným vtáčím územím sú uvedené v [prílohe č. 7](#)

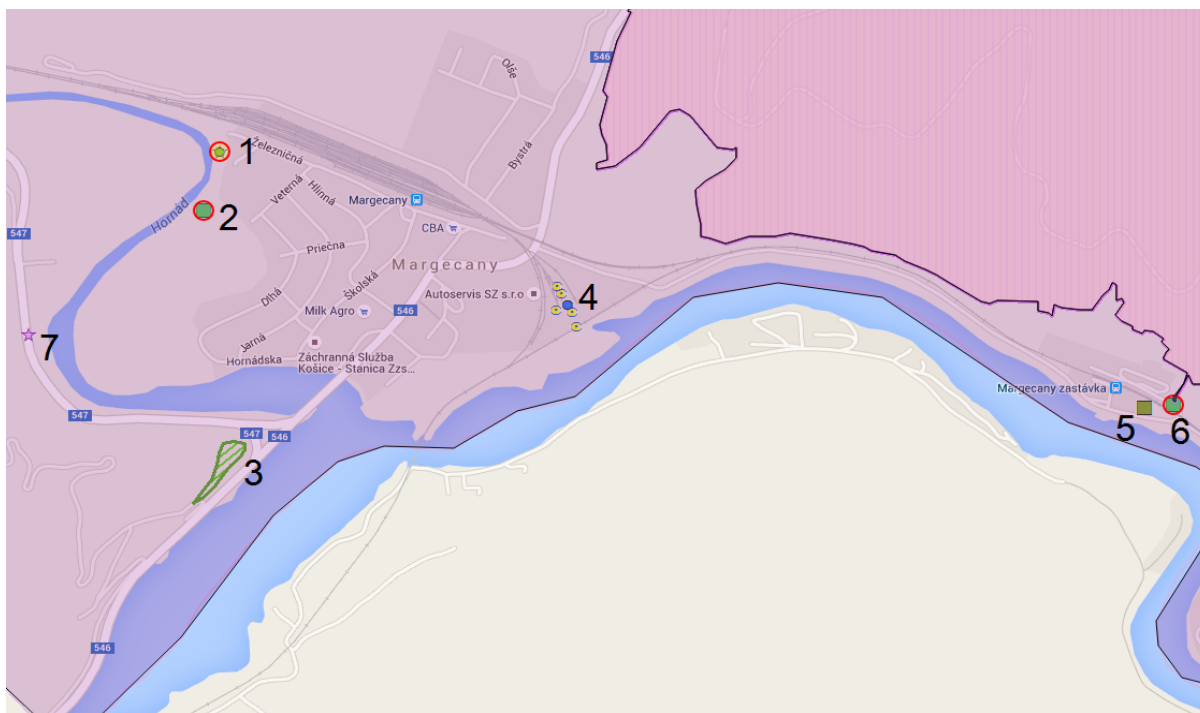
1.1.10 Environmentálne záťaže a znečistenie jednotlivých zložiek životného prostredia

Environmentálna záťaž je znečistenie územia spôsobené činnosťou človeka, ktoré predstavuje závažné riziko pre ľudské zdravie alebo horninové prostredie, podzemnú vodu a pôdu s výnimkou environmentálnej škody.

Pravdepodobná environmentálna záťaž je stav územia, kde sa dôvodne predpokladá prítomnosť environmentálnej záťaže.

Sanácia environmentálnej záťaže sú práce vykonávané v horninovom prostredí, podzemnej vode a pôde, ktorých cieľom je odstrániť, znížiť alebo obmedziť kontamináciu na úroveň akceptovateľného rizika s ohľadom na súčasné a budúce využitie územia.

Obrázok 3: Lokalizácia environmentálnych záťaží, skládok odpadu a prírodnej pamiatky

zdroj: www.enviroportal.sk

Na území obce Margecany sa nachádza jedna rekultivovaná environmentálna záťaž (lokalita 1) s názvom Skládky komunálneho odpadu GL (004) Margecany. Ďalej sa tu nachádza jedna pravdepodobná environmentálna záťaž (lokalita 4) s názvom GL (1879) / Margecany - Rušňové depo, Cargo a. s. - záťaž je monitorovaná.

Podľa Registra skládok odpadov sú v obci identifikované celkom štyri rekultivované skládky odpadov a to s registračným číslom 8056 (lokalita 7), s registračným číslom 8055 (lokalita 2), s registračným číslom 8053 (lokalita 5) a s registračným číslom 8052 (lokalita 6).

Aj keď tieto skládky boli v predchádzajúcich rokoch rekultivované, nezákonnou činnosťou občanov obce ale aj okolitých obcí a miest opätovne dochádza k vzniku lokálnych nelegálnych skládok a to predovšetkým v miestach s dobrou dopravnou dostupnosťou - lokality 1 a 7.

Lokalita č. 3 - prírodná pamiatka Margeciarska línia so štvrtým stupňom ochrany.

Tabuľka 3: Prehľad environmentálnych záťaží v obci

Environmentálna záťaž (skládka, kontaminácia podzemnej vody, kontaminácia pôdy,...)	Popis (intravilán, extravilán, plocha,...)
GL (004) / Margecany - skládka KO - SK/EZ/GL/1222 (Platný stav- register C)	skládka komunálneho odpadu, intravilán, obdobie vzniku 1990 - 2000, objem 6000 m3, stav - rekultivovaná (C)
GL (1879) / Margecany - Rušňové depo, Cargo a. s.	pravdepodobná environmentálna záťaž (A), kontaminácia - mangán, železo
8052, 8053, 8055, 8056	rekultivované skládky odpadov vedené v Registri skládok odpadov
Komunálny odpad splavovaný riekou Hornád a riekou Hnilec do VN Ružín	<p>Každoročne po privalových dažďoch je po riekach Hornád a Hnilec splavované veľké množstvo komunálneho odpadu - plastové a kovové fľaše, obaly, polystyrén a pod., ktorý sa následne usádza na brehoch priehrady, čo predstavuje závažný spoločenský a environmentálny problém. Obmedzuje to do významnej miery využitie rekreačného potenciálu vodnej nádrže Ružín pre oblasti rybolovu, plavby, letnej rekreácie a pod.</p> <p>V rokoch 2013 až 2015 prebiehal pilotný projekt čistenia brehov a vodnej plochy pod gesciou Ministerstva životného prostredia SR, do ktorého sa aktívne zapojila aj obec Margecany a jej obyvatelia. Taktiež boli inštalované testovacie norné steny za účelom zachytenia a koncentrácie plávajúceho komunálneho odpadu.</p>
Pravdepodobná environmentálna záťaž č. SK/EZ/KS (1998) Malá Lodina VD Ružín	Po banskej činnosti sa v sedimentoch vodnej nádrže Ružín predpokladá zvýšené množstvo ťažkých kovov - v roku 2015 bol vykonaný geologický prieskum s odobratím vzoriek, výsledky v čase vypracovania Programu rozvoja obce nie sú dostupné.

Zdroj: www.enviroportal.sk, obec

Znečistenie ovzdušia

Z hľadiska životného prostredia kvalita ovzdušia je ovplyvnená emisnými záťažami a rozptylovými podmienkami, ktoré sú zas podmienené orografickými a meteorologickými pomermi. Je potrebné dodať, že územie údolia rieky Hornád má vhodné podmienky pre rozptyl škodlivých látok v ovzduší. Kvalita ovzdušia je ovplyvňovaná činnosťou tu lokalizovaných priemyselných zdrojov. Ide o značný únik emisií, ktoré negatívne vplyvajú na kvalitu ovzdušia v jednotlivých oblastiach územia.

Na celkovom znečistení ovzdušia sa podieľajú aj stredné a malé zdroje, ktoré predstavujú emisie zo zdrojov zabezpečujúce dodávku tepla pre bytovo-komunálnu sféru, ale ich podiel je značne menší v porovnaní s veľkými zdrojmi.

Významným zdrojom znečistenia ovzdušia v zimnom období je zimný posyp ciest a vykurovanie domácností tuhými palivami. Zvýšená prašnosť v letnom období pochádza zo znečistených komunikácií a z prevádzky motorových vozidiel.

Najvýznamnejším zdrojom znečistenia, ktorý má vplyv na územie obce sú predovšetkým KOVOHUTY, a. s. Krompachy, ktoré svojou výrobou sú potenciálnym ovplyvňovateľom kvality vzduchu v blízkom okolí.

Priamo na území obce evidujeme znečisťovateľov: Vápenka Margecany a ďalších menších znečisťovateľov.

V obci Margecany sa nenachádza monitorovacia stanica kvality ovzdušia a žiadna lokalita nebola vymedzená ako oblasť vyžadujúca osobitnú ochranu ovzdušia. Podľa zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší obec nepatrí medzi oblasti riadenia kvality ovzdušia a nie je súčasťou akčného plánu na zlepšenie kvality ovzdušia.

Tabuľka 4: Prehľad najväčších znečisťovateľov ovzdušia v katastri mesta/obce

Názov znečisťovateľa (firma, družstvo, ...)	Spôsob znečistenia
Vápenka Margecany	výroba mletého vápenca
domácnosti	emisie zo spaľovania pevných palív v lokálnych kúreniskách
verejná doprava	priame emisie zo spaľovania, opotrebovanie bŕzd a pneumatík, oter povrchu vozovky, emisie zo zimného posypu

Zdroj: obec

Znečistenie pôd

Okres Gelnica mal z nameraných hodnôt za roky 2000-2006 **jedny z najvyšších priemerných hodnôt koncentrácií chrómu, niklu, medi, zinku, arzénu, kadmia, olova**. Jedná sa o najrôznorodejšiu kontamináciu chemickými prvkami, práve v tomto okrese, kde sa vo všetkých cykloch sledovania vyskytli nadlimitné vzorky všetkých sledovaných chemických prvkov v pôde.

V okrese Gelnica bolo tiež zistené prekročenie najvyšších prípustných množstiev ortuti práve v pôde, nakoľko ortuť sa tu vyskytuje z antropogénnej činnosti človeka. Na základe uvedených skutočností **okres Gelnica patrí medzi najviac kontaminované okresy z regionálneho hľadiska** (Zdroj: PHSR Košického samosprávneho kraja, 2009).

Pôdy posudzovaného územia obce Margečany sú antropogénne ovplyvnené, premenené. Sú plošne (difúzne) kontaminované, ide o pôdy, v ktorých je **obsah rizikových prvkov (As, Cu, Hg, Pb) vyšší ako limitné hodnoty C** (indikačná hodnota pre asanáciu znamená, že ak koncentrácia prvku dosiahne túto hodnotu, je nevyhnutné okamžite vykonať analytické zmapovanie rozsahu poškodenia príslušného miesta a rozhodnúť o spôsobe nápravného opatrenia) podľa rozhodnutia Ministerstva pôdohospodárstva SR č. 531/1994-540, len **najsevernejší okraj leží v pásme s obsahom rizikových prvkov (As, Ba, Cr, Cu, Hg, Ni, Pb, V) vyšším ako limitné hodnoty B** (Indikačná hodnota znamená, že kontaminácia pôd bola analyticky dokázaná. Ďalšie štúdium a kontrola miesta znečistenia sa vyžaduje vtedy, ak vznik, rozloha a koncentrácia rizikových prvkov v pôde môže mať negatívny vplyv na ľudské zdravie alebo iné zložky životného prostredia). V severnej časti územia je aj bodová kontaminácia pôdy s obsahom As vyšším ako limitná hodnota C.

Riziko kontaminácie rastlinnej produkcie ťažkými kovmi je vysoké, s veľmi silne obmedzeným využívaním (odporúča sa využívanie pôdy na TTP, neodporúča sa aplikácia kompostov I. a II. triedy a pestovanie plodín veľmi citlivých na príjem ťažkých kovov).

V území obce Margečany je odolnosť pôdy proti intoxikácii kyslou skupinou rizikových kovov slabá, proti intoxikácii alkalickou skupinou rizikových kovov je silná. Pôdy sú stredne náchylné na acidifikáciu s vyššou pufracnou schopnosťou (Zdroj: Projekt pozemkových úprav, Miestny územný systém ekologickej stability, 2007).

Znečistenie vôd

Územie obce Margečany z prevažnej časti spadá do povodia Hornádu a čiastočne do povodia Hnilca, ktorý sa pri Margečanoch vlieva do Hornádu. Významnejšími prítokmi Hornádu sú vodný tok Bystrá, ďalej vodný tok Brančenník a Veščeník. **Nadregionálny význam má priehrada Ružín.**

V rámci zrážkových pomerov a odtoku, podľa správy o stave životného prostredia, priemerný úhrn zrážok dosiahol v povodí Hornádu v roku 2013 851 mm a ročný odtok 295 mm.

Z pohľadu kontaminácie sú rieky Hornád a Hnilec dlhodobo znečistené toky. Reprezentujú geogénno-antropogénne anomálie viazané na spišsko-gemerskú rudnú oblasť.

Dlhoročná banská a upravárenská činnosť je zdrojom znečistenia oblastí riek, ktoré sa prejavuje ich dlhodobým zaťažením ťažkými kovmi. Toky sa týmto zaraďujú do IV. a V. triedy kvality v skupine mikropolutantov.

V čiastkovom povodí Hornádu bola v období 2007-2008 kvalita vody sledovaná na 20 miestach odberom vzoriek. Povodie Hornádu bolo v minulých rokoch poznačené banskými aktivitami, a aj v dôsledku útlmu týchto činností v posledných rokoch, dochádza k znižovaniu koncentrácií ťažkých kovov v povrchových vodách. Negatívny vplyv majú komunálne odpadové vody z miest Spišská Nová Ves a Krompachy. Z priemyselných odpadových vôd je to najmä Kovohuty a. s. Krompachy.

Zoznam vyhodnotených miest odberov kvality povrchových vôd nespĺňajúcich limity podľa Nariadenia vlády 296/2005 a hodnotených podľa STN 75 7221 v (IV.-V. trieda kvality) za obdobie 2007-2008

Tabuľka 5: Kvalita vody rieky Hornád nad obcou Margecany

Oblasť povodia	Čiastkové povodie	Tok	Miesto odberu	rkm	Nevyhovuje pre tieto základné fyzikálno-chemické ukazovatele:
Hornád	Hornád	HORNÁD	POD KLUKNAVOU	92,1	ChSK _{Cr} , N-NO ₂

Zdroj údajov: www.shmu.sk

Znečistenie Vodnej nádrže Ružín

Každoročne po privalových dažďoch je po riekach Hornád a Hnilec splavované veľké množstvo komunálneho odpadu - plastové a kovové fľaše, obaly, polystyrén a pod., ktorý sa následne usádza na brehoch priehrady, čo predstavuje závažný spoločenský a environmentálny problém. Obmedzuje to do významnej miery využitie rekreačného potenciálu vodnej nádrže Ružín pre oblasti rybolovu, plavby, letnej rekreácie a pod.

V rokoch 2013 až 2015 prebiehal pilotný projekt čistenia brehov a vodnej plochy pod gesciou Ministerstva životného prostredia SR, do ktorého sa aktívne zapojila aj obec Margecany a jej obyvatelia. Taktiež boli na prítokoch Hornád a Hnilec osadené testovacie norné steny za účelom zachytenia a koncentrácie plávajúceho komunálneho odpadu.

Po banskej činnosti sa v sedimentoch vodnej nádrže Ružín predpokladá zvýšené množstvo ťažkých kovov - v roku 2015 bol vykonaný geologický prieskum s odobratím vzoriek, výsledky v čase vypracovania Programu rozvoja obce nie sú dostupné.

Úroveň znečistenia podzemných vôd je nízka (0,1 – 1,0 Cd). Riziko ohrozenia zásob podzemných vôd znečisťujúcimi látkami je v prevažnej časti územia veľmi nízke, na južnom okraji územia nízke. Stupeň znečistenia riečnych sedimentov je v južnej tretine územia 0,0 – 0,5 Cd, smerom na sever sa zvyšuje na 0,5 – 1,0 Cd v strednej časti územia až 1,0 – 1,5 Cd v oblasti masívu Roháčky.

Radónové riziko

Celková prírodná rádioaktivita je v okolí obce a údolí Hnilca nízka (0 – 8 Ur), vyššia je v údolí Hornádu a južne od neho (6 – 14 Ur), najvyššia severne od údolia Hornádu (12 – 20 Ur, v oblasti hrebeňa Roháčky až do 25 Ur). **Radónové riziko je v celom území stredné. V území sa nachádza oblasť s dávkovým príkonom žiarenia gama > 80 nGy.h⁻¹.**

Seizmicita územia

Územie sa nachádza v oblasti recentných vertikálnych pohybov zemskej kôry v rozsahu $-0,5 - +0,5$ mm za rok. Seizmické ohrozenie v hodnotách makroseismickej intenzity pre 90 % pravdepodobnosť nepresiahnutia počas 50 rokov je $5 - 6$ ° MSK-64, seizmické ohrozenie územia v hodnotách špičkového zrýchlenia na skalnom podloží pre 90 % pravdepodobnosť nepresiahnutia počas 50 rokov je $0,3 - 1,3 \text{ m.s}^{-2}$.

Zosuvné územia

V území sa vyskytujú krátke úseky horných častí tokov, na ktorých sú vyvinuté erózne výmole, pričom ide výlučne o lesné prostredie. Na západnom okraji sa v údolí Hornádu vyskytuje oblasť aktívnych a potenciálnych zosuvov, zreteľných v oblasti lesných porastov výraznou poruchou, na východnom okraji v údolí Hornádu a na úpätí masívu Roháčky sa vyskytujú oblasti stabilizovaných zosuvov.

Z hľadiska výskytu potenciálnych zosuvných území sa kataster Margecian nachádza v oblasti tretieho rádu, v ktorej sa nestabilné tvary vyskytujú výnimočne, sú tu zväčša stabilné tvary pohorí so zvyškami plošinatého reliéfu. Náchylnosť územia na zosúvanie je slabá.

Hluk

Na území obce sa nachádzajú tieto významné zdroje hluku, ktoré prechádzajú intravilánom obce a ktoré majú líniový charakter - automobilová doprava na komunikácii II. triedy č. 546 a železničná doprava na trati Žilina - Košice a na trati Margečany - Červená skala.

Odpadové hospodárstvo

V obci je zavedený pravidelný zber komunálneho odpadu a separovaný zber zložiek komunálnych odpadov. Zber sa vykonáva pravidelne podľa harmonogramu zberu pre príslušný kalendárny rok. Odvoz, zhodnocovanie a likvidáciu odpadu zabezpečuje spoločnosť Ekover. Odpad je odvážaný na skládku odpadov spoločnosti Brantner Nova, ktorá sa nachádza v Spišskej Novej Vsi, vzdialenej od Margecian 30 km.

V obci bol v roku 2015 vybudovaný Zberný dvor v lokalite za meniarňou, ktorý je určený na dočasné zhromažďovanie vybraných zložiek komunálnych odpadov od občanov obce.

Pre nakladanie s biologicky rozložiteľným odpadom je v obci určené aj obecné kompostovisko za štadiónom TJ Lokomotíva.

Zeleň

Zeleň je možné rozčleniť na zeleň v intraviláne a zeleň, ktorá je súčasťou extravilánu územia obce.

V zastavanom území prevláda, vzhľadom na charakter obce s dominantnou funkciou bývania, súkromná zeleň záhrad. Tá je tvorená kombináciou nízkej a vysokej zelene, ktorá plní najmä rekreačnú a produkčnú funkciu.

Verejná zeleň sa nachádza popri miestnych komunikáciách, kde plní najmä segregáciu funkciu, t. j. oddeľuje cestné komunikácie od domov, príp. chodníkov. Väčšinou ide o nízku zeleň v podobe trávnatých porastov.

Medzi významnejšiu verejnú zeleň môžeme zaradiť park pri pomníku padlých v druhej svetovej vojne, stromovú alej na ulici Školská.

Chránené stromy

V území sa nenachádzajú žiadne vyhlásené chránené stromy. Pri ceste Margecany – Klenov sa nachádzajú jedince drevín, ktoré vyhovujú parametrom na vyhlásenie za chránený strom. Ide o dvojkmenného jedinca javora poľného (*Acer campestre*) s priemerom hrubšieho kmeňa cca 70 cm a hrušku planú (*Pyrus pyraeaster*) s priemerom kmeňa cca 70 cm.

Výskyt invázných druhov

Na území extravilánu obce majú okrem agátu (*Robinia pseudoacacia*) značný podiel vo vegetácii ruderalne spoločenstvá a invázne druhy rastlín, z ktorých najvýznamnejšie sú hviezdnik ročný (*Stenactis annua*), netýkavka malokvetá (*Impatiens parviflora*), baza chabzdová (*Sambucus ebulus*), zlatobyľ obrovská (*Solidago gigantea*), zlatobyľ kanadská (*Solidago canadensis*), slnečnica hlúznatá (*Helianthus tuberosus*), okolo Hornádu sa v pobrežných porastoch šíri aj ježatec laločnatý (*Echinocystis lobata*) a pohánkovec japonský (*Fallopia japonica*).

Ekosystémové služby

Ekosystémové služby predstavujú prínosy a úžitky, ktoré poskytujú jednotlivé ekosystémy, napr. voda, potraviny, drevo, tvorba pôdy, čistenie ovzdušia a vody, ochrana pred povodňami a suchom, opelenie plodín a ďalšie. Ľudská činnosť však ničí biodiverzitu a znižuje odolnosť a schopnosť zdravých ekosystémov poskytovať túto širokú škálu tovarov a služieb.

Vyplývajú z Dohovoru o biologickej diverzite bola na úrovni EÚ prijatá Stratégia EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2020. V 5. úlohe 2. cieľa sa zaviazala Európska komisia a členské štáty, že do r. 2014 zmapujú a posúdia stav ekosystémov a ich služieb na svojom území, posúdia hospodársku hodnotu takýchto služieb a do r. 2020 podporia začlenenie týchto hodnôt do účtovných systémov a systémov vykazovania na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni.

V nižšie uvedených tabuľkách je prehľad jednotlivých zelených a modrých prvkov obce Margecany a ekosystémových služieb, ktoré poskytujú.

Tabuľka 6: Zelené prvky s jednotlivými ekosystémovými službami, ktoré poskytujú

ZELENÉ PRVKY	Stromy a trávnaté porasty v intraviláne	Zeľeň záhrad rodinných domov	Zelené plochy v extraviláne (nízka zeľeň)
Regulačné ekosystémové služby			
regulácia mikroklimy	x	x	
znižovanie prašnosti	x	x	
čistenie vzduchu	x	x	
cirkulácia vetra	x	V závislosti od druhu	
filtrácia vody	x	x	
znižovanie rizika záplav pri prítalových dažďoch			x
znižovanie hlučnosti	x		
ukladanie uhlíka	x	x	x
znižovanie energetickej náročnosti (počas letných horúčav) - tienenie	x	x	
Kultúrne ekosystémové služby			
rekreácia		x	
priaznivý vplyv na zdravie obyvateľov	x	x	
Produkčné ekosystémové služby			
produkcia ovocia, zeleniny		x	x
Podporné ekosystémové služby			
fotosyntéza/produkcia kyslíka	x	x	x
cyklus živín	x	x	x

Tabuľka 7: Modré prvky s jednotlivými ekosystémovými službami, ktoré poskytujú

MODRÉ PRVKY	Vodné toky, vodné plochy, fontána
Regulačné ekosystémové služby	
regulácia mikroklimy	x
znižovanie prašnosti	x
cirkulácia vzduchu	x
znižovanie rizika záplav pri prítalových dažďoch	

Kultúrne ekosystémové služby	
priaznivý vplyv na zdravie obyvateľov	x
rekreácia	x

1.1.11 Adaptabilita územia na klimatické zmeny

Teplota

Vo všeobecnosti sa na Slovensku zvyšuje teplota každých 10 rokov o cca 0,4 °C. Ohrozené sú najmä listnaté lesy, keďže výrazné teplotné výkyvy spôsobujú vymrznutie drevín. Zvyšovanie teploty má dopad aj na vodné toky, v ktorých hrozí premnoženie rias a baktérií.

Zrážky

Klimatická zmena „zrážky“ sa týka nepravidelných období dažďov a sucha, ktoré negatívne ovplyvňujú celú krajinnú štruktúru. V obci toto nepravidelné striedanie môže mať negatívny vplyv na lesné ekosystémy, pôdu, lúky a pasienky, záhrady a taktiež na verejnú zeleň.

Poveternostné extrémny

Poveternostné extrémny sú ďalším dôsledkom klimatických zmien. Silné vetry až víchrice majú negatívny dopad najmä na vysokú zeleň, ktorá nie je chránená pred ich priamym vplyvom. Ďalším problémom je erózia pôdy, resp. odnášanie organickej hmoty a živín. Tie sa potom dostávajú napr. do vodných tokov a môžu spôsobiť ich zanesenie.

Prívalové zrážky

Prívalové zrážky prichádzajú zvyčajne po dlhých obdobiach sucha. Zem je vyprahnutá a nedokáže v krátkom časovom horizonte absorbovať obrovské množstvo vody. Prívalové zrážky môžu vyvolať potenciálnu vodnú eróziu na poľnohospodárskej pôde. Ešte väčším rizikom sú záplavy, ktoré môže v prípade prívalových zrážok spôsobiť vodný tok, pretekajúci územím obce.

Tabuľka 8: Prehľad jednotlivých klimatických zmien a ich dopadov

Klimatická charakteristika	Dopady na životné prostredie – ohrozenie regulačnej a produkčnej funkcie	Dopady na vodu a vodné hospodárstvo – ohrozenie kultúrnej funkcie	Dopady na ovzdušie a odpadové hospodárstvo – ohrozenie regulačnej a podpornej funkcie	Navrhované opatrenia
teplota (zvýšenie priemernej teploty)	<ul style="list-style-type: none"> - poškodzovanie drevín jarnými mrazmi, - možné rozšírenie invázných druhov 	<ul style="list-style-type: none"> - teplejšia voda - výskyt rias a baktérií, - zvýšená spotreba vody - závlahy 	<ul style="list-style-type: none"> - prehrievanie ovzdušia, - smog 	<ul style="list-style-type: none"> - podporovať a využívať vegetáciu, - svetlé a odrazové povrchy na budovách a v dopravnej infraštruktúre, - umožniť lepšiu cirkuláciu vzduchu, - aplikovať koncept „zelenej infraštruktúry“,
zrážky (nerovnomernosť)	<ul style="list-style-type: none"> - mierne zhoršujúci sa stav lesov, - negatívny dopad na poľnohospodárstvo a pestovanie 	<ul style="list-style-type: none"> - záplavy (potenciálny problém) 	<ul style="list-style-type: none"> - zvýšená prašnosť 	<ul style="list-style-type: none"> - zavádzať postupy udržateľného hospodárenia so zrážkovými vodami, - zachytávať dažďovú vodu,
poveternostné extrémny (veterná erózia)	<ul style="list-style-type: none"> - erózia pôdy vplyvom vetrov (minimálna) 	<ul style="list-style-type: none"> - zanášanie vodných tokov 	<ul style="list-style-type: none"> - zmena prúdenia vetrov 	<ul style="list-style-type: none"> - umožniť lepšiu cirkuláciu vzduchu
prívalové zrážky (vodná erózia)	<ul style="list-style-type: none"> - úbytok organickej hmoty a živín, - potenciálna pôdna erózia 	<ul style="list-style-type: none"> - možnosť lokálnych záplav, - ohrozenie podzemnej vody 	<ul style="list-style-type: none"> - splavovanie komunálneho odpadu z horných úsekov rieky Hornád a Hnilec 	<ul style="list-style-type: none"> - zachytávať dažďovú vodu, - zabezpečiť lepší odtok zrážok, - upozorňovať obce na horných úsekoch riek Hornád a Hnilec na splavovaný odpad, - zabezpečiť zachytávanie splavovaného odpadu technickými opatreniami.

1.1.12 Demografia obce

Od roku 1880 do roku 1950 bol počet obyvateľov relatívne stabilizovaný. Výraznejšie začal stúpať až na prelome päťdesiatych a šesťdesiatych rokov dvadsiateho storočia. Nárast počtu obyvateľov spôsobilo prisťahovalectvo do presťahovaných Margecian, ako aj spojenie s osadou Rolová Huta. Dnes má obec 1 940 obyvateľov (k 31. 12. 2015), pričom prevláda národnosť slovenská (94,5%) a prevažuje príslušnosť k rímskokatolíckej cirkvi (81,5%).

Je možné pozorovať postupný pokles počtu obyvateľov a starnutie obyvateľstva.

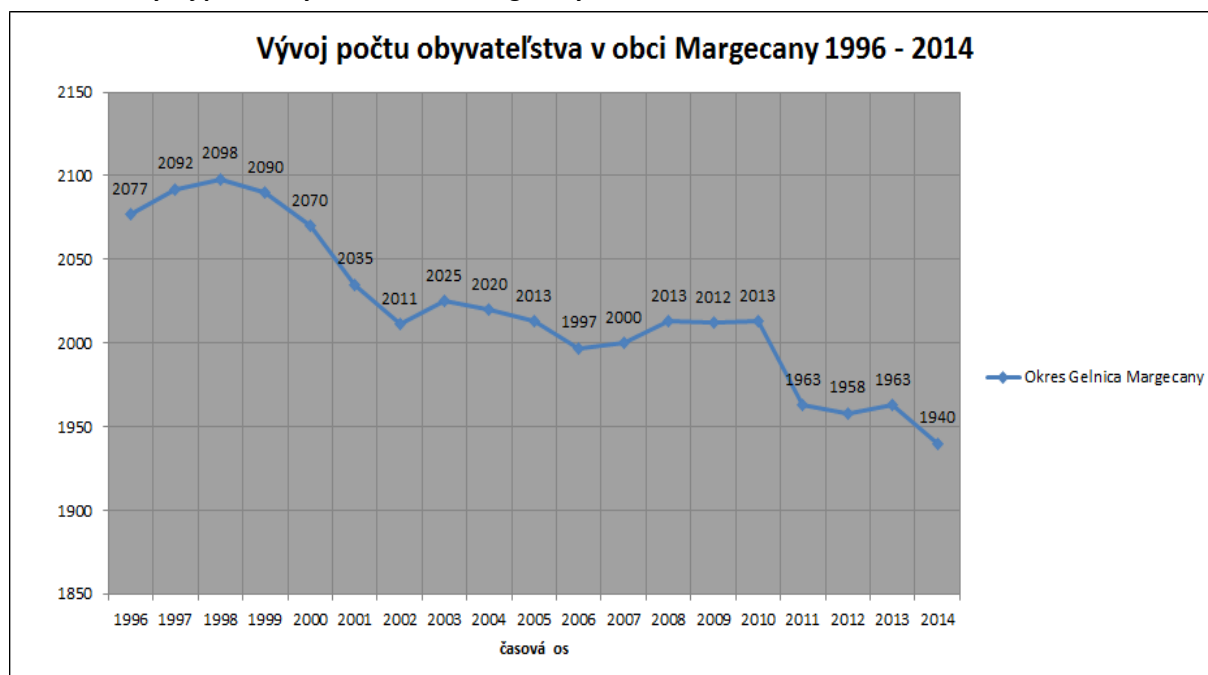
Vývoj počtu obyvateľov obce Margecany od roku 1910 do roku 2011

Tabuľka 9: Vývoj počtu obyvateľstva podľa dekád

Rok	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2011
Počet obyvateľov	986	??	1035	1094	1467	1888	2052	2067	2035	1964

Zdroj: obec, ŠÚ SR

Obrázok 4: Vývoj počtu obyvateľov obce Margecany od roku 1996 do roku 2014

Zdroj: obec, ŠÚ SR

Štruktúra obyvateľstva podľa veku a pohlavia

Populáciu obce môžeme zaradiť medzi populácie s nízkym zastúpením detskej zložky (0-14-roční zastúpení pod 30 %), konkrétne 10,54% k 31. 12. 2014. Populácia je typickým príkladom regresívneho typu, nemá dostatočnú reprodukciu. Vysoký podiel obyvateľstva v produktívnom veku naznačuje pokročilejšie štádium demografického starnutia. Proces demografického starnutia je sprievodným javom vyspelých krajín a aj obec Margecany má, zdá sa, svoju demografickú revolúciu za sebou.

Podiel predproduktívnej zložky predstavoval v roku 2011 len 12,4%, celoslovenský priemer je 15,4 %.

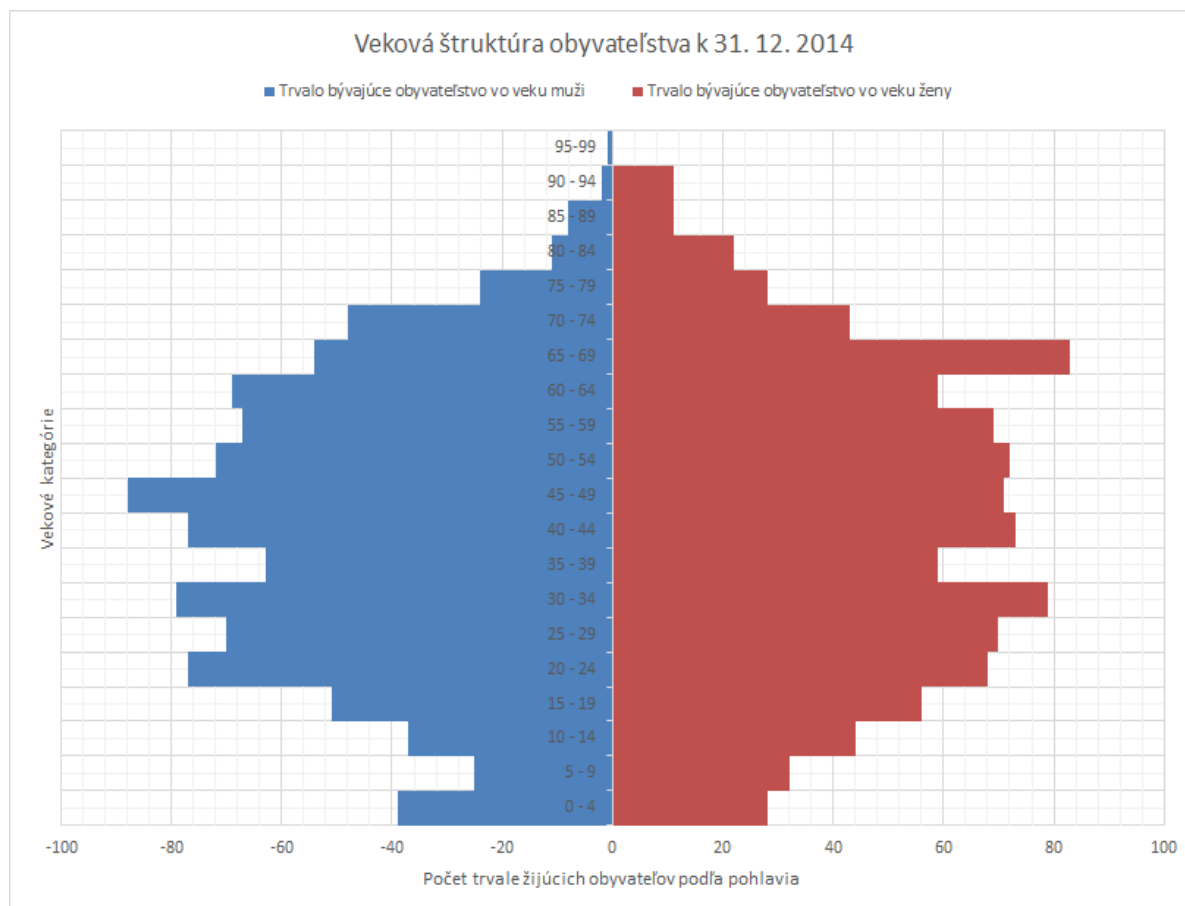
Podiel obyvateľov v produktívnom veku 73,5% je vyšší ako celoslovenský priemer 71,8 %.

Podiel obyvateľov najstaršej vekovej skupiny 14,1 % je vyšší ako celoslovenský priemer 12,8 %.

Podľa štatistických údajov z roku 2014 je polovica populácie mladšia ako 43 rokov, teda vekový medián – vek, ktorý delí populáciu na dve rovnaké zložky, je veľmi vysoký.

V nižších vekových kategóriách prevláda mužské pohlavie a opačne, vo vyšších vekových kategóriách ženské pohlavie.

Obrázok 5: Veková pyramída k 31. 12. 2014

Zdroj: obec, ŠÚ SR

Tabuľka 10: Počet obyvateľov, veková štruktúra, migrácia, sobášnosť, rozvodovosť

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Spolu
Stav k 1.1.	1987	1969	1973	1962	1971	1964	1948	1951	1931	1941	
Živonarodení	12	15	15	10	10	19	15	21	11	24	152
Zomrelí	20	24	9	19	17	22	13	19	18	14	175
Priťahovaní	33	40	38	31	28	20	30	24	22	29	295
Odstáňovaní	43	27	37	23	19	24	38	19	31	28	289
Celkový prírastok	-18	+4	+7	-1	+2	-7	-6	+7	-16	+11	-17
Počet sobášov	14	15	17	16	16	15	14	14	18	19	158
Počet rozvodov	7	5	7	5	5	2	4	5	2	3	45

Zdroj: obec, ŠÚ SR

Rozdiel medzi živonarodenými a zomrelými za poslednú dekádu je v záporných hodnotách.

Iný pohľad na starnutie obyvateľstva znázorňuje index starnutia, ktorý sprehľadňuje podiel počtu osôb v poproduktívnom veku (65 a viac rokov) na sto detí v predproduktívnom veku (0-14 rokov).

Pre porovnanie závažnosti problému starnutia uvádzame aktuálne indexy starnutia podľa štatistických údajov za rok 2014

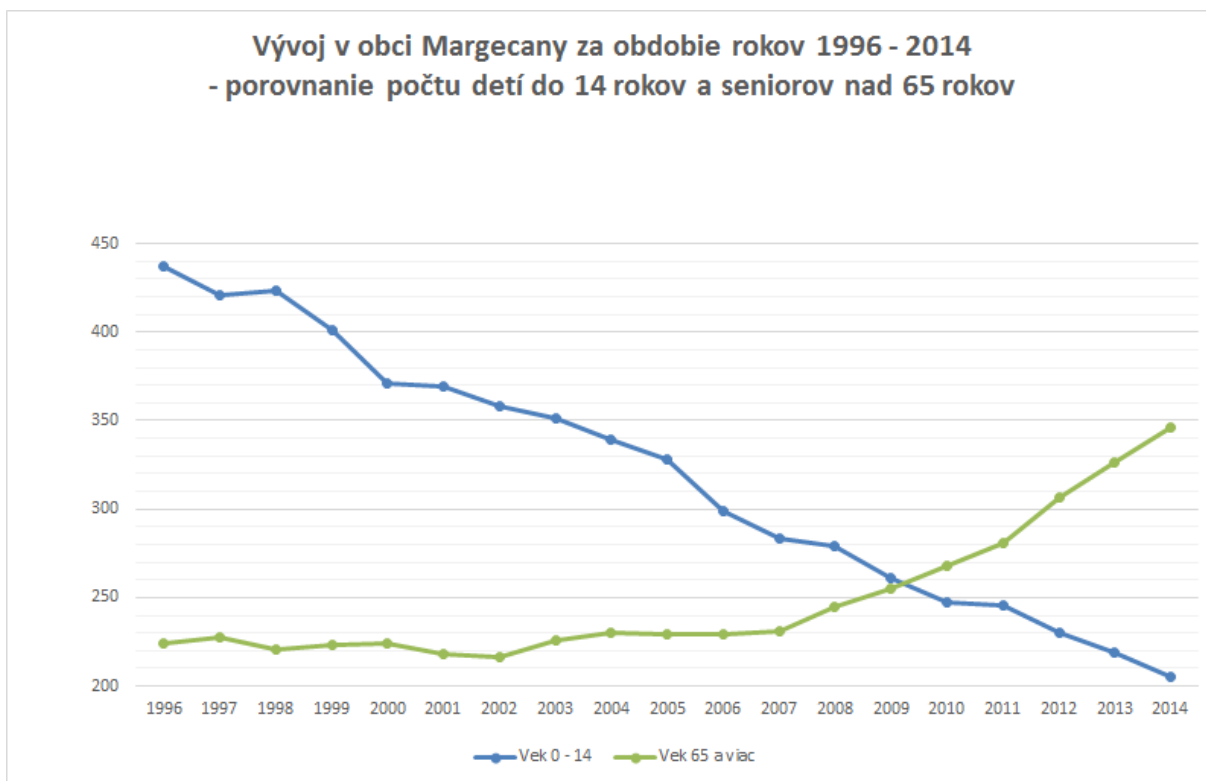
Tabuľka 11: Porovnanie indexu starnutia

Index starnutia - priemer Slovenskej republiky	91,17
Index starnutia Východné Slovensko	70,86
Index starnutia Košický samosprávny kraj	74,52
Index starnutia Okres Spišská Nová Ves	54,49
Index starnutia okres Gelnica	65,01
Index starnutia obec Margecany	168,78

Zdroj: datacube.statistics.sk, obec Margecany

Znamená to, že ak v priemere na Slovensku pripadá na 100 detí cca 91 dôchodcov, ale v obci Margecany je to až 167!!! Táto skutočnosť síce môže čiastočne súvisieť s nízkym zastúpením rómskej populácie v obci, avšak aj tak je to veľká výzva pre ďalšie obdobie rozvoja obce.

Obrázok 6: Grafické vyobrazenie zhoršovania demografickej situácie v obci

Zdroj údajov: datacube.statistics.sk, obec Margečany

1.1.13 Vzdelanostná skladba obyvateľstva

Dôležitým ukazovateľom charakterizujúcim sociálno-kultúrnu úroveň danej populácie je stupeň dosiahnutého vzdelania. Vzdelanie je jednou z príčin migrácie. V prípade obce Margecany prevláda emigrácia, ktorej dôvodom je nevhodná štruktúra pracovných miest v obci a v jej okolí. Pomerne vysoké percento odborne kvalifikovaných obyvateľov naznačuje možnosti profesijnej flexibility pracovnej sily.

Tabuľka 12: Vzdelanostná skladba obyvateľstva

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie	Počet obyvateľov
základné	255
učňovské (bez maturity)	254
stredné odborné (bez maturity)	195
úplné stredné učňovské (s maturitou)	88
úplné stredné odborné (s maturitou)	441
úplné stredné všeobecné	118
vyššie odborné	33
vysokoškolské bakalárske	65
vysokoškol. magisterské, inžinierske, doktorské	237
vysokoškolské doktorandské	7
bez školského vzdelania (vr. detí do 16 rokov)	244
nezistené	27

Zdroj: Sčítanie obyvateľstva 2011

1.1.14 Ekonomická aktivita obyvateľstva

Tabuľka 13: Podiel ekonomicky aktívneho obyvateľstva

		Absolútne počty	Relatívne počty (%)
Ekonomicky aktívne obyvateľstvo	Muži		
	Ženy		
	Spolu	982	50,00
Celkový počet obyvateľov	Muži	970	49,39
	Ženy	994	50,61
	Spolu	1964	100,00

Zdroj: Sčítanie obyvateľstva 2011

Príjmová situácia obyvateľstva, počet nezamestnaných v sídle

Príjmová situácia obyvateľstva je rôznorodá, nakoľko väčšina obyvateľov cestuje do zamestnania mimo územia obce. Evidenciu o nezamestnanosti poskytuje Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny. Počet uchádzačov o zamestnanie v obci Margecany je 105 občanov (stav k 31.12.2015). V ďalších mesiacoch, aj vďaka ustupujúcej hospodárskej a ekonomickej kríze, nepredpokladáme mimoriadny nárast nezamestnanosti.

Tabuľka 14: Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie (UoZ) v obci Margecany

stav UoZ	UoZ	z toho ženy
k 31.12.2006	69	41
k 31.12.2007	64	37
k 31.12.2008	63	39
k 31.12.2009	111	49
k 31.12.2010	109	51
k 31.12.2011	102	52
k 31.12.2012	110	46
k 31.12.2013	119	54
k 31.12.2014	86	46
k 30.11.2015	105	54

Predpoklady vývoja pracovných príležitostí v obci, regióne, predpoklady vývoja zamestnanosti a príjmov obyvateľstva

Vývoj pracovných príležitostí v obci závisí v súčasnosti od dosahu ekonomickej krízy na jednotlivé podniky v obci, okrese, ale i krajskom meste. Medzi hlavných zamestnávateľov v obci patria: Obec Margecany, ZŠ s MŠ Margecany, Calmit s.r.o., železničné spoločnosti - ŽSR, ZSSK Cargo a. s. a ZSSK Slovensko a. s., Lesy SR, š. p., CBA, Agro-Milk a JuMes s.r.o. Ďalšia veľká časť obyvateľov dochádza do zamestnania do Košíc, Spišskej Novej Vsi, Prešova, Prakoviec a do Gelnice. Od finančnej situácie podnikov, v ktorých sú občania zamestnaní sa bude odvíjať nielen vývoj zamestnanosti, ale aj vývoj príjmov obyvateľstva a teda možnosť zabezpečenia si vlastného bývania.

Tabuľka 15: Hlavný zamestnávateľia v obci Margecany vrátane počtu zamestnancov

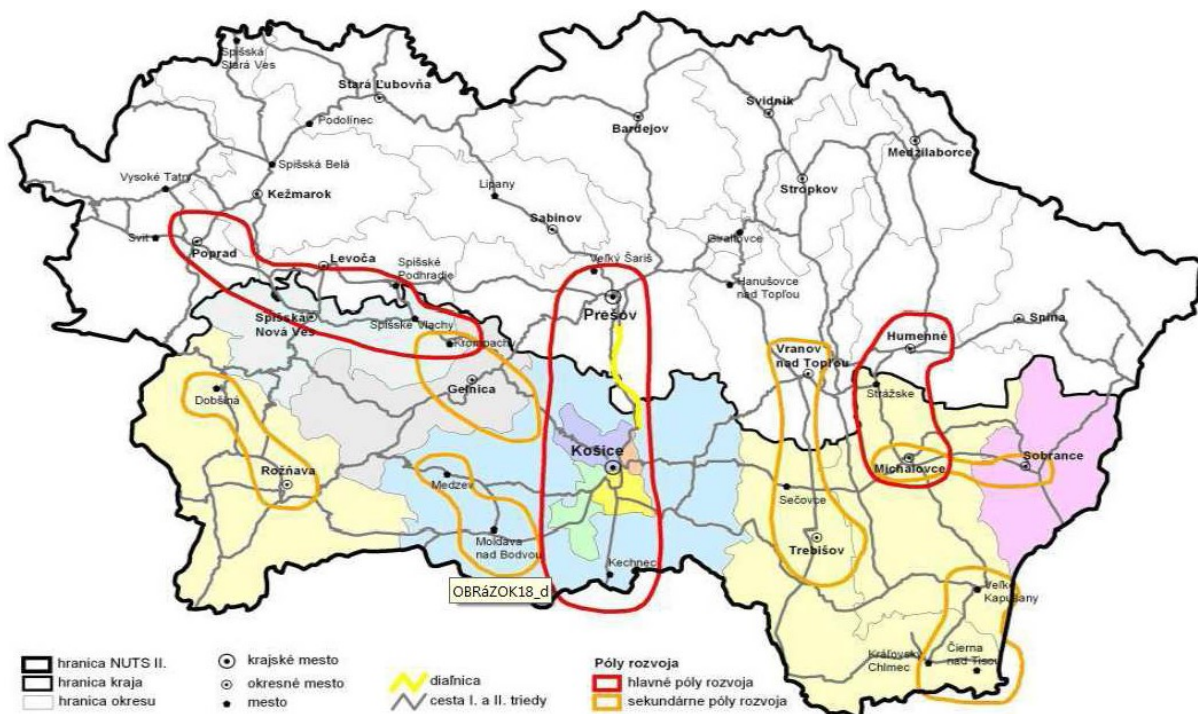
Obec Margecany	25
ZŠ s MŠ Margecany	30
Lesy SR, š. p. RSLT	20
Calmit a. s.	20
Súkromná ZUŠ	10
Slovenská pošta a. s.	5
ŽSR š. p.	110
Vladimír Dzurňák	10-19
EMCER s.r.o.	10-19

1.1.15 Poloha obce a rozvojové osi

Rozvojová os je pomyselná línia, ktorá definuje smerovanie rozvoja územia. Táto os je definovaná v strategickom dokumente Konceptia územného rozvoja Slovenska (KURS 2001, s aktualizáciou z roku 2011).

Rozvojové osi tvoria priestor pre vyváženú hierarchizovanú sídelnú štruktúru územia. Podporujú väzby medzi obcami a poskytujú priestor pre vyvážený sídelný rozvoj. Tieto osi sú dôležitým aspektom trvalej udržateľnosti.

Obrázok 7: Mapa rozvojových osí a centier osídlenia KSK

Zdroj: PHSR KSK 2015 - 2022 - Príloha č. 1 Podrobná analýza Košického kraja

Okrajom obce Margecany prechádza rozvojová os 2. stupňa - hornádska rozvojová os: Spišský Štvrtok – Spišská Nová Ves – Krompachy – Košice (v úseku Gelnica – Košice ako komunikačno-sídelná os).

Najbližším terciálnym centrom osídlenia je mesto Košice - druhé najvýznamnejšie centrum osídlenia Slovenska.

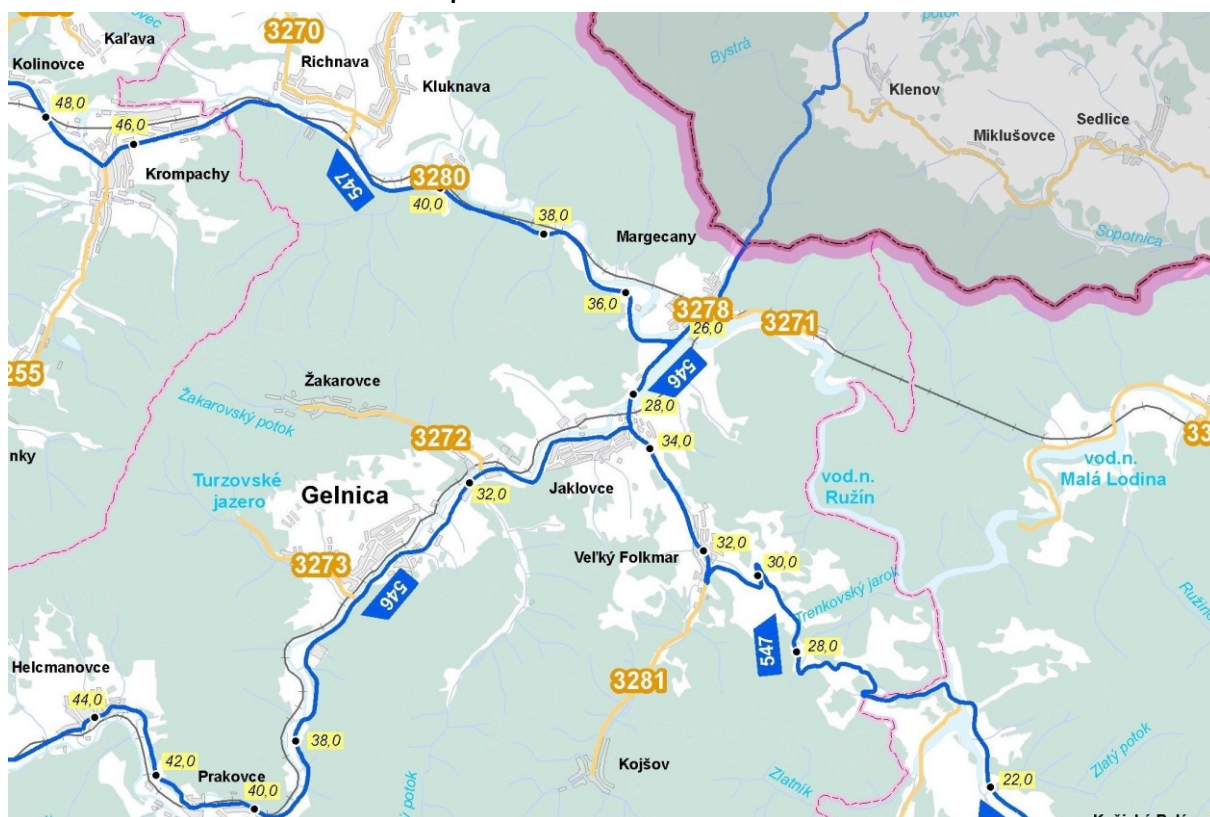
1.1.16 Dopravná infraštruktúra

Cestná doprava

Pre okres Gelnica a jeho okolie sú charakteristické cesty II. a III. triedy. Obcou Margecany prechádza cesta II. triedy s označením 546. Táto komunikácia vedie z okresného mesta Gelnica do obce a ďalej smeruje na severovýchod do krajského mesta Prešov. Taktiež sa tu nachádzajú cesty III. triedy a to cesta 3278 vedúca k železničnej stanici a cesta 3271 vedúca do Rolovej huty.

Častou obce (popri kostole) prechádza cesta druhej triedy č. II/547 spájajúca okresné mesto Spišská Nová Ves a krajské mesto Košice.

Obrázok 8: Cestné komunikácie v obci z pohľadu širších vzťahov

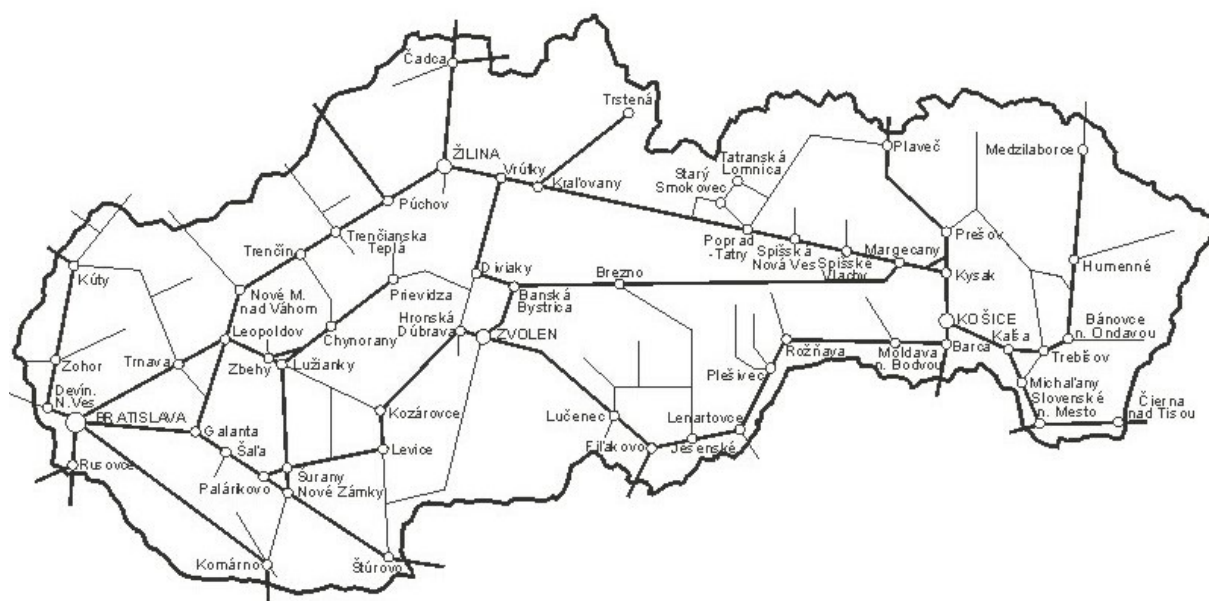

Zdroj: (Slovenská správa ciest, 2015)

Železničná doprava

Obcou prechádza hlavný železničný koridor siete TEN-T (Košice - Žilina) a zároveň je tu začiatok dopravného koridoru Margecany - Červená skala - Banská Bystrica.

Obrázok 9: Mapa železničnej siete Slovenskej republiky

Zdroj: (Železnice Slovenskej Republiky, 2015)

Lodná doprava

V obci sa nachádza vodná nádrž Ružín, na ktorej je možná rekreačná plavba.

Na VN Ružín je celkový zákaz používania člnov zo spaľovacími motormi, výnimky tvoria len dva úseky:

- 1) Margecany most rkm 82,5 - 83,5 v dĺžke 1km
- 2) Kozinec - Bujanov rkm 77,0 - 78,0 v dĺžke 1km

Letecká doprava

V obci sa nenachádza žiadne letisko. Najbližšie významné medzinárodné letisko sa nachádza v meste Košice a je vzdialené 45,5 km.

Hromadná doprava

Hromadnú dopravu zabezpečuje spoločnosť EUROBUS, a. s. a SAD Prešov a. s.

Obec sa nachádza na hlavnom ťahu, ktorý spája okresné mesto Košice s okresným mestom Spišská Nová Ves. Frekvencia spojov hromadnej dopravy je na dobrej úrovni. Obec má vybudované hlavné

autobusové nástupište na staničnom námestí, ktoré je z hľadiska dostupnosti vyhovujúce pre celý intravilán. Nástupište prešlo rozsiahlou rekonštrukciou v roku 2010.

Vzdialenosť do okresného mesta Gelnica je približne 9 kilometrov. Čas cesty hromadnou dopravou pri priamom spoji je približne 20 minút.

Z hľadiska dopravnej obslužnosti je potrebné riešiť dopravné prepojenie obce s rekreačnou lokalitou Kozinec, kde jediným dopravným napojením je Margeciansky tunel s dĺžkou 431 m vybudovaný počas jednokoľajnej Košicko-bohumínskej železnice (KBŽ) v roku 1872.

Statická doprava

Väčšina obyvateľov má parkovanie riešené priamo vnútri pozemku rodinného domu, prípadne na kraji cestnej komunikácie. Obyvatelia bytových domov majú k dispozícii priľahlé parkovisko.

Obec má vybudované tieto parkoviská pre verejnosť:

- pred obecným úradom,
- pri železničnej stanici,
- pri kostole,
- pri športovom areáli.

V obci sa aj napriek zrealizovaným parkovacím miestam v posledných rokoch prejavuje akútny nedostatok parkovacích miest spôsobený dochádzkou obyvateľov zo susedných obcí k železničným spojom a taktiež počas regionálnych a nadregionálnych kultúrnych podujatí.

Pešia doprava

Obec má vybudované komunikácie pre peších jednostranne pri hlavnej dopravnej tepne II/546, prechádzajúcej obcou (ul. Partizánska, ul. Prešovská), ďalej na uliciach Školská, Obchodná, Hornádska, Bystrá. Pohyb peších mimo týchto trás prebieha po cestných komunikáciách, čo však zvyšuje riziko a ohrozuje bezpečnosť chodcov. Absentuje sieť chodníkov, ktoré by pokrývali celý intravilán obce.

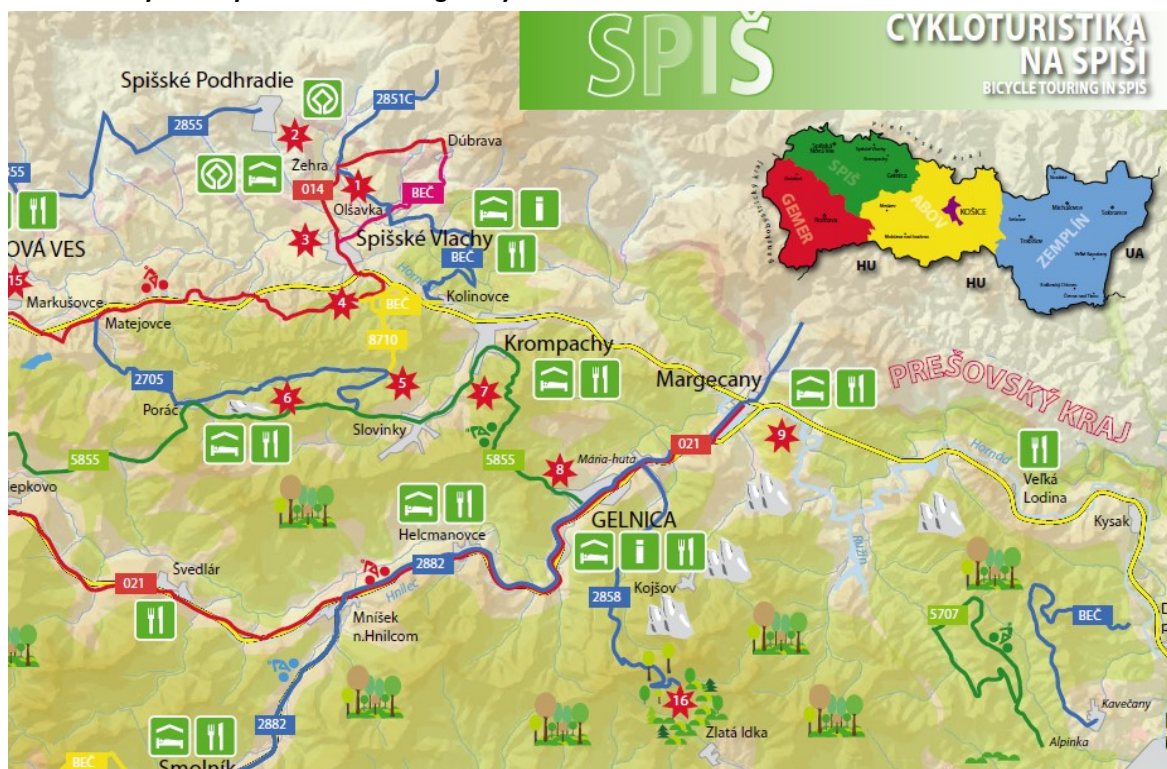
Za najproblematickejšie úseky je považovaný úzky chodník ku kostolu situovaného na okraji obce a úplne chýbajúci chodník k cintorínu, ktorý je od obce vzdialený cca 2 km a chodci sa pohybujú po krajnici cesty II/547, čo je z dlhodobého hľadiska neprijateľné.

1.1.17 Cyklistická doprava

Obec Margecany sa nachádza na dôležitom dopravnom uzle z hľadiska verejnej železničnej dopravy a autobusovej dopravy, čo má za následok veľký počet cestujúcich z okolitých obcí cestujúcich denne za prácou, vzdelaním či za zábavou. To má za následok stále väčší počet osobných motorových vozidiel, ktoré dennodenne ráno prichádzajú do obce a v neskorých popoludňajších a večerných hodinách odchádzajú.

Obec Margecany je zároveň počiatočným bodom národnej Hnileckej cyklomagistrály (021) v trase Margecany - Helcmanovce a nachádza sa tu dôležitá a vyhľadávaná rekreačná oblasť v okolí vodnej nádrže Ružín. To je vynikajúcou predispozíciou pre budovanie doplnkovej cyklistickej infraštruktúry v podobe chránených parkovacích zariadení pre bicykle, značenia a smerovníkov.

Obrázok 10: Cyklotrasy v okolí obce Margecany

Zastupiteľstvo Košického samosprávneho kraja v októbri 2013 na svojom zasadnutí schválilo „Stratégiu rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Košickom samosprávnom kraji“. Cieľom realizácie tejto stratégie je podporovať rozvoj cyklistickej dopravy a cykloturistiky v mestách a obciach KSK, zviditeľniť KSK ako modernú cyklistickú destináciu a uplatňovať moderné princípy pri plánovaní a realizácii opatrení pre zníženie dopravnej nehodovosti.

V súvislosti s napĺňaním cieľov hore spomínanej stratégie referát cestovného ruchu na Úrade Košického samosprávneho kraja zadal vypracovanie vyhľadávacej štúdie pre „**návrh kostrovej siete cyklistických trás v Košickom kraji**“, ktorá by mala v budúcnosti predstavovať nadregionálnu sieť cyklotrás v kraji, na ktorú by sa mali pripájať cykloturistické trasy regionálneho a miestneho významu. Kostrová sieť bude zadefinovaná predovšetkým ako cykloturistická. Jej realizácia sa predpokladá v dlhodobom časovom horizonte a širšom partnerstve zainteresovaných subjektov. Táto **štúdia je v súčasnosti v pracovnej verzii** a je predkladaná na pripomienkovanie dotknutým samosprávam a následne ďalším subjektom.

Kostrová sieť cyklistických trás bude tvorená týmito koridormi:

Severo-južné koridory:

VETVA A - trasa EuroVelo 11 – prepojenie Prešov – Košice – štátna hranica s Maďarskom

VETVA B – Zemplínska cyklomagistrála – prepojenie Zemplínska Šírava – Tokajská oblasť – s napojením na Maďarsko

VETVA C – Gemerská cyklomagistrála – prepojenie Slovenského krasu a Slovenského raja – s väzbami na Prešovský kraj , Banskobystrický kraj, Maďarsko

Západo-východné koridory:

VETVA D – Hornádska cyklomagistrála

VETVA E – Abovská cyklomagistrála - Slovenský kras – Zádiel – Košice – s väzbami na Banskobystrický kraj

VETVA F – Tokajská cyklomagistrála - Košice – Tokajská oblasť – s väzbami na Maďarsko

VETVA G - Dolnozemplínska cyklomagistrála – Zemplín (oblasť) – Veľké Slemence – štátna hranica s Ukrajinou

Obcou Margecany bude prechádzať VETVA D - Hornádska cyklomagistrála.

Obrázok 11: Návrh kostrovej siete cyklistických trás Košického kraja

Zdroj: Vyhľadávacia štúdia KSK 12/2015 **VETVA D - Hornádska cyklomagistrála – popis trasy prechádzajúcej katastrom obce Margecany**

Margecany

Stručný popis: Trasa predpokladá využitie existujúcich účelových komunikácií a rekonštrukcie cesty Margecianskeho tunelu ako aj využitie koridoru bývalej bohumínskej železničnej trate a existujúcich mostných pilierov pri rieke Hornád na realizáciu lávky pre cyklistov. Druhá lávka cez Hornád prevedie cyklistu do meandra Hornádu pri areáli poľnohospodárskeho družstva. Následne je trasovanie navrhované medzi riekou Hornád a cestou 2. triedy, kde v časti využíva existujúcu ÚK. Trasa prechádza cez obec po miestnych komunikáciách až ku chate Marica, kde vedie cez Bujanovský tunel - potrebné doriešiť osvetlenie a vyčistenie tunela.

Dĺžka: 7,45 km

Objekty: 2 x lávka cez Hornád, 3,56 km CC

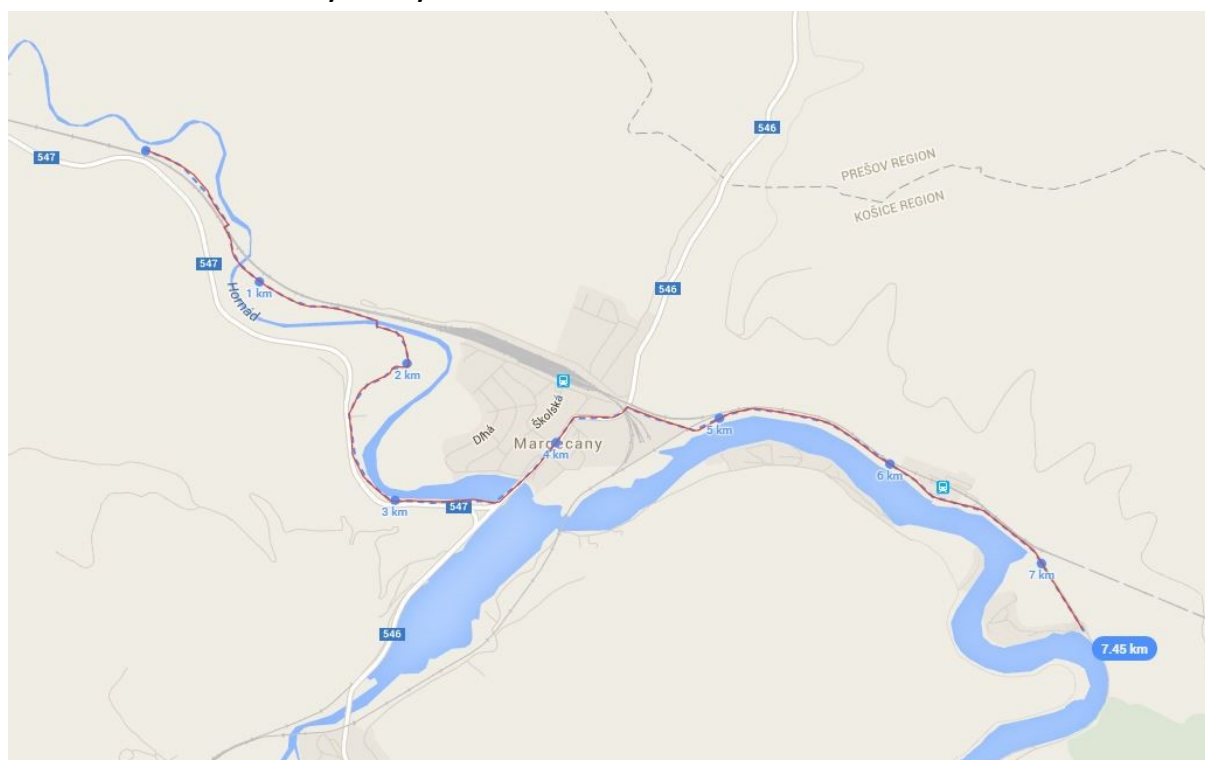
Zaujímavosti: biokoridor rieky Hornád, technické pamiatky

Súlad s ÚPD obce – nebolo posudzované,

Napojenie na intravilán obce: áno

Uzlový bod – áno, pre miestne cyklotrasy a Karpatskú cyklistickú cestu – napojenie na Prešov

Obrázok 12: Návrh vedenia cyklotrasy cez kataster obce

Zdroj: Vyhľadávacia štúdia KSK 12/2015

1.1.18 Bývanie

K 31.12.2015 je v obci Margecany celkom 683 bytov v bytových a rodinných domoch, pričom ich priemerná obývanosť je 2,84 osôb na 1 byt. Počet bytov sa mení v každom roku. Na zvýšenie počtu bytov vplýva výstavba nových rodinných domov, výstavba nových samostatných bytových jednotiek v už existujúcich rodinných domoch, nadstavby nad existujúcimi rodinnými domami alebo stavbami občianskej vybavenosti za účelom zriadenia samostatnej bytovej jednotky a výstavba nájomných bytových domov.

V 25 bytových domoch v obci Margecany je celkom 221 obývaných bytov.

Obec vlastní 4 bytové domy s 31 nájomnými bytmi. Ostatné byty v bytových domoch, v minulosti vo vlastníctve štátnych podnikov a bytových družstiev, boli v predchádzajúcom období odpredané do osobného vlastníctva. Koncom roka 2015 bola skolaudovaná polyfunkčná budova s. č. 135, kde bolo nadstavbou súkromným investorom vytvorených celkom 13 bytových jednotiek, ktoré by mali byť dané do užívania po ich odkúpení obcou v priebehu roku 2016.

V obci Margecany je k 31. 12. 2015 celkom 462 rodinných domov.

V posledných rokoch sa v obci zvýšil počet rekonštrukcií pôvodných rodinných domov. Je to dôsledok toho, že v obci nebol od polovice 70-tych rokov otvorený nový stavebný obvod a je nedostatok stavebných pozemkov pre výstavbu nových rodinných domov v intraviláne obce. Preto staršie rodinné domy boli postupne stavebne upravované na súčasné potreby životného štýlu a novopostavené domy boli zväčša realizované na parcelách, ktoré tvorili dvor, resp. záhradu rodinného domu niektorého rodinného príslušníka.

Veková skladba

Podľa údajov zo sčítania obyvateľstva v roku 2011 boli obývané domy podľa obdobia výstavby rozdelené takto: do roku 1945 - 41 domov, 1946 – 1990 - 355, 1991 – 2000 - 10 domov, 2001 a neskôr - 14 domov.

Tabuľka 16: Prehľad obecných nájomných bytov

Názov bytového domu	Dané do užívania	Štandard	Počet bytov
Bytový dom Jarná	2006	bežný	10
Bytové domy Olše A a B	2010	bežný	6 + 6
Nadstavba 9 BJ Školská	2013	nižší	9
Nadstavba 13 BJ Školská*	2016	bežný	13
Spolu			44

* Nadstavba 13 BJ Školská bola skolaudovaná v decembri 2015, v roku 2016 by mala byť odkúpená obcou a daná do užívania nájomcom.

Obec Margecany má vypracovaný samostatný Program rozvoja bývania pre roky 2016 - 2022.

1.1.19 Technická infraštruktúra

Zásobovanie vodou

Verejný vodovod je definovaný v zákone č. 442/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov ako súbor objektov a zariadení slúžiacich verejnej potrebe, umožňujúcich hromadné zásobovanie obyvateľstva a iných odberateľov vodou. Verejný vodovod môže byť miestny (vodovod dodávajúci vodu odberateľom z jedného spotrebiska), skupinový (vodovod dodávajúci vodu odberateľom z niekoľkých spotrebísk) alebo diaľkový. Verejné vodovody zásobujú cca 86 % obyvateľov SR. (enviroportal, 2015)

Verejný vodovod bol v obci vybudovaný v období presťahovania obce z dôvodu výstavby VN Ružín. Na verejný vodovod je napojená väčšina rodinných a všetky bytové domy v obci.

Zdroje pitnej vody sú umiestnené v Perlovej doline.

Hlavné problémy pri zásobovaní vodou:

- 1. časté poruchy na vodovodnom potrubí uloženom v cestnom telese,**
- 2. potreba rozšírenia verejného vodovodu do nových lokalít navrhnutých na zastavanie - Pod hvoru, Drevoskládka, Hôrka,**
- 3. absentujúca úpravňa vody v Rolovej Hute,**
- 4. chýbajúci rozvod vody v rekreačnej lokalite Kozinec.**

Zásobovanie elektrickou energiou

Obec má zabezpečené dostatočné zásobovanie elektrickou energiou. **Veľká časť vzdušného vedenia v intraviláne obce je fyzicky zastaraná a je nutná postupná obnova jednotlivých trás vedenia. Ochranné pásma vzdušného vedenia v okrajových častiach obce taktiež do značnej miery obmedzujú individuálnu bytovú výstavbu.**

Zásobovanie plynom

V rokoch 1981 - 1985 bola obec plynofikovaná. Za vážny problém možno považovať **čoraz častejšie poruchy na plynovode súvisiace s jeho vekom, ktoré zapríčiňujú rozkopávky a následne lokálne vysprávkovanie miestnych komunikácií, v ktorých je plynovod vedený, čo sa následne prejavuje v zhoršenej kvalite vozovky a jej postupnej degradácii bez akejkoľvek finančnej kompenzácie zo strany prevádzkovateľa infraštruktúry.**

Zásobovanie teplom

Najviac využívaný spôsob vykurovania je pomocou lokálnych kotolní na plynné palivo. Podľa údajov zo sčítania obyvateľstva v roku 2011 plyn ako zdroj vykurovania využíva 503 bytov. 64 bytov používa na vykurovanie iba pevné palivo.

Časť bytových domov v centrálnej časti obce je v súčasnosti vykurovaná z centrálnej sídliskovej kotolne. Fixné prevádzkové náklady takéhoto spôsobu vykurovania sa stávajú postupne pre domácnosti neúnosné, čo vedie k ich postupnému odpájaniu od tohoto zdroja.

Odvádzanie odpadových vôd

Odvádzanie odpadových vôd je v súčasnosti z väčšiny rodinných a bytových domov v obci do ČOV Margecany. V lokalite Olše bola vybudovaná prečerpávacía stanica, z ktorej je tlakovou kanalizáciou napojená na systém čistenia odpadových vôd, ktorý ostáva v platnosti podľa schváleného ÚPN-Z s jednou ČOV na okraji mesta pri vodnej nádrži Ružín.

V časti Rolova Huta je potrebné zabezpečiť likvidáciu odpadových vôd, ktorá je zatiaľ na báze vlastných žúmp, výstavbou spoločnej ČOV, alebo samostatnými domovými ČOV.

Pre riešenie tejto problematiky je potrebné vypracovať samostatnú ÚPD resp. ÚPP, lebo v návrhu ZaD č.1 nebolo jej zastavané územie predmetom riešenia. Navrhované lokality zástavby v okrajových polohách obce proti vode z povrchového odtoku je potrebné zabezpečiť rigolmi odvedenými do miestnych tokov, alebo vodnej nádrže.

Telekomunikačné siete

Z hľadiska telekomunikácií je obec Margecany pokrytá mobilnou aj pevnou telekomunikačnou sieťou s dostatočným pokrytím.

Obecný rozhlas a televízia

Obecný rozhlas bol v obci vybudovaný pri presídľovaní obce a doposiaľ nebol významnejšie obnovovaný. **Stav obecného rozhlasu je v súčasnosti nevyhovujúci. Problematické sú podperné body, vedenie, ale aj samotné hlásiče.**

Obec má pokrytie TV signálom na dobrej úrovni. Väčšina obyvateľov má zabezpečený televízny príjem individuálne prostredníctvom satelitných prijímačov, čím sa zvyšuje počet prijímaných staníc, ktoré sú vysielané pomocou družíc.

Verejné osvetlenie

Osvetlenie bolo v centrálnej časti obce modernizované v roku 2015 - s využitím LED technológie a súčasne bolo vymenené napájacie vedenie.

V ďalších rokoch je potrebné sa zamerať na nasledujúce problematické oblasti:

- 1. Zanedbaná údržba a dožívanie kovových podperných bodov verejného osvetlenia.**
- 2. Zastarané svietidlá a vedenie v časti obce, ktorá nebola predmetom projektu v roku 2015.**

Kamerový systém obce

Obec Margecany od roku 2009 rieši situačnú prevenciu kriminality inštalovaním kamier v centrálnej časti obce, v roku 2011 a 2013 boli doplnené ďalšie lokality. Server so záznamovým softvérom umožňuje efektívne využívanie systému a v prípade potreby ďalšie efektívne rozširovanie systému o funkcie ako napr. rozpoznávanie ŠPZ, rozpoznávanie tvári a iné. Je zabezpečené nepretržité monitorovanie vrátane záznamu najfrekvencovanejších miest a najohrozenejších nehnuteľností v katastri obce Margecany.

Pre situačnú prevenciu kriminality sa využívajú aj fotopasce s rozlíšením 8 MPix, ktoré sú operatívne rozmiestňované podľa potreby v katastri obce pri podozrení z páchania kriminality, poškodzovania majetku a životného prostredia.

Občianska vybavenosť

Obec je vybavená základnou občianskou vybavenosťou, ako je obecný úrad, kultúrny dom, kino, pošta, pohostinské služby, maloobchodné prevádzky s potravinovým a nepotravinovým tovarom, cintorín. V objekte obecného úradu sa nachádza prevádzka kaderníctva, prevádzka kozmetiky a obecná knižnica.

Problematické oblasti občianskej vybavenosti:

- **vysoká energetická náročnosť prevádzky obecných budov a to predovšetkým obecný úrad, hasičská zbrojnica, dielňa, šatne na ihrisku TJ Lokomotíva Margecany,**
- **nedostatočné využívanie alternatívnych zdrojov energie pri prevádzkovaní obecných budov,**
- **nedostatočné využívanie dažďovej vody pri prevádzke obecných budov, ...**

1.1.20 Školstvo

Tabuľka 17: Prehľad školských zariadení

Materská škola	Základná škola 1.-4.	Základná škola 1.-9	Stredná škola	Vysoká škola
áno		áno	nie	nie

Zdroj: obec

Základná škola s materskou školou, Školská 20, Margecany (Zriaďovateľ: Obec Margecany)

Tabuľka 18: Údaje o Základnej škole s materskou školou k 30. 9. 2015 – školský rok 2015/2016

	Triedy	Žiaci spolu	V tom 1.-4.	V tom 5.-9.	ŠKD	Žiaci V HN	Pg. zamest.	Asistent učiteľa	Vychovávateľ ŠKD	Neped. zamest.
ZŠ	9	150	70	80	56	4	12	1	2	10
MŠ	3	52	----	----	-----	-----	5	-----	-----	1

Tabuľka 19: Vývoj počtu žiakov v ZŠ a ŠKD:

Školský rok	Žiaci spolu	V tom 1.-4.	V tom 5.-9.	ŠKD
2012/2013	143	51	92	25
2013/2014	137	47	90	25
2014/2015	135	54	81	36
2015/2016	150	70	80	56

Vedenie školy zorganizovalo 1. - 3. júna 2015 deň otvorených dverí a z okolitých obcí získalo na školský rok 2015/2016 20 nových žiakov. V priebehu 1. polroka šk. roka 2015/2016 prestúpilo do ZŠ ďalších 5 žiakov z okolitých škôl.

Narastajúci záujem o prestup žiakov na ZŠ a MŠ je vzhľadom k nepostačujúcim priestorovým kapacitám obmedzený. Pri väčšom počte žiakov v triede ako 17 je vedenie školy v zmysle Vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 320/2008 Z. z. povinné zabezpečiť delenie žiakov do skupín.

V ZŠ nie je dostatočný počet tried ani odborných učební. Z uvedeného vyplýva, že vedenie školy nebude schopné prijať viac žiakov ako 17-18 na jednu triedu, aby neporušilo školský zákon 245/2008 Z. z. a príslušné vyhlášky MŠVVaŠ SR aj napriek tomu, že záujem o ZŠ aj MŠ narastá!

Špeciálne učebne, ktoré má ZŠ k dispozícii, sú kumulované:

- 1 kuchynka,
- 1 školská dielňa,
- 1 učebňa kontinuálneho vzdelávania, v ktorej prebieha i vyučovanie informatiky, fyziky aj chémie,
- 1 učebňa výtvarnej výchovy, v ktorej prebieha i vyučovanie hudobnej výchovy a cudzích jazykov,
- ŠKD má spoločné priestory s 1. a 2. ročníkom ZŠ.

Výrazné nedostatky:

- chýbajúce kapacitné priestory v ZŠ - školské triedy, odborné učebne, multimediálne učebne, jazyková učebňa,
- chýbajúca samostatná miestnosť pre ŠKD,
- nedokončené podkrovie v učebňovom pavilóne,
- potrebná komplexná rekonštrukcia telocvične,
- nepostačujúce kapacitné priestory v MŠ,
- chýbajúce bezpečné detské ihrisko pre deti MŠ.

Súkromná základná umelecká škola

Jej prevádzka sa nachádza v samostatných priestoroch Kultúrneho domu.

Vyučovanie prebieha v týchto umeleckých odboroch:

- tanečný – ľudový, novodobý a moderný, spoločenský tanec,
- výtvarný – kresba, maľba, grafika, modelovanie a práca s materiálom,
- hudobný – klavír, keyboard, gitara, heligónka (gombíková harmonika).

Žiaci tanečného aj hudobného odboru majú možnosť stať sa členmi detského folklórneho súboru Jadlovček. Majú otvorenú cestu na vystupovanie na rôznych podujatiach, súťažiach a koncertoch na Slovensku ale aj v zahraničí.

1.1.21 Zdravotnícke zariadenia

V obci zabezpečujú zdravotnú starostlivosť neštátne zdravotnícke zariadenia, ktoré sú umiestnené v objekte bývalého zdravotného strediska na Obchodnej ulici č. 5.

V priestoroch sa nachádza:

- detská ambulancia,
- ambulancia všeobecného lekára,
- interná ambulancia,
- zubná ambulancia.

V obci sa nachádza stanica rýchlej zdravotníckej pomoci.

Vzhľadom na skutočnosť, že Margecany sú významnou železničnou križovatkou, v obci sa nachádza aj Železničná lekárska stanica, ktorá zahŕňa ambulanciu všeobecného praktického lekára i stomatologickú ambulanciu.

Tabuľka 20: Zdravotnícke zariadenia

Zdravotnícke zariadenie	Počet
Polikliniky samostatné (úz. a zvl.)	0
Nemocnice všeobecné a špecializované	0
Transfúziologické a hematologické oddelenia	0
Lekárne a výdajne liekov	1
Výdajne zdravotníckych pomôcok spolu	0
Samostatné ambulancie praktického lekára pre dospelých	2
Samostatné ambulancie praktického lekára pre deti	1
Samostatné ambulancie praktického lekára stomatológa	2
Samostatné ambulancie praktického lekára gynekológa	0
Samostatné ambulancie lekára špecialistu	1
Rýchla zdravotnícka pomoc	1

Zdroj: obec

1.1.22 Kultúra

Obec zabezpečuje pre svojich občanov i občanov blízkeho regiónu kultúru prostredníctvom týchto zariadení:

Kino Družba

Kinosála v margečianskom kultúrnom dome je roky pýchou obce. So zasúvacím hľadiskom a veľkou tanečnou a javiskovou plochou je jedinečná na okolí. Roky sa tu prevádzkuje aj kino DRUŽBA.

V roku 2014 bol realizovaný projekt „Modernizáciu kina Družba Margečany“ s finančným príspevkom Audiovizuálneho fondu a vlastných zdrojov obce.

Premietacie prístroje a zvukové prehrávanie sa kompletne vymenili. Ozvučenie a technika DOLBY SURROUND, digitálna projekcia FULL HD poskytuje možnosť premietiť formáty BLUE RAY aj DVD. Celkový vzhľad a kvalita premietania sa dostala na profesionálnu úroveň aj vďaka výmene premietacieho plátna, ktoré v uhlopriečke dosahuje 10 m. V kine sa premieta pravidelne 2x do týždňa, spravidla v piatok večer a v nedeľu popoludní, pre školy aj počas týždňa.

Medzi hlavné výzvy pre obdobie rokov 2016 - 2022 patrí nízka účasť na niektorých filmových predstaveniach, zastarané osvetlenie kinosály, nedostatočné doplnkové služby pri premietaní filmov.

Aktuálny program kina: <http://www.margecany.info/kino/program/>

Knižnica

Je umiestnená v priestoroch, kde sídli Obecný úrad i Kultúrny dom. Aktivita: pravidelné dopĺňanie knižničného fondu, organizovanie besied pre žiakov ZŠ, prístupná pre verejnosť počas celého týždňa.

Problémy pri prevádzke obecnej knižnice - nízky počet čitateľov, nedostatočne obnovovaný knižný fond, absencia digitálnej evidencie.

Folklórna skupina Jadlovec

Folklórna skupina Jadlovec Margečany vznikla v r. 1976 ako pôvodne ženská spevácka skupina. Vo svojej činnosti sa zameriava na vyhľadávanie, zbieranie, uchovávanie, scénické spracovávanie a propagovanie folklórneho bohatstva ľudových zvykov, piesní a tancov z obce Margečany. Počas svojho pôsobenia na folklórnej scéne členovia skupiny navštívili mnoho folklórnych festivalov doma i v zahraničí. Jej úspešné účinkovanie ostalo hlboko v pamäti divákovi vo Východnej, v Detve, v Strážnici, v Dargove a tiež na mnohých oblastných podujatiach, ako napr.: Spišské folklórne slávnosti v Sp. Podhradí, Zemplínske slávnosti na Širave, Turčianske slávnosti v Martine alebo Zamagurské slávnosti v Červenom Kláštore. Skupina úspešne vystúpila na XX. Valnom zhromaždení CIOFF v Považskej Bystrici. Nemôžeme nespomenúť vystúpenia v zahraničí – v Jasle v Poľsku a festival podunajských krajín v Kalocsi v Maďarsku. V roku 2013 účinkovala na medzinárodnom festivale v Blessane v Taliansku, v roku 2014 v Srbsku a 2015 v Skopje Macedónsku.

Z jej radov vyšli mnohí vynikajúci tanečníci, ktorí zožali úspechy aj na celoslovenských súťažiach. Z terajších členov sú to tanečné páry Ján Petrík a Mária Papcunová – trojnásobní laureáti

celoslovenskej súťaže „Šaffova ostroha“, a manželia Gajdošovi, - trojnásobní laureáti celoslovenskej súťaže „Šaffova ostroha“ K nezabudnuteľným vystúpeniam v repertoári skupiny sú:

„Regrútska rozlúčka“, - zisk hlavnej ceny na celoslovenskej prehliadke v Žiline ,

„Ondreju, Ondreju na tebe olovo leju“, - sfilmované zvykoslovné pásmo piesní a čarov,

„Margečianska svadba“, - sfilmované scénické pásmo, a vystúpenie v programe Anderov rebriňák.

Detský folklórny súbor - DFS Jadlovček

Vznikol v r. 1980. Od svojho vzniku uskutočnil množstvo rôznych vystúpení – od celovečerných samostatných, v spolupráci s FS Jadlovec, súťažných, festivalových i pozdravných. Pravidelne účinkuje na verejných oslavách v obci. Počas svojej existencie sedemkrát postúpil na Celoslovenský festival detských folklórnych súborov v Prešove, kde stále získal významné ocenenia.

Bol mnohonásobným účastníkom najvýznamnejších festivalov na Slovensku, a to vo Východnej a v Detve. V Čechách mu bol udelený titul Laureát medzinárodného folklórneho festivalu Strážnica 1988. Slovensko reprezentoval na rôznych medzinárodných podujatiach a festivaloch v zahraničí. Niekoľkokrát účinkoval v Čechách, Poľsku, Francúzsku, Maďarsku, Nemecku, Grécku, Turecku a na Ukrajine. Medzi úspechy Jadlovčeka patrí aj účinkovanie v Slovenskej televízii v Košiciach v programoch Vandrovali hudci a Medailón o DFS Jadlovčeku.

Obec má spracovanú evidenciu podujatí formou Prehľadu podujatí obce – [pozri prílohu č. 6](#)

1.1.23 Šport

FK TJ Lokomotíva Margečany – futbal - účastník VI. ligy

Klub slovenských turistov TOM Sokol Margečany činnosť zameraná na mládež, organizovanie turistických pochodov.

Obecný šachový klub Margečany – šach – účastník 2. ligy

Stolnotenisový klub ŠKST TOPSPIN Margečany - úspešná reprezentácie obce

Klub športových strelcov a Školské športové stredisko v odbore streľba pri ZŠ s MŠ - pravidelná účasť na súťažiach, vynikajúce výsledky jednotlivcov – žiakov ZŠ Margečany – niekoľko titulov majstrov Slovenska.

Tabuľka 21: Športoviská na území obce

Názov športoviska	Rok výstavby	Správca	Stav športoviska
športový areál TJ Lokomotíva	1958-1961 1972-1976 šatne	FK TJ Lokomotíva	v zlom stave: tribúna, vnútorné oplotenie,
multifunkčné ihrisko v areále ZŠ	2008	Obec	v zlom stave: povrch športoviska
detské ihrisko v areále ZŠ	2010	Obec	v dobrom stave
fitpark pre seniorov	2015	Obec	v dobrom stave
skatepark v areále TJ	2013	ELECT o. z.	v dobrom stave

1.1.24 Územný plán obce

Územný plán zóny (obce) Margecany bol schválený Obecným zastupiteľstvom v Margecanoch uznesením č. 11-B/1,B2,B3,B4, zo dňa 24.03.2000 s dátumom účinnosti 13.04.2000.

Zmeny a doplnky č.1 ÚPN-O boli schválené Obecným zastupiteľstvom v Margecanoch uznesením č.21/2009/B-1.1 zo dňa 28.01.2009 na základe súhlasného stanoviska KÚ v Košiciach č.2009/00175 zo dňa 8.01.2009. Závazná časť ÚPN bola vyhlásená VZN č.1/2009 zo dňa 29.09.2008. VZN nadobudlo účinnosť dňa 12.02.2009.

V poslednom období s prípravou niektorých akcií sústredenej výstavby rodinných domov orgány obecnej samosprávy zaznamenali potrebu zmien v priestorovom usporiadaní niektorých území tam, kde sa to pôvodným riešením územného plánu nepredpokladalo.

Preto sa obec na základe posúdenia a predbežného preverenia požiadaviek vlastníkov nehnuteľností, investorov a stavebníkov rozhodla pre obstaranie Zmien a doplnkov územného plánu obce tak, aby zamýšľané investície zosúladi s jeho koncepciou priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, vrátane preverenia väzieb na urbánnu štruktúru obce pri rešpektovaní a zohľadnení princípov trvalo udržateľného rozvoja, záujmov ochrany životného prostredia, územných systémov ekologickej stability a ochrany prírody a tvorby krajiny.

Hlavné úlohy spracovania Zmien a doplnkov č. 2 územného plánu obce:

Vo výkresoch „a“

- návrh pešieho chodníka spájajúceho areál kostola a cintorína.

Vo výkresoch „b“

- rozšírenie jestvujúcej obytnej funkcie formou rodinných domov „Hôrka“ s dopravným riešením a rešpektovaním jestvujúcich nadradených trás technickej infraštruktúry.

Vo výkresoch „c“

- čiastočná funkčná zmena a dopravný systém navrhovanej lokality „Kratiny-Olše“ podľa projektu pozemkových úprav,
- navrhované prepojenie účelovou komunikáciou a peším chodníkom, jestvujúcej a navrhovanej obytnej zástavby, situovaným za športovým areálom,
- regulácia vodného toku Bystrá,
- odkanalizovanie územia delenou (splaškovou a dažďovou) kanalizáciou.

Ciele riešenia Zmien a doplnkov Územného plánu obce Margecany vyplývajú z účelu a zamerania využitia územnoplánovacej dokumentácie. V aktualizácii Územného plánu obce je potrebné v súlade s § 30 preveriť, ako sa zmenili podmienky územného rozvoja obce od schválenia ZaD č.1 ÚPN-O obce Margecany.

Cieľom aktualizácie ÚPN-O je zmeniť a doplniť schválenú koncepciu rozvoja obce v súlade s aktuálnymi potrebami územného rozvoja obce. V tomto zmysle sú hlavné ciele riešenia Zmien a doplnkov ÚPN-O obce Margecany nasledovné:

- riešiť zmeny a doplnky koncepcie územného rozvoja vyplývajúce z aktuálnych rozvojových zámerov pripravovaných na území obce,
- premietnuť záväzné regulatívy nadradenej dokumentácie Zmeny a doplnky 2014, územného plánu veľkého územného celku Košického kraja /ÚPN – VÚC/, schválené KSK, uznesením

č.92/2014 zo dňa 30.06.2014 a záväznej časti vyhlásenej VZN č. 6/2014 s dopadom na katastrálne územie obce,

- aktualizovať záväznú časť ÚPN-O v zmysle riešenia zmien a doplnkov koncepcie územného rozvoja obce, t.j. aktualizovať regulatívy a limity funkčného a priestorového usporiadania obce, vymedzenie funkčných plôch a územno-technické podmienky umiestňovania stavieb, zariadení verejného dopravného a technického vybavenia, vrátane verejnoprospešných stavieb.
-

Zmeny a doplnky č. 2 k územnému plánu boli vypracované v roku 2015 a začiatkom roka 2016 prebehne pripomienkové a schvaľovacie konanie.

1.1.25 Hospodárenie obce

Finančné zdravie obce podľa spoločnosti INEKO

Spoločnosť INEKO hodnotí finančné zdravie obcí a VÚC podľa rôznych ukazovateľov.

Finančné zdravie mesta, obce alebo VÚC vypovedá o tom, do akej miery je hospodárenie udržateľné a či príslušnému mestu, obci alebo VÚC hospodárenie spôsobuje, alebo nespôsobuje problémy.

Finančné zdravie je jedno číslo v intervale 0 (najhoršie) až 6 (najlepšie), nezávislé od roku, a počíta sa kombináciou piatich vybraných indikátorov finančnej stability: Celkového dlhu, Dlhovej služby, Záväzkov neuhradených 60 a viac dní po lehote splatnosti, Okamžitej likvidity a Základnej bilancie.

Celkové skóre finančného zdravia obce / VÚC sa počíta ako vážený priemer zo skóre, ktoré dosiahla každá z piatich zložiek - Celkový dlh, Dlhová služba, Záväzky aspoň 60 dní po splatnosti, Okamžitá likvidita a Základná bilancia. Všetky zložky okrem prvej majú váhu 1, prvá zložka - celkový dlh - má váhu 2.

Zdroj údajov: www.hospodarenieobci.sk

HODNOTENIE FINANČNÉHO ZDRAVIA (2011 - 2014)

PROGRAM ROZVOJA OBCE
MARGECANY 2016+

HLAVNÉ INDIKÁTORY (2014)

priemer
samospráv SR

+ Základná bilancia	0,6 %	★★★★★	0,1 %
+ Dlhová služba	4,3 %	★★★★★	7,7 %
+ Celkový dlh	15,7 %	★★★★★	18,9 %
+ Závazky aspoň 60 dní po splatnosti	0,8 %	★★★★★	0,4 %
+ Okamžitá likvidita	186,5 %	★★★★★	141,6 %

OSTATNÉ INDIKÁTORY (2014)

priemer
samospráv SR

+ Bilancia bežného účtu	7,5 %	★★★★★	8,0 %
+ Bilancia kapitálového účtu	-13,1 %		-72,1 %
+ Závazky po splatnosti k príjmom	0,8 %	★★★★★	0,7 %
+ Čistý majetok	527,5 %	★★★★★	427,7 %
+ Pohotovú likvidita	198,6 %	★★★★★	207,3 %
+ Úvery od ŠFRB k príjmom	58,6 %	★★★★★	20,6 %

INDIKÁTORY NA OBYVATEĽA (2014)

priemer
samospráv SR

+ Základná bilancia na obyvateľa	5 €	1 €
+ Celkový dlh na obyvateľa	81 €	104 €
+ Čistý majetok na obyvateľa	2 728 €	2 358 €
+ Výsledok hospodárenia na obyvateľa	-5 €	-7 €

VSTUPNÉ FINANČNÉ UKAZOVATELE

PRÍJMY A VÝDAVKY (2014)

+ Bežné príjmy	1 141 290 €
+ Kapitálové príjmy	579 589 €
+ Bežné výdavky	1 055 731 €
+ Kapitálové výdavky	655 326 €

PROGRAM ROZVOJA OBCE
MARGEČANY 2016+

ZÁVÄZKY A POHLÄDÄVKY (2014)

+ ZávÄzky po splatnosti	8 056 €
+ ZávÄzky aspoň 60 dní po splatnosti	8 056 €
+ Krátkodobé pohľadÄvky	12 550 €
+ Dlhodobé závÄzky	605 269 €
+ Krátkodobé závÄzky	103 098 €

ÚVERY A ÚČTY (2014)

+ Úvery od ŠFRB	609 945 €
+ Neobežný majetok	5 456 940 €
+ Finančné účty	192 245 €
+ Bankové úvery a výpomoci	162 965 €
+ Výdavky na splácanie istiny	33 782 €
+ Úrokové splátky	10 759 €

OSTATNÉ (2014)

+ Počet obyvateľov k začiatku roka	2 013
+ Výsledok hospodárenia	-10 925 €

1.1.26 Evidencia podnikateľských subjektov

Tabuľka 22: Evidencia podnikateľských subjektov pôsobiach na území obce

Oblasť	Názov	Hlavný predmet činnosti
Podnikateľské subjekty zaoberajúce sa lesníckou činnosťou	Pozemkové spoločenstvo vlastníkov Margecany	Ťažba dreva, pestovanie lesa
	Pozemkové spoločenstvo Čierna Hora Margecany	Ťažba dreva, pestovanie lesa
	Lesy SR, RSLT	Starostlivosť o lesy, ťažba dreva
Podnikateľské subjekty zaoberajúce sa poľnohospodárskou činnosťou	Hydina Farajtar s.r.o.	Živočíšna výroba - chov hydiny a predaj hydiny, výroba peletovaného hydinového trusu
Prehľad stravovacích zariadení	Staničná reštaurácia	Bar/ Pohostinstvo
	Pivnica PUB	Pizzéria, bar
	Bar pod bránou	Pohostinstvo
	Karen	Pohostinstvo
	Bar Olše	Bar
	Pod orechom	Cukráreň, Pohostinstvo
	Reštaurácia Lesnica	Reštaurácia
Ubytovacie zariadenia	žiadne!	-----
Výrobné podniky	Calmit, spol. s r.o. Výrobný podnik Margecany	Výroba kameniva, stavebného vápna, veľmi jemne mletého vápenca, krmného vápna, vápna na hnojenie

1.1.27 Evidencia mimovládnych organizácií

Tabuľka 23: Evidencia mimovládnych organizácií pôsobiach na území obce

(Bližšie informácie o mimovládnych organizáciách, ich činnosti a kontakty sú uvedené v kartách)	
P. č.	Názov
1.	Súkromná základná umelecká škola v Margecanoch
2.	Folklórna skupina Jadlovec
3.	FK TJ Lokomotíva Margecany
4.	Dobrovoľný hasičský zbor Margecany
5.	Jednota dôchodcov Slovenska Margecany
6.	Obecný šachový klub Margecany
7.	Stolnotenisový klub ŠKST TOPSPIN Margecany
8.	Klub športových strelcov a Školské športové stredisko v odbore streľba pri ZŠ s MŠ
9.	Poľovnícke združenie Čierna Hora so sídlom v Margecanoch
10.	Slovenský červený kríž - miestny spolok Margecany
11.	Elekt o. z.
12.	Miestna akčná skupina Hnilec o. z.
13.	Odbor Klubu slovenských turistov Margecany
14.	Základná organizácia Slovenského zväzu zdravotne postihnutých v Margecanoch

1.2 Ex-post hodnotenie existujúceho PHSR

Legenda k časti plnenie:

Z - zrealizované + rok ukončenia, N - nerealizované, ČZ - čiastočne zrealizované

Tabuľka 24: Hodnotenie realizácie existujúceho PHSR (2008-2015)

REGIONÁLNY OPERAČNÝ PROGRAM				
PRIORITNÁ OS: INFRAŠTRUKTÚRA VZDELÁVANIA				
Názov opatrenia	Oprávnené aktivity v rámci opatrenia	Plnenie	Finančné náklady spolu v €	Poznámka
1.1 Infraštruktúra vzdelávania	1.1.1 Rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia existujúcich zariadení	Z 2009-2010	1 105 413	Financovanie 85% ERDF, 10% SR, 5% obec
	1.1.2 Obstaranie vybavenia vrátane IKT vybavenia	Z 2009-2011	76 095	Financovanie 85% ESF, 10% SR, 5% obec
REGIONÁLNY OPERAČNÝ PROGRAM PRIORITNÁ OS: REGENERÁCIA SÍDEL				
Názov opatrenia	Oprávnené aktivity v rámci opatrenia	Plnenie	Finančné náklady	Poznámka
2.2 Regenerácia sídel	1. Rekonštrukcia ulíc Železničná – Hlinná	N	-----	Neoprávnená aktivita v rámci ROP
2.2.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií	2. Rekonštrukcia ulice Železničnej	ČZ 2010-2011	Realizované v rámci projektu Regenerácia sídla Margecany s celkovým oprávneným nákladom 981 079,41 € z toho 85% ERDF, 10% SR, 5% obec, časť ulice nebola zahrnutá v projekte, pretože sa nachádzala mimo centra obce	
	3. Rekonštrukcia ulice Obchodnej	Z 2010-2011	Realizované v rámci projektu Regenerácia sídla Margecany s celkovým oprávneným nákladom 981 079,41 € z toho 85% ERDF, 10% SR, 5% obec, časť ulice bola zrealizovaná z vlastných zdrojov, pretože sa nachádzala mimo centra obce 18 963 €	

PROGRAM ROZVOJA OBCE
MARGECANY 2016+

	4. Miestna komunikácia – drevoskládka I.	Z 2011	Zrealizovaná z vlastných zdrojov, pretože sa nachádzala mimo centra obce	
	5. Rekonštrukcia ulice Bystrá, Priečna	N	-----	Neoprávnená aktivita v rámci ROP
	6. Rekonštrukcia ulice Školská	ČZ	Realizované v rámci projektu Regenerácia sídla Margecany s celkovým oprávneným nákladom 981 079,41 € z toho 85% ERDF, 10% SR, 5% obec, časť ulice nebola zahrnutá v projekte, pretože sa nachádzala mimo centra obce	
	7. Miestna komunikácia – drevoskládka II.	N	-----	Neoprávnená aktivita v rámci ROP
	8. Rozšírenie miestnej komunikácie + spevnené plochy + verejné osvetlenie, bytové domy Olše	Z 2010-11	17 101	Financovanie 50% minist. výstavby SR + 50% obec
2.2.2 Výstavba a rekonštrukcia chodníkov a cyklistických trás	1. Rekonštrukcia chodníka pre peších ku podjazdom	ČZ	Zrealizovaná z vlastných zdrojov, pretože sa nachádzala mimo centra obce	
	2. Rekonštrukcia chodníka – (ul. Jarná- Dlhá, schody)	N	-----	Neoprávnená aktivita v rámci ROP
	3. Chodník pre peších v obci – ku kostolu	N	-----	Neoprávnená aktivita v rámci ROP
	4. Chodník pre peších – ul. Partizánska	N	-----	Neoprávnená aktivita v rámci ROP
	5. Odstavné a parkovacie plochy v obci Margecany – pri kostole	Z 2012-2013	35 000	Dotácia KSK v roku 2012 vo výške 15 050€

PROGRAM ROZVOJA OBCE
MARGECANY 2016+

	6. Most cez miestny potok v Margecanoch	N	-----	Neoprávnená aktivita v rámci ROP
	7. Chodník pre peších a cyklistov – k cintorínu	N	-----	Neoprávnená aktivita v rámci ROP
	8. Cyklotrasa - okolo železničného mosta	N	-----	Neoprávnená aktivita v rámci ROP
	9. Rekonštrukcia predstaničného priestoru, miestnej komunikácie parkovacích plôch a autobusovej zastávky	Z 2010	Realizované v rámci projektu Regenerácia sídla Margecany s celkovým oprávneným nákladom 981 079,41 € z toho 85% ERDF, 10% SR, 5% obec	
	10. Výstavba resp. rekonštrukcia domu sociálnych služieb	N	-----	Obec nebola oprávneným žiadateľom v rámci žiadanej vyhlásenej výzvy
OPERAČNÝ PROGRAM KONKURENCIESCHOPNOSŤ A HOSPODÁRSKY RAST				
	1. Výstavba hnedého parku	N	-----	Pre obštrukcie Agrodružstva
	2. Výstavba Malej vodnej elektrárne na rieke Hornád, Margecany	Z 2014	-----	Súkromný investor Euroenergia 2008 s.r.o.
OPERAČNÝ PROGRAM ŽIVOTNÉ PROSTREDIE				
Znižovanie emisií CO ₂ a prispôsobovanie zmene klímy	1. Rekonštrukcia Kultúrneho domu v Margecanoch - SO 01 a SO 02	Z 2010	898 595 Financovanie 85% ERDF, 10% SR, 5% obec	Kotolňa na biomasu a zateplenie obvodového plášťa

PROGRAM ROZVOJA OBCE
MARGEČANY 2016+

Protipovodňová ochrana	2. Ochrana pred povodňami	Z 2014	416 554 Financovanie 85% KF, 10% SR, 5% obec	Protipovodňové opatrenia na vodnom toku Bystrá
Zásobovanie pitnou vodou	3. Výstavba Vodojemu 400 m ³ a siete Margečany	Z 2009	-----	Stavbu financovala PVS a.s. Poprad
Nakladanie s odpadovými vodami	4. Výstavba ČOV - Rolová Huta	N	-----	
Odpadové hospodárstvo	5. Výstavba kompostoviska do 10 t v obci Margečany	Z 2009	17 405	Pri ihrisku TJ Lokomotíva
Odpadové hospodárstvo	6. Výstavba zberného dvora v obci Margečany	Z 2015	-----	Vrátane technického a technologického vybavenia
OPERAČNÝ PROGRAM INFORMATIZÁCIA SPOLOČNOSTI				
	1. E-government na miestnej úrovni a internetizácia obce	Z 2015	Obec sa zapojila do národných projektov DCOM a IOM	
	2. Verejné prístupové body na internet	Z 2013	Pri obecnom úrade a na staničnom námestí	
ĎALŠIE PROJEKTOVÉ ZÁMERY OBCE MARGEČANY				
Železničná infraštruktúra	1. Výstavba podchodu stanice ŽSR - modernizácia železníc	N	-----	Vydané územné rozhodnutie v roku 2008 bolo dvakrát predĺžované
Podpora rozvoja bývania	2. Výstavba "Bytové domy" 12 BJ Margečany, časť Olše	Z 2010	571 170	Ministerstvo výstavby SR + ŠFRB + vlastné

PROGRAM ROZVOJA OBCE
MARGECANY 2016+

				zdroje
Ochrana pamiatok	3. Rekonštrukcia technickej pamiatky - Cestný tunel	Z 2015	10 000	Vyčistenie tunela vďaka Nadácii Slovenskej sporiteľne a vlastným zdrojom
Rozvoj cestovného ruchu	Výstavba rekreačného strediska, časť Oltárik	N	-----	Súkromný sektor
	Výstavba rekreačného strediska, časť Podstupová	N	-----	Súkromný sektor
	Výstavba rekreačného strediska, časť Kozinec	N	-----	Súkromný sektor
Podpora rozvoja bývania	Bytová výstavba za ihriskom - nový stavebný obvod	N	-----	V roku 2013 bol ukončený projekt pozemkových úprav vďaka ktorému sa odstránila rozdrobenosť vlastníctva pozemkov v aj v tejto lokalite
Podpora športu	Výstavba viacúčelového ihriska	Z 2008	49 332	S podporou Úradu vlády SR
Podpora zamestnanosti	Výstavba chránenej dielne pre obec Margecany	Z		

Celkovo bolo v rokoch 2009 až 2015 zrealizovaných 19 projektových zámerov, 3 zábery boli zrealizované čiastočne a 17 zámerov sa nepodarilo zrealizovať z dôvodu nezískania externých finančných zdrojov resp. z nedostatku vlastných zdrojov.

1.3 SWOT ANALÝZA OBCE MARGECANY

Úlohou SWOT analýzy je vyhodnotenie stavu a určenie rozvojových príležitostí pre obec. Pre lepšiu prehľadnosť boli zhotovené SWOT analýzy pre viaceré kľúčové oblasti.

1.3.1 Prírodné zdroje a ochrana životného prostredia

<p>Silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> výhodná poloha obce veľká rozloha lesov v okolí obce čistota ovzdušia vysoký prírodný potenciál pre rozvoj cestovného ruchu a turizmu na mnohých miestach nedotknutá príroda rozmanité druhové zastúpenie fauny a flóry vysoký podiel zelene v okolí obce i v obci samotnej rôznorodý a členitý, turisticky atraktívny terén nízka seizmicita územia existencia chránených území (chránené vtáčie územie, Margecianska línia) vodná nádrž Ružín vybudovaná ČOV existencia kompostoviska a zberného dvora triedenie komunálneho odpadu obyvateľmi zber triedeného odpadu integrácia komplexného systému nakladania s odpadmi využívanie obnoviteľných zdrojov v obci - vodná elektrárňa, fotovoltaické elektrárne 	<p>Slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> neúplná a morálne opotrebovaná kanalizačná sieť nedostatočná ochrana vodných zdrojov chýbajúca ČOV v časti Rolová Huta početnosť zdrojov znečistenia (čierne skládky odpadu, žumpy, septiky) nedostatočná ochrana obce pred povodňami (sto a viacročnými vodami) Ružínskej priehrady silné znečistenie povrchových a podzemných vôd existencia "čiernych skládok" nedostatočné enviromentálne povedomie občanov nedostatočné využívanie prírodného potenciálu
<p>Príležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> blízkosť vodných plôch s možnosťou športovo-rekreačného využitia (vodná nádrž Ružín) a rozvoja CR využívanie alternatívnych zdrojov energie vo väčšej miere zvýšenie zhodnocovania odpadov a predchádzanie vzniku odpadov skvalitnenie enviromentálnej výchovy a zodpovednosti občanov obnova a tvorba zelených verejných priestranstiev lepšie využívanie prírodných zdrojov v poľnohospodárstve a lesníctve početné zásoby využiteľnej drevnej hmoty vhodné podmienky pre rybárstvo, poľovníctvo, hubárčenie a iné aktivity v prírode pozitívny dopad legislatívy EÚ na ochranu ŽP 	<p>Ohrozenia</p> <ul style="list-style-type: none"> nedostatok finančných zdrojov na ochranu životného prostredia zanedbanie enviromentálnej výchovy prehlbujúce sa znečisťovanie životného prostredia divokými skládkami extrémne výkyvy počasia a z nich vyplývajúce riziko povodní, a v období sucha zase výrazný pokles hladiny Ružínskej priehrady a tým aj ohrozenie jestvujúcej fauny zníženie biodiverzity pokles zásob zdrojov pitnej vody zvýšené riziko vandalizmu a pyliactva zanášanie Ružínskej priehrady odpadom a nánosmi z pôdy nízky záujem podnikateľskej sféry o CR vysoká konkurencia známych regiónov (V. Tatry, Liptov, Slovenský raj...) pokles počtu stálych obyvateľov obce

1.3.2 Ľudské zdroje

<p>Silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysoká miera ekonomickej aktivity žien • dostatok zdrojov pracovnej sily so stredoškolským vzdelaním prevažne technického zamerania (strojársky priemysel) • existencia železničnej polície a jej spolupráca s PZ SR • dostatočný počet kvalifikovaných pracovníkov v školstve, zdravotníctve a sociálnych službách • potenciál rastu zamestnanosti a tvorby nových pracovných príležitostí hlavne v oblasti služieb (rekreácia, cestovný ruch) • existencia ľudových tradícií a remesiel a snaha o ich uchovanie • spolková činnosť (folklórne súbory, športové kluby) • aktívne občianske združenia • záujem obyvateľov a mládeže o šport 	<p>Slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • nedostatok kvalifikovanej pracovnej sily s vysokoškolským vzdelaním so zameraním na manažment a marketing • vysoký podiel pracujúcich s nižším stredným vzdelaním (vyučení) • nepriaznivá demografická štruktúra, starnutie obyvateľstva • vysoká dochádzka obyvateľstva za zamestnaním • sťažnené uplatnenie absolventov stredných a vysokých škôl v praxi • nedostatok pracovných príležitostí • neexistujúce informačné zázemie na podporu mobility pracovnej sily • nedostatočná väzba medzi vzdelávaním a trhom práce • nižšia kvalita poskytovaných sociálnych služieb • nedostatočná sieť zariadení pre trávenie voľného času • nedostatok bytových jednotiek vo vzťahu k dopytu zo strany obyvateľstva • chýbajúce zariadenia pre sociálne odkázaných občanov • nedostatočná kapacita MŠ • nedostatok odborných učební v ZŠ
<p>Príležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • potenciál nových zdrojov zamestnanosti v sektore služieb, malého a stredného podnikania • využitie prostriedkov z Európskeho sociálneho fondu na základe vhodne spracovaných projektov zameraných na pozdvihnutie sebavedomia a rast vzdelanostnej úrovne obyvateľov • využitie nových foriem služieb zamestnanosti a systémov na podporu mobility pracovnej sily • využitie a rozvoj nových foriem práce, napr. telepráca • využitie prostriedkov a dotácií zo štátneho rozpočtu • zvýšená podpora športovo-rekreačných a kultúrnych akcií • podpora prístupu k informáciám formou získania prostriedkov na rozvoj informačných technológií • postupné rozširovanie bytového fondu • zvýšenie kvalifikačnej úrovne pracovnej sily • prispôsobenie odborného vzdelania princípom európskeho trhu práce 	<p>Ohrozenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • odliv kvalifikovanej aj menej kvalifikovanej pracovnej sily • zlá situácia v podnikoch – hrozba straty zamestnania, rast dlhodobej nezamestnanosti • negatívny dopad zanedbanej výchovy v sociálne slabých rodinách • zhoršujúca sa situácia niektorých skupín obyvateľstva • postupné zhoršovanie zdravotného stavu strednej vrstvy obyvateľstva ako dôsledok nezdravého životného štýlu • rast problémov v oblasti výchovy detí a mládeže • klesajúci počet žiakov základnej školy • znižovanie kúpnej sily obyvateľstva • nedostatočná podpora pracujúcich matiek, prehlbovanie rozdielov v postavení mužov a žien na trhu práce • strata konkurencie schopnosti pracovnej sily v podmienkach jednotného trhu EÚ

1.3.3 Doprava a infraštruktúra

<p>Silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • výborná dostupnosť železničnej prepravy • dobrá prepojenosť a dostupnosť autobusovej prepravy • blízkosť napojenia na diaľnicu D1 • blízkosť letiska s medzinárodnými parametrami v Košiciach • vybudovaná cestná a telekomunikačná sieť • dobre a dostatočne vybudovaná sieť elektrickej energie s malými požiadavkami na rekonštrukciu a dobudovanie • revitalizované centrum obce a časť verejného osvetlenia 	<p>Slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • zlý stav a nedostatočná údržba miestnych komunikácií • nedostatok parkovacích miest • zlý stav lesnej dopravnej infraštruktúry • zaostané inžinierske siete (hlavne kanalizácia a vodovod) • slabé investície do úspor elektrickej energie a tepla • chýbajúce zariadenia pre sociálne odkázaných občanov • nedostatočná ponuka zariadení na voľnočasové aktivity • nevyhovujúci technický stav športových areálov a ihrísk • chýbajúce sociálne byty • nedostatok nových bytových jednotiek • nedostatok značených cyklotrás a bežeckých trás • nedostatok kvalitných oddychových zón • nízka energetická efektívnosť obecných budov, chýbajúci bezbariérový prístup
<p>Príležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • možnosť získať financie na rekonštrukciu a rozvoj infraštruktúry z fondov EÚ • využívanie fondov na podporu rozvoja bývania, výstavbu nájomných a sociálnych bytov • rekonštrukcia a zatepľovanie obecných budov vrátane investícií do využívania OZE • využívanie alternatívnych zdrojov energií (napr. biomasa) • vytvorenie nových zariadení a zlepšenie podmienok pre kvalitnejšiu formu trávenia voľného času 	<p>Ohrozenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • obmedzené finančné zdroje na rekonštrukciu inžinierskych sietí • neustále zvyšovanie cien energií • monopol dodávateľov energií • slabá atraktivita regiónu • nízka až veľmi zlá kvalita ciest • vysoký podiel tuhých palív na vykurovaní • nedostatočná podpora rozvoja obnoviteľných zdrojov energie

1.3.4 Hospodárstvo – priemysel, obchod, služby a cestovný ruch

<p>Silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • bohaté prírodné danosti pre rozvoj cestovného ruchu • kataster obce je súčasťou turistického regiónu Spiš • potenciál pre rozvoj poznávacieho turizmu, existencia prírodných a kultúrnych pamiatok • dostatok priestorov na podnikanie • dostatok kvalifikovanej pracovnej sily • potenciál pre rozvoj poľnohospodárstva a lesníctva 	<p>Slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • absencia priemyselnej výroby • slabá konkurencia schopnosť regiónu • slabá informovanosť o podnikateľských príležitostiach a motivácia pre potenciálnych podnikateľov • nízky počet drobných živnostníkov • nedostatok nehnuteľností vo vlastníctve obce pre potenciálnych investorov • nedostatok investičného kapitálu z vlastných zdrojov • nízky podiel zahraničných investícií • nutnosť dochádzania za prácou • nízka produktivita práce v porovnaní s inými regiónmi SR • nedostatok špecializovaných technických a jazykových zručností • nízka podpora miestnych podnikateľov v poľnohospodárstve a lesníctve • nedostatočné využívanie fondov EÚ miestnymi podnikateľmi • nedostatok poznávacích trás, náučných chodníkov • slabá propagácia kultúrneho, prírodného a historického potenciálu regiónu • nedostatočná koordinácia aktivít v oblasti rozvoja CR (absencia spoločného postupu propagácie) • nedostatočné využitie kapacít cestovného ruchu v obci a v jej okolí • kvantitatívne i kvalitatívne nedostatočná turistická infraštruktúra • neprofesionálne služby v cestovnom ruchu • nedostatočné dopravné napojenie a kapacitné vybavenie rekreačných oblastí • nedostatočná informovanosť o existujúcich službách, nekoordinovanosť služieb, • nedostatok náhradných aktivít v CR v prípade zlého počasia
<p>Príležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • využitie štátnych podporných programov a eurofondov zo strany malých a stredných podnikateľov • vytvorenie adekvátnej podnikateľskej infraštruktúry (remeselnícke domy, priemyselný park, inkubátor) • nadviazanie spolupráce s družobnými mestami a kooperácia pri spoločných projektoch • diverzifikácia lesníckych činností, lepšie využitie a zhodnotenie dreva • rozvoj ekologického poľnohospodárstva • rozvoj a rast cezhraničnej spolupráce • vyššie zhodnotenie majetku vo vlastníctve obce • vysoký potenciál pre rozvoj agroturistiky • synergický efekt účasti v rôznych regionálnych záujmových združeniach 	<p>Ohrozenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • migrácia kvalifikovanej pracovnej sily • prehlbovanie rozdielov medzi regiónmi • nedostatok investičných príležitostí pre investorov • nedostatok kapitálu na nové investície – najmä do nových technológií a priemyselných podnikov • administratívna náročnosť a byrokratické prekážky pri získavaní financií z fondov EÚ a zo štátnych fondov • nedostatočný rozvoj malých a stredných podnikov • nedostatočne dobudovaná sieť finančných a poradenských služieb

<ul style="list-style-type: none"> • nižšie náklady na pracovnú silu • podnikateľské príležitosti v doteraz nezastúpených odvetviach priemyslu, obchodu a služieb (napr. potraviny – regionálne špeciality) • využitie prírodného a kultúrneho potenciálu na rozvoj cestovného ruchu • rozvoj vodného turizmu (vodná nádrž Ružín) • vybudovanie infraštruktúry CR • koncepčný a koordinovaný rozvoj základnej a turistickej infraštruktúry • rozvoj nových foriem CR (kultúrna turistika, vzdelávacia turistika, cykloturistika, vidiecka a vodná turistika) • ucelené ponuky kombinovaných služieb • ponuka programov na detské tábory, pre rodiny s deťmi, budovanie detských ihrísk, • využitie rekreačných zariadení ako školiacich centier	
--	--

1.3.5 Samospráva obce a inštitucionálna spolupráca

<p>Silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyrovnané hospodárenie obce • schopnosť splácať dlhodobé záväzky • vysoká odbornosť pracovníkov samosprávy • dôvera a kredit u bankových inštitúcií • dobrá spolupráca s VÚC pri správe majetku a realizácii investičných projektov • skúsenosti s realizáciou EÚ projektov • dobrá komunikácia OÚ s obyvateľmi • informovanosť obyvateľov prostredníctvom moderných technológií • spracované základné rozvojové dokumenty • potenciál územného rozvoja obce • organizovanie pravidelných kultúrnych a športových podujatí • podpora spolkovej činnosti zo strany obce • vytváranie pracovných miest v rámci projektov ÚPSVaR 	<p>Slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • nedostatočná občianska angažovanosť vo veciach verejných • nedostatok vlastných zdrojov na rozvoj obce • časová náročnosť, prieťahy a zložitosť komunikácie s orgánmi štátnej správy • administratívna náročnosť pri získavaní finančných prostriedkov, dotácií zo štátneho rozpočtu a fondov EÚ • nedostatočná spolupráca a partnerstvo s inými obcami, mestami a tretím sektorom
<p>Príležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • posilnenie lokálnej ekonomiky obce i okresu • deklarovaný záujem EÚ o podporu zaostalých regiónov krajín EÚ • intenzívnejšie využitie členstva obce v rôznych regionálnych združeniach (ZMOHR, Mikroregión Dolný Spiš, MAS HNILEC,o.z) a organizáciách pri realizácii vlastných zámerov • zvýšenie angažovanosti občanov na verejných veciach • zvyšovanie zodpovednosti občanov za rozvoj obce • realizácia opatrení na zvýšenie bezpečnosti • zlepšenie stavu demografickej štruktúry zatrakívnením obce pre mladé rodiny s deťmi 	<p>Ohrozenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • negatívny dopad poklesu výkonnosti regionálnej ekonomiky na príjmy a hospodárenie obce • nepriaznivý dopad prípadných legislatívnych zmien • náhly výpadok daňových príjmov obce • možný vznik nedobytných pohľadávok • možné prehĺbenie hospodárskych a sociálnych rozdielov medzi regiónmi

1.4 PROBLÉMOVÁ ANALÝZA OBCE MARGECANY

1. Prírodné zdroje a ochrana životného prostredia

- existencia „čiernych skládok“,
- vysoké znečistenie vodnej nádrže Ružín odpadkami,
- chýbajúca ČOV v časti Rolova Huta,
- nedostatočné environmentálne povedomie občanov,
- nedostatočné zhodnocovanie a separovanie odpadov,
- nedostatočné využívanie prírodných zdrojov a alternatívnych zdrojov energie,
- nedostatočné využívanie možnosti lesného a pôdneho hospodárstva,
- neupravené a znečistené verejné priestranstvá.

2. Ľudské zdroje

- nedostatočná občianska angažovanosť vo veciach verejných,
- nízka úroveň informovanosti v oblasti prevencie kriminality (predovšetkým seniorov), nárast kriminality,
- nízka informovanosť a kvalifikácia obyvateľov,
- slabé prepojenie systému vzdelávania s potrebami trhu,
- nedostatok odborných učební v ZŠ,
- nedostatočná kapacita MŠ,
- nedostatočné a zastarané vybavenie ZŠ učebnými pomôckami,
- nedostatočná činnosť komunitného centra a komunitných sociálnych služieb,
- chýbajúce zariadenia pre sociálne odkázaných občanov, seniorov, či mládež,
- nedostatok pracovných príležitostí – vysoká nezamestnanosť (predovšetkým mladých),
- zlá demografická situácia (vysoký index starnutia, nedostatok detí do 14 rokov).

3. Materiálne zdroje

- zlý technický stav budovy Obecného úradu a chýbajúci bezbariérový prístup,
- nedostatočná vybavenosť kuchyne kultúrneho domu,
- nedostatočné využitie existujúceho potenciálu pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu,
- chátrajúce kultúrne pamiatky,
- zlý stav infraštruktúry (technickej, cestnej, lesnej dopravnej i občianskej) a značených cyklotrás a turistických chodníkov,
- nedostatočná ponuka pre kvalitnejšiu formu trávenia voľného času (športoviská, detské ihriská, amfiteátre a pod.)

- chýbajúce cyklotrasy,
- chýbajúce náučné chodníky,
- nedostatok zariadení cestovného ruchu,
- nedostatočná ponuka produktov cestovného ruchu,
- nedostatok stavebných pozemkov s možnosťou pripojenia na inžinierske siete,
- nedostatok nájomných bytov.

4. **Ekonomické zdroje**

- nepriaznivé podmienky na podnikanie (lesníctvo, poľnohospodárstvo),
- nedostatočná spolupráca verejného, súkromného a občianskeho sektora a absencia spoločných regionálnych aktivít,
- nedostatočný rozvoj a podpora miestnych producentov v oblasti poľnohospodárskej činnosti,
- nedostatok pracovných miest,
- nie veľmi efektívne využívanie prírodného a kultúrneho bohatstva Hnileckého regiónu pre rozvoj cestovného ruchu,
- nutnosť dochádzania za prácou a službami do vzdialených miest.

Členovia pracovných skupín v ďalšom kroku vytvorili oblasti, ktorých sa určené kľúčové problémy týkajú. Po vyhodnotení ich spoločného vplyvu bolo identifikovaných sedem základných problémových oblastí:

- 1) nedostatočne využitý potenciál pre rozvoj lesného hospodárstva, poľnohospodárstva a cestovného ruchu,
- 2) nedostatok pracovných príležitostí,
- 3) zlý technický stav obecných budov a stavieb,
- 4) nedostatočná úroveň technickej a dopravnej infraštruktúry,
- 5) nedostatočná ponuka zariadení na voľnočasové aktivity resp. ich slabé vybavenie,
- 6) nízka úroveň informovanosti, vzdelávania a komunitných služieb,
- 7) nedostatočná ochrana životného prostredia a nedostatočné využívanie prírodných zdrojov.

Po vyhodnotení vplyvu uvedených kľúčových problémov a vzhľadom na dostupné zdroje a programy, boli identifikované potreby, ktoré sú najvýraznejšie a ktoré je možné v rámci PRO vyriešiť. Aplikáciou bodovacej metódy boli vybrané nasledovné tri najdôležitejšie **potreby**:

1. **Rozvíjať infraštruktúru obce a ochranu životného prostredia** (v sebe zahŕňa problémy z oblastí prírodných a materiálnych zdrojov a kľúčový problém č.3, 4, 5)

2. **Podporiť zamestnanosť a inovatívny rozvoj podnikateľského prostredia** (v sebe zahŕňa problémy z oblastí ľudských a ekonomických zdrojov a kľúčové problémy č.1, 2, 7)
3. **Skvalitniť sociálnu infraštruktúru a ľudské zdroje** (v sebe zahŕňa problémy z oblastí materiálnych a ľudských zdrojov a zároveň i kľúčový problém č. 6)

Postup pri príprave problémovej analýzy a zapojenie verejnosti do procesu jej tvorby

Hlavná pracovná skupina pod vedením manažérky Ing. Jany Tóthovej postupovala metodicky pri zostavovaní problémovej analýzy prístupom zdola nahor a v rámci prípravy problémovej analýzy boli zrealizované nasledovné aktivity so zapojením širokej verejnosti:

- **Prieskum verejnej mienky** dotazníkovou formou s následným vyhodnotením
- **Verejné prerokovanie**
- **Dotazníky pre zástupcov samosprávy**
- **Individuálne stretnutia** s občanmi
- **Pracovné zasadnutia** prípravného výboru
- **Zverejnenie informácií**

Problémová analýza bola zostavená na základe auditu územia, výsledkov SWOT analýzy a informácií získaných z vyššie uvedených zdrojov.

Na základe uvedených výstupov boli následne identifikované potreby, z ktorých členovia hlavnej pracovnej skupiny určili na základe **bodovacej metódy** kľúčové problémy obce a vyčlenili tie, ktoré sa majú prioritne riešiť. Zosúladenie a konečné zostavenie problémovej analýzy sa uskutočnilo na spoločnom pracovnom stretnutí 19. 1. 2016 na Obecnom úrade v Margečanoch.

2 STRATÉGIA ROZVOJA OBCE MARGECANY

Obec Margecany patrila doteraz v Hnileckej doline k málo obciam, ktoré poskytovali vysoký štandard služieb, rozvinutú infraštruktúru, spoločensko-kultúrne vyžitie a environmentálnu ochranu pre svojich obyvateľov.

Víziou obce Margecany je pre svojich obyvateľov do budúcnosti poskytnúť:

- kvalitné životné prostredie prejavujúce sa čistým ovzduším, nízkym hlukom, kvalitnou povrchovou a spodnou vodou, odpadmi a chemikáliami nezaťaženou pôdou a zachovanými prirodzeným biotopmi,
- kvalitnú technickú infraštruktúru, kvalitné služby občianskej vybavenosti, sociálne zázemie na vysokej úrovni a množstvo príležitostí na príjemné športové a kultúrne vyžitie,
- prístup ku kvalitnej zdravotnej starostlivosti, výchove a vzdelávaniu.

Obec Margecany chce svoju budúcnosť postaviť na silných historicky odskúšaných základoch, a preto strategickým cieľom je:

Do roku 2025 skvalitniť život obyvateľov obce Margecany dobudovaním základnej infraštruktúry, využitím prírodného, kultúrneho a historického potenciálu obce a zvýšiť konkurencieschopnosť obce prostredníctvom mobilizácie ľudského potenciálu, zvyšovania zamestnanosti, podpory podnikania a informovania obyvateľstva tak, aby obec patrila k najatraktívnejším obciam v Hnileckej doline.

Pre podporu naplnenia strategického cieľa je nutné naplnenie špecifických cieľov v nasledovných oblastiach:

- Hospodársky rozvoj** - vytvárať podmienky pre rozvoj ekonomickej aktivity subjektov v katastrálnom území obce, rozvíjať a budovať občiansku vybavenosť, technickú infraštruktúru vrátane bytového fondu a možnosti pre výstavbu rodinných domov.
- Sociálny rozvoj** - vytvárať nástroje a podporovať aktivity na podporu informovanosti, celoživotného vzdelávania, trávenia voľného času, kultúrneho a športového rozvoja všetkých občanov,
- Kvalitné životné prostredie** - budovať nové environmentálne zariadenia, riešiť odpadové hospodárstvo, obnoviť základnú infraštruktúru a zvyšovať environmentálne povedomie občanov.

Na financovanie aktivít vedúcich k naplneniu vyššie uvedených špecifických cieľov je možné v období 2016 – 2022 použiť finančné prostriedky zo štrukturálnych fondov Európskej únie.

Počas príprav programového obdobia 2007 – 2013 sa zdôrazňovala „územná koncentrácia“ prostriedkov, ktorá mala prispieť k integrovaniu podporených aktivít z euro fondov do určitých „pólov“, t.j. do vopred určených menších území.

Pre programové obdobie 2014 - 2020 je prioritou spolupráca medzi partnermi a uprednostňovanie projektových zámerov odsúhlasených v rámci partnerskej dohody na širšej regionálnej úrovni.

Obec Margečany je oprávnená čerpať finančné prostriedky z operačných programov v programovacom období 2014 – 2020 predovšetkým z týchto operačných programov:

1. **Operačný program Kvalita životného prostredia (OP KŽP),**
2. **Integrovaný regionálny operačný program (IROP),**
3. **Program rozvoja vidieka (PRV),**
4. **Operačný program Ľudské zdroje.**

V programovom období 2014 - 2020 je v IROP po prvý raz aplikovaný integrovaný prístup prostredníctvom Regionálnych integrovaných územných stratégií. RIÚS je tak východiskovým implementačným dokumentom pre realizáciu IROP. Zároveň **RIÚS predstavuje záväzný akčný plán konkrétnych plánovaných aktivít IROP v Košickom kraji**, definujúci konkrétne plánované opatrenia s dôrazom na integrovaný prístup pre rozvoj územia. Zdrojom financovania RIÚS sú hlavne prostriedky štrukturálnych fondov vrátane povinného spolufinancovania z národných zdrojov a povinného spolufinancovania zo zdrojov rozpočtov regionálnej a miestnej samosprávy.

Pre zapojenie obce do Programu rozvoja vidieka je nevyhnutná spolupráca obcí v rámci združenia MAS Hnilec o. z. a príprava stratégie CLLD územia.

Miestny rozvoj vedený komunitou (CLLD) predstavuje inovatívny prístup na rozvoj vidieka, v ktorom sa spája spolupráca verejného a súkromného sektora s organizovanou občianskou spoločnosťou a obyvateľmi. Nakoľko miestne spoločenstvo pozná najlepšie silné a slabé stránky regiónu a dokáže riešiť vlastné problémy efektívnejšie prístupom „zdola - nahor“. Stratégia CLLD územia MAS HNILEC je nástrojom na získanie finančných prostriedkov z EÚ v rámci Programu rozvoja vidieka 2014-2020, s cieľom zlepšenia kvality života a životného prostredia v Hnileckej doline, často nelichotivo označovanej ako „hladová dolina“.

Vízia		
Margecany 2016+ atraktívna obec		
Strategické oblasti dlhodobé	Priority	Špecifické ciele (Opatrenie)
A. Hospodársky rozvoj	1. Podnikanie	1.1 Podpora rozvoja cestovného ruchu
		1.2 Podpora poľnohospodárstva a lesného hospodárstva
		1.3 Sociálne podnikanie obce
	2. Bývanie	2.1 Podpora individuálnej bytovej výstavby
		2.2 Obecné nájomné byty
		2.3 Občianska vybavenosť
	3. Cestovný ruch	3.1 Rekreačná a turistická infraštruktúra
		3.2 Propagácia obce
		3.3 Služby a produkty v cestovnom ruchu
B. Sociálny rozvoj	4. Kultúrne dedičstvo	4.1 Kultúrne podujatia
		4.2 Odovzdávanie tradícií
		4.3 Kultúrne pamiatky
	5. Vzdelávanie	5.1 Školské vzdelávanie
		5.2 Mimoškolské vzdelávanie
	6. Šport	6.1 Športoviská
		6.2 Športové kluby
	7. Deti a mládež	7.1 Podpora mladých rodín
	8. Seniori	8.1 Terénna sociálna práca
		8.2 Komunitné centrum - denný stacionár
C. Životné prostredie	9. Odpadové hospodárstvo	9.1 Podpora separovaného zberu a kompostovania
		9.2 Likvidácia nelegálnych skládok odpadov
	10. Základná infraštruktúra	10.1 Obnova a dobudovanie základnej infraštruktúry
	11. Prispôsobovanie zmeny klímy	11.1 Adaptačné opatrenia
	12. Verejné priestranstvá	12.1 Obnova a údržba verejných priestranstiev

3 PROGRAMOVÁ ČASŤ

3.1 Prehľad opatrení, projektov a aktivít podľa oblastí

A. Hospodársky rozvoj	
Priorita 1. Podnikanie	
Špecifický cieľ (Opatrenie)	Príklady navrhovaných aktivít a projektov
1.1 Podpora rozvoja cestovného ruchu	1.1.1 Vypracovanie stratégie pre rozvoj cestovného ruchu
	1.1.2 Budovanie a značenie cyklotrás
	1.1.3 Budovanie náučných chodníkov
	1.1.4 Vybudovanie Lesoparku Hôrka, vrátane náučného chodníka, infotabúľ, lavičiek, osvetlenia, výstavba vyhliadkovej veže
	1.1.5 Výber vhodnej lokality a vypracovanie štúdie výstavby rekreačného strediska – podľa ÚPD (Oltárik, Podstupová, Kozinec)
1.2 Podpora poľnohospodárstva a lesného hospodárstva	1.2.1 Rekonštrukcia spoločných zariadení - poľných a lesných ciest vo vlastníctve obce
1.3 Sociálne podnikanie obce	1.3.1 Chránené dielne
	1.3.2 Zamestnávanie znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie
	1.3.3 Technický úsek
Priorita 2. Bývanie	
Špecifický cieľ (Opatrenie)	Príklady navrhovaných aktivít a projektov
2.1 Podpora individuálnej bytovej výstavby	2.1.1 Rozšírenie inžinierskych sietí a miestnej komunikácie – lokalita Drevoskládka
	2.1.2 Prerokovanie a schválenie Zmien a doplnkov č. 2 ÚPO
	2.1.3 Príprava projektovej dokumentácie pre vybudovanie základnej infraštruktúry pre nový stavebný obvod (Pod hôrou) - verejný vodovod, verejná kanalizácia, dažďová kanalizácia, NN distribučná elektrická sieť, plynovod, dátové vedenie,

	miestne komunikácie, občianska vybavenosť, zeleň
2.2 Obecné nájomné byty	2.2.1 Odkúpenie stavby Nadstavba 13 BJ Školská
	2.2.2 Nízkoenergetický bytový dom Drevoskládka – 6BJ
	2.2.3 Nízkoenergetická výstavba – Pod Hôrou
2.3 Občianska vybavenosť	2.3.1 Zníženie energetických strát budovy Obecného úradu
	2.3.2 Zateplenie, prístavba a nadstavba hasičskej zbrojnice
	2.3.3 Modernizácie kuchyne a spodnej sály Kultúrneho domu
	2.3.4 Rekonštrukcia chodníkov a miestnych komunikácií
	2.3.5 Budovanie verejných parkovísk
	2.3.6 Rozširovanie kamerového systému, monitorovacie centrum, zabezpečovací a monitorovací systém objektov vo vlastníctve obce
	2.3.7 Digitalizácia obecného rozhlasu
	2.3.8 Elektronické služby občanom
	2.3.9 Klub mládeže
	2.3.10 Modernizácia knižničných priestorov
Priorita 3. Cestovný ruch	
Špecifický cieľ (Opatrenie)	Príklady navrhovaných aktivít a projektov
3.1 Rekreačná a turistická infraštruktúra	3.1.1 Budovanie a značenie cyklotrás
	3.1.2 Budovanie pomocnej cyklistickej infraštruktúry - prístreškov
	3.1.3 Chodník k cintorínu
3.2 Propagácia obce	3.2.1 Webstránka obce a sociálne siete
	3.2.2 Spracovanie marketingovej stratégie obce

3.3 Služby a produkty v cestovnom ruchu	3.3.1 Aktívne sa zapájať do existujúcich produktov cestovného ruchu (Terra Incognita, Gotická cesta, Železná cesta)
	3.3.2 Vytvárať nové vlastné komplexné produkty cestovného ruchu
B. Sociálny rozvoj	
Priorita 4. Kultúrne dedičstvo	
Špecifický cieľ (Opatrenie)	Príklady navrhovaných aktivít a projektov
4.1 Kultúrne podujatia	4.1.1 Organizácia pravidelných kultúrnych podujatí
	4.1.2 Kino Družba – modernizácia služieb, propagácia
	4.1.3 Obecná knižnica - knižný fond, digitalizácia služieb
4.2 Odovzdávanie tradícií	4.2.1 Podpora a spolupráca s nositeľmi ľudových tradícií (napr. Súkromná základná umelecká škola, FS Jadlovec, DFS Jadlovček, jednotlivci...)
4.3 Kultúrne pamiatky	4.3.1 Údržba a obnova národnej kultúrnej pamiatky (NKP) Margecianský tunel
	4.3.2 Rekonštrukcia a obnova "židovského cintorína" v časti Hôrka
Priorita 5. Vzdelávanie	
Špecifický cieľ (Opatrenie)	Príklady navrhovaných aktivít a projektov
5.1 Školské vzdelávanie	5.1.1 Rozšírenie kapacity MŠ vrátane bezbariérového vstupu
	5.1.2 Rozšírenie kapacity ZŠ - vytvorenie odborných učební
	5.1.3 Rekonštrukcia vnútorných priestorov telocvične
	5.1.4 Vytvorenie samostatného priestoru pre školský klub detí
	5.1.5 Bezpečné detské ihrisko pre deti materskej školy
	5.1.6 Zriadenie detského dopravného ihriska
5.2 Mimoškolské	5.2.1 Vzdelávanie v oblasti prevencie kriminality

vzdelávanie	5.2.2 Vzdelávanie v oblasti životného prostredia
	5.2.3 Vzdelávanie v oblasti podnikateľských zručností
	5.2.4 Vzdelávanie v oblasti informačných technológií
Priorita 6. Šport	
Špecifický cieľ (Opatrenie)	Príklady navrhovaných aktivít a projektov
6.1 Športoviská	6.1.1 Rekonštrukcia tribúny a šatní TJ Lokomotíva
	6.1.2 Rekonštrukcia športového ihriska pred areálom TJ Lokomotíva (nový povrch, mantinely, a i.)
	6.1.3 Oprava povrchu multifunkčného ihriska pri ZŠ a výstavba protihlukovej steny
	6.1.4 Vybavenie obecnej posilňovne
	6.1.5 Vybavenie pre street workout pri skateparku
	6.1.6 Zlepšovanie podmienok pre aktívne trávenie voľného času
6.2 Športové kluby	6.2.1 Podpora športových klubov
	6.2.2 Vytváranie a zlepšovanie podmienok aktívneho trávenia voľného času pre všetky vekové kategórie ako prevencia kriminality a inej protispoločenskej činnosti – organizovaná športová činnosť
Priorita 7. Deti a mládež	
Špecifický cieľ (Opatrenie)	Príklady navrhovaných aktivít a projektov
7.1 Podpora mladých rodín	7.1.1 Finančný príspevok pri prihlásení na trvalý pobyt
	7.1.2 Zriadenie materského centra / jasle pre deti do 3 rokov
	7.1.3 Zvýhodnenie rodín s deťmi pri prideľovaní obecných nájomných bytov
Priorita 8. Seniori	
Špecifický cieľ (Opatrenie)	Príklady navrhovaných aktivít a projektov

8.1 Terénna sociálna práca	8.1.1 Opatrovateľská služba
	8.1.2 Rozvoz stravy dôchodcom
8.2 Komunitné centrum - denný stacionár	8.2.1 Dovybavenie komunitných priestorov pre potreby seniorov
	8.2.2 Zriadenie denného stacionára pre seniorov

C. Životné prostredie	
Priorita 9. Odpadové hospodárstvo	
Špecifický cieľ (Opatrenie)	Príklady navrhovaných aktivít a projektov
9.1 Podpora separovaného zberu a kompostovania	9.1.1 Rozvoj a realizácia separovaného zberu
	9.1.2 Podpora domáceho a komunitného kompostovania
9.2 Likvidácia nelegálnych skládok odpadov	9.2.1 Čistenie brehov a vodnej hladiny VN Ružín
	9.2.2 Odhaľovanie a likvidácia nelegálnych skládok odpadov
Priorita 10. Základná infraštruktúra	
Špecifický cieľ (Opatrenie)	Príklady navrhovaných aktivít a projektov
10.1 Obnova a dobudovanie základnej infraštruktúry	10.1.1 Rekonštrukcia kanalizácie Olše - oddelenie dažďových a balastných vôd
	10.1.2 Rozšírenie verejného vodovodu do nových stavebných obvodov – Pod hôru, Drevoskládka, Hôrka
	10.1.3 Úpravňa vody Rolova Huta
	10.1.4 ČOV Rolova Huta
	10.1.5 Modernizácia a doplnenie verejného osvetlenia
	10.1.6 Rozšírenie verejnej kanalizácie do nových stavebných obvodov – Pod Hôru, Drevoskládka, Hôrka
	10.1.6 Obnova malého vodného zdroja pitnej vody (studňa), v časti Olše
Priorita 11. Prispôsobovanie sa zmene klímy	
Špecifický cieľ (Opatrenie)	Príklady navrhovaných aktivít a projektov
11.1 Adaptačné opatrenia	11.1.1 Protipovodňové opatrenia mimo vodného toku pre lepšie zachytávanie dažďových vôd v krajine
	11.1.2 Protipovodňové opatrenia v časti toku Bystrá pretekajúceho obcou

	11.1.3 Využívanie obnoviteľných zdrojov energie – predovšetkým slnečnej energie a biomasy
	11.1.4 Výsadba a obnova verejnej zelene
	11.1.5 Zachytávanie a využívanie dažďovej vody pre účely zavlažovania verejných priestranstiev a športovísk
	11.1.6 Znižovanie emisií z dopravy – podpora elektromobility, cyklo dopravy, verejnej autobusovej a železničnej dopravy
Priorita 12. Verejné priestranstvá	
Špecifický cieľ (Opatrenie)	Príklady navrhovaných aktivít a projektov
12.1 Obnova verejných priestranstiev	12.1.1 Revitalizácia verejných priestranstiev - 2. etapa - ul. Školská, ul. Partizánska, ul. Železničná - miestne komunikácie, chodníky, verejné osvetlenie, prvky drobnej architektúry, detské ihrisko
	12.1.2 Revitalizácia verejných priestranstiev Olše - miestne komunikácie, chodníky, verejné osvetlenie, prvky drobnej architektúry, detské ihrisko: - ul. Prešovská, prepojenie ulíc Prešovská a Bystrá (cez potok), - ul. Bystrá, prepojenie ulice Bystrá a Olše (na oboch koncoch), - ul. Olše (celý obvod vrátane), - prepojenie ulice Olše – Drevoskládka, - prepojenie Drevoskládka - športový areál.
	12.1.3 Obnova kamenných základov a mostovky mosta Olše

3.2 Zoznam ukazovateľov podľa cieľov / prioritných oblastí

Opatrenie / aktivita:	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota
					2015	2022
A. Hospodársky rozvoj / Priorita: 1. Podnikanie						
1.1.1 Vypracovanie stratégie pre rozvoj cestovného ruchu	počet vypracovaných stratégií	ukazovateľ výstupu	obec	počet	0	1
1.1.2 Budovanie a značenie cyklotrás	počet vybudovaných / vyznačených cyklotrás	ukazovateľ výsledku	obec	počet	0	1
1.1.3 Budovanie náučných chodníkov	počet náučných chodníkov	ukazovateľ výstupu	obec	počet	1	2
1.1.4 Vybudovanie Lesoparku Hôrka, vrátane náučného chodníka, infotabúľ, lavičiek, osvetlenia, prípadne aj turistickej vyhliadky	plocha vybudovaného Lesoparku	ukazovateľ výsledku	obec	m²	0	bude stanovená po vypracovaní PD
1.1.5 Výber vhodnej lokality a vypracovanie štúdie výstavby rekreačného strediska – podľa ÚPD (Oltárik, Podstupová, Kozinec)	počet vypracovaných štúdií	ukazovateľ výstupu	obec	počet	0	1
1.2.1 Rekonštrukcia spoločných zariadení - poľných a lesných ciest vo vlastníctve obce	dĺžka obnovených poľných a lesných ciest	ukazovateľ výsledku	obec	m	0	Lesné cesty 8 471 Poľná cesta 665
1.3.1 Chránené dielne	počet chránených dielní	ukazovateľ výstupu	obec	počet	4	5
1.3.2 Zamestnávanie znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie	počet dočasne vytvorených pracovných miest pre znevýhodnených uchádzačov za rok	ukazovateľ výstupu	obec	počet	8	10
1.3.3 Technický úsek	počet zamestnancov	ukazovateľ výstupu	obec	počet	2	3
A. Hospodársky rozvoj / Priorita: 2. Bývanie						
2.1.1 Rozšírenie inžinierskych sietí a miestnej komunikácie – lokalita Drevoskládka	počet lokalít pripravených na IBV	ukazovateľ výsledku	obec	počet	0	1
2.1.2 Prerokovanie a schválenie Zmien a doplnkov č. 2 ÚPO	počet lokalít riešených v zmenách a doplnkoch	ukazovateľ výsledku	obec	počet	0	3

PROGRAM ROZVOJA OBCE
MARGECANY 2016+

2.1.3 Príprava projektovej dokumentácie pre vybudovanie základnej infraštruktúry pre nový stavebný obvod (Pod hôrou) - verejný vodovod, verejná kanalizácia, dažďová kanalizácia, NN distribučná elektrická sieť, plynovod, dátové vedenie, miestne komunikácie, občianska vybavenosť, zeleň	počet lokalít pripravených na IBV	ukazovateľ výsledku	obec	počet	0	1
2.2.1 Odkúpenie stavby Nadstavba 13 BJ Školská	počet obecných nájomných bytov bežného štandardu	ukazovateľ výsledku	obec	počet	22	35
2.2.2 Nízkoenergetický bytový dom Drevoskládka – 6BJ	počet nízkoenergetických nájomných bytov	ukazovateľ výsledku	obec	počet	0	6
2.3.1 Zníženie energetických strát budovy Obecného úradu	zníženie spotreby energií	ukazovateľ dopadu	obec	%	0	50%
2.3.2 Zateplenie, prístavba a nadstavba Hasičskej zbrojnice	počet technicky zhodnotených budov	ukazovateľ výsledku	obec	počet	0	1
2.3.3 Modernizácie kuchyne a spodnej sály Kultúrneho domu	max. kapacita stravných jednotiek	ukazovateľ výsledku	obec	počet	100	300
2.3.4 Rekonštrukcia chodníkov a miestnych komunikácií	plocha zrekonštruovaných chodníkov a miestnych komunikácií	ukazovateľ výstupu	obec	m ²	0	1500
2.3.5 Budovanie verejných parkovísk	kapacita verejných parkovísk	ukazovateľ výsledku	obec	počet	0	50
2.3.6 Rozširovanie kamerového systému, monitorovacie centrum, zabezpečovací a monitorovací systém objektov vo vlastníctve obce	počet monitorovaných lokalít	ukazovateľ výsledku	obec	počet	7	10
2.3.7 Digitalizácia obecného rozhlasu	pokrytie obce digitálnym rozhlasovým signálom	ukazovateľ výsledku	obec	stav	nie	áno
2.3.8 Elektronické služby občanom	podiel služieb poskytovaných elektronicky	ukazovateľ dopadu	obec	%	1	30
2.3.9 Klub mládeže	počet zariadení pre mládež	Ukazovateľ výsledku	obec	počet	0	1
2.3.10 Modernizácia knižničných priestorov	Plocha obnovených knižničných priestorov	ukazovateľ výsledku	obec	m2	0	76

PROGRAM ROZVOJA OBCE
MARGEČANY 2016+

A. Hospodársky rozvoj / Priorita: 3. Cestovný ruch						
3.1.1 Budovanie a značenie cyklotrás	počet vybudovaných / vyznačených cyklotrás	ukazovateľ výstupu	obec	počet	0	1
3.1.2 Budovanie pomocnej cyklistickej infraštruktúry - prístreškov	počet prístreškov pre bicykle	ukazovateľ výsledku	obec	počet	0	1
3.1.3 Chodník k cintorínu	počet chodníkov	ukazovateľ výstupu	obec	počet	0	1
3.2.1 Webstránka obce a sociálne siete	podiel informácií získavaných občanmi elektronickou formou	ukazovateľ dopadu	obec	%	47,1	60
3.2.2 Spracovanie marketingovej stratégie obce	počet vypracovaných štúdií	ukazovateľ výstupu	obec	počet	0	1
3.3.1 Aktívne sa zapájať do existujúcich produktov cestovného ruchu (Terra Incognita, Gotická cesta, Železná cesta)	počet podujatí v rámci existujúcich produktov cestovného ruchu	ukazovateľ výstupu	obec	počet	1	3
3.3.2 Vytvárať nové vlastné komplexné produkty cestovného ruchu	počet vlastných produktov cestovného ruchu	ukazovateľ výstupu	obec	počet	0	2
B. Sociálny rozvoj / Priorita: 4. Kultúrne dedičstvo						
4.1.1 Organizácia pravidelných kultúrnych podujatí	počet pravidelných kultúrnych podujatí	ukazovateľ výsledku	obec	počet	20	20
4.1.2 Kino Družba – modernizácia služieb, propagácia	priemerný počet návštevníkov na predstavenie	ukazovateľ dopadu	obec	počet	13,74	30
4.1.3 Obecná knižnica - knižný fond, digitalizácia služieb	počet registrovaných čitateľov	ukazovateľ dopadu	obec	počet	61	80
4.2.1 Podpora a spolupráca s nositeľmi ľudových tradícií (napr. Súkromná základná umelecká škola, FS Jadlovec, DFS Jadlovček, jednotlivci...)	počet kultúrnych podujatí organizovaných v spolupráci	ukazovateľ dopadu	obec	počet	6	10
4.3.1 Údržba prípadne obnova národnej kultúrnej pamiatky (NKP) Margecianský tunel	vypracovanie zámeru a projektu obnovy NKP	ukazovateľ výstupu	obec	počet	0	1
4.3.2 Rekonštrukcia a obnova "židovského cintorína" v časti Hôrka	obnovená plocha cintorína	ukazovateľ výsledku	obec	m ²		
B. Sociálny rozvoj / Priorita: 5. Vzdelávanie						
5.1.1 Rozšírenie kapacity MŠ vrátane bezbariérového vstupu	počet neprijatých detí z dôvodu nedostatočnej	ukazovateľ výsledku	ZŠsMŠ	počet	9	0

PROGRAM ROZVOJA OBCE
MARGECANY 2016+

	kapacity					
5.1.2 Rozšírenie kapacity ZŠ - vytvorenie odborných učební v podkroví	počet odborných učební	ukazovateľ výsledku	ZŠsMŠ	počet	4	9
5.1.3 Rekonštrukcia vnútorných priestorov telocvične	počet obnovených budov	ukazovateľ výsledku	ZŠsMŠ	počet	0	1
5.1.4 Vytvorenie samostatného priestoru pre školský klub detí (ŠKD)	kapacita ŠKD	ukazovateľ výsledku	ZŠsMŠ	počet	25	50
5.1.5 Bezpečné detské ihrisko pre deti materskej školy	počet ihrísk pre MŠ	ukazovateľ výsledku	ZŠsMŠ	počet	0	1
5.1.6 Zriadenie detského dopravného ihriska	počet dopravných ihrísk	ukazovateľ výsledku	obec	počet	0	1
5.2.1 Vzdelávanie v oblasti prevencie kriminality	počet uskutočnených školení ročne	ukazovateľ výsledku	obec	počet	0	1
5.2.2 Vzdelávanie v oblasti životného prostredia	počet uskutočnených školení ročne	ukazovateľ výsledku	obec	počet	0	2
5.2.3 Vzdelávanie v oblasti podnikateľských zručností	počet uskutočnených školení ročne	ukazovateľ výsledku	obec	počet	0	1
5.2.4 Vzdelávanie v oblasti informačných technológií	počet uskutočnených školení ročne	ukazovateľ výsledku	obec	počet	0	1
B. Sociálny rozvoj / Priorita: 6. Šport						
6.1.1 Rekonštrukcia tribúny a šatní TJ Lokomotíva	počet obnovených športových zariadení	ukazovateľ výsledku	obec	počet	0	1
6.1.2 Nový povrch a mantinely športového ihriska pred areálom TJ Lokomotíva	počet obnovených športových zariadení	ukazovateľ výsledku	obec	počet	0	1
6.1.3 Oprava povrchu multifunkčného ihriska pri ZŠ	počet obnovených športových zariadení	ukazovateľ výsledku	obec	počet	0	1
6.1.4 Vybavenie obecnej posilňovne	počet obnovených športových zariadení	ukazovateľ výsledku	obec	počet	0	1
6.1.5 Areál a vybavenie pre street workout pri skateparku	počet obnovených športových zariadení	ukazovateľ výsledku	obec	počet	0	1
6.1.6 Zlepšovanie podmienok pre aktívne trávenie voľného času	Počet zrealizovaných opatrení pre aktívne trávenie voľného času	ukazovateľ výsledku	obec	počet	0	2
6.2.1 Podpora športových klubov	počet podporených športových klubov	ukazovateľ výsledku	obec	počet	5	5

PROGRAM ROZVOJA OBCE
MARGECANY 2016+

6.2.2 Vytváranie a zlepšovanie podmienok aktívneho trávenia voľného času pre všetky vekové kategórie ako prevencia kriminality a inej protispoločenskej činnosti – organizovaná športová činnosť	počet športových klubov so zlepšenými podmienkami na trávenie voľného času	ukazovateľ výsledku	športový klub	počet	0	3
B. Sociálny rozvoj / Priorita: 7. Deti a mládež						
7.1.1 Finančný príspevok pri prihlásení na trvalý pobyt	počet poskytnutých príspevkov ročne	ukazovateľ výsledku	obec	počet	0	30
7.1.2 Materské centrum / jasle pre deti do 3 rokov	počet zariadení pre deti do 3 rokov	ukazovateľ výsledku	obec	počet	0	1
7.1.3 Zvýhodnenie rodín s deťmi pri prideľovaní obecných nájomných bytov	podiel rodín s deťmi v nájomných bytoch	ukazovateľ dopadu	obec	%	12,9	25
B. Sociálny rozvoj / Priorita: 8. Seniori						
8.1.1 Opatrovateľská služba	počet opatrovaných	ukazovateľ dopadu	obec	počet	2	5
8.1.2 Rozvoz stravy dôchodcom	počet stravníkov	ukazovateľ dopadu	obec	počet	10	20
8.2.1 Dovybavenie komunitných priestorov pre potreby seniorov	počet obnovených zariadení pre seniorov	ukazovateľ výsledku	obec	počet	0	1
8.2.2 Zriadenie denného stacionára pre seniorov	počet zariadení pre seniorov	ukazovateľ výsledku	obec	počet	0	1
C. Životné prostredie / Priorita: 9. Odpadové hospodárstvo						
9.1.1 Rozvoj a realizácia separovaného zberu	množstvo vyseparovaného odpadu	ukazovateľ dopadu	obec	t	65	120
9.1.2 Podpora domáceho a komunitného kompostovania	podiel občanov realizujúcich domáce/komunitné kompostovanie	ukazovateľ dopadu	obec	%	50	70
9.2.1 Čistenie brehov a vodnej hladiny VN Ružín	periodicita čistenia	ukazovateľ výstupu	obec	počet	2x ročne	2x ročne
9.2.2 Odhaľovanie a likvidácia nelegálnych skládok odpadov	pomer zlikvidovaných a odhalených skládok	ukazovateľ výsledku	obec	%	70	90
C. Životné prostredie / Priorita: 10. Základná infraštruktúra						
10.1.1 Rekonštrukcia kanalizácie Olše - oddelenie dažďových a balastných vôd	zníženia množstva balastných vôd pritekajúcich do	ukazovateľ výsledku	PVPS a.s.	l/s	4	1

PROGRAM ROZVOJA OBCE
MARGECANY 2016+

	prečerpávacej stanice					
10.1.2 Rozšírenie verejného vodovodu do nových stavebných obvodov – Pod hôru, Drevoskládka, Hôrka	dĺžka vybudovaného verejného vodovodu	ukazovateľ výstupu	obec	m	0	bude stanovená po vypracovaní PD
10.1.3 Úpravňa vody Rolova Huta	počet obyvateľov miestnej časti obce s pripojením na zdroj pitnej vody	ukazovateľ výsledku	obec	počet	0	50
10.1.4 ČOV Rolova Huta	počet obyvateľov miestnej časti obce napojených na ČOV	ukazovateľ výsledku	obec	počet	0	50
10.1.5 Modernizácia a doplnenie verejného osvetlenia	počet vymenených / doplnených svietidiel	ukazovateľ výsledku	obec	počet	0	120
10.1.6 Rozšírenie verejnej kanalizácie do nových stavebných obvodov – Pod Hôru, Drevoskládka, Hôrka	dĺžka vybudovanej stokovej siete	ukazovateľ výsledku	obec	m	0	bude stanovená po vypracovaní PD
10.1.6 Obnova malého vodného zdroja pitnej vody (studňa), v časti Oľše	počet obnovených vodných zdrojov	ukazovateľ výsledku	obec	počet	0	1
C. Životné prostredie / Priorita: 11. Prispôsobovanie sa zmene klímy						
11.1.1 Protipovodňové opatrenia mimo vodného toku pre lepšie zachytávanie dažďových vôd v krajine	množstvo zachytenej dažďovej vody	ukazovateľ výsledku	obec	m ³	0	bude stanovené po vypracovaní PD
11.1.2 Protipovodňové opatrenia v časti toku Bystrá pretekajúceho obcou	dĺžka upraveného toku	ukazovateľ výsledku	obec	bm	134	250
11.1.3 Využívanie obnoviteľných zdrojov energie (OZE) – predovšetkým slnečnej energie a biomasy	počet verejných budov s využívaním OZE	ukazovateľ výsledku	obec	počet	3	8
11.1.4 Výsadba a obnova verejnej zelene	plocha obnovenej zelene	ukazovateľ výsledku	obec	m ²	0	2 000
11.1.5 Zachytávanie a využívanie dažďovej vody pre účely zavlažovania verejných priestranstiev a športovísk	počet verejných budov / plôch s využívaním dažďovej vody	ukazovateľ výsledku	obec	počet	1	5
11.1.6 Znižovanie emisií z dopravy – podpora elektromobility, cyklodopravy, verejnej autobusovej a železničnej dopravy	Počet zakúpených elektromobilov	ukazovateľ výsledku	obec	počet	0	1
C. Životné prostredie / Priorita: 12. Verejné priestranstvá						
12.1.1 Revitalizácia verejných priestranstiev - 2. etapa - ul. Školská, Partizánska, Železničná - miestne	Počet revitalizovaných verejných priestranstiev	ukazovateľ výsledku	obec	počet	1	2

PROGRAM ROZVOJA OBCE
MARGECANY 2016+

komunikácie, chodníky, verejné osvetlenie, prvky drobnej architektúry, detské ihrisko						
12.1.2 Revitalizácia verejných priestranstiev Olše - miestne komunikácie, chodníky, verejné osvetlenie, prvky drobnej architektúry, detské ihrisko: - ul. Prešovská, prepojenie ulíc Prešovská a Bystrá, - ul. Bystrá, prepojenie ulice Bystrá a Olše, - ul. Olše (celý obvod vrátane), - prepojenie ulice Olše – Drevoskládka, - prepojenie Drevoskládka - športový areál.	Počet revitalizovaných verejných priestranstiev	ukazovateľ výsledku	obec	počet	1	2
12.1.3 Obnova kamenných základov a mostovky mosta Olše	Počet obnovených mostov	ukazovateľ výsledku	obec	počet	0	1

4 REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie rozvojových aktivít strategického dokumentu. Ďalšou kapitolou realizačnej časti je systém monitorovania a hodnotenia, ktorý napomáha zisťovať proces napĺňania jednotlivých cieľov a rozvojových aktivít PRO na základe merateľných ukazovateľov. Inštitucionálne a organizačné parametre definuje zákon NR SR č. 369/1990 Z. z., o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

4.1 Popis postupov organizačného a inštitucionálneho zabezpečenia realizácie

Realizácia Programu rozvoja obce začína po vypracovaní a schválení tohto strategického dokumentu obecným zastupiteľstvom. Realizáciu zabezpečuje samospráva po celú dobu platnosti dokumentu. PRO obce a jeho prípadná aktualizácia je podmienkou na predloženie žiadosti obce o poskytnutie dotácie zo štátneho rozpočtu a z doplnkových zdrojov.

V zmysle § 12 zákona o regionálnom rozvoji obec vo svojej pôsobnosti na účely podpory regionálneho rozvoja:

- a) analyzuje a hodnotí úroveň rozvoja svojho územia a jeho častí, zabezpečuje jeho trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a územný rozvoj,
- b) zabezpečuje a koordinuje vypracovanie a realizáciu PRO obce pravidelne ho monitoruje každoročne do 31. mája zasiela príslušnému vyššiemu územnému celku správu o jeho plnení, zabezpečuje súlad PRO obce s územnoplánovacou dokumentáciou,**
- c) spolupracuje s VÚC, na území ktorého sa obec nachádza, na príprave a realizácii PHSR VÚC a na účely evidencie poskytuje vyššiemu územnému celku PRO obce,
- d) podieľa sa na plnení úloh, ktoré súvisia so zameraním podpory regionálneho rozvoja v spolupráci s ministerstvom a ostatnými sociálno-ekonomickými partnermi, ktorí sa nachádzajú na území obce,
- e) vytvára podmienky na vznik a rozvoj územnej spolupráce a partnerstiev,
- f) spolupracuje s ďalšími obcami, regiónmi a územnými celkami alebo s orgánmi iných štátov, ktoré plnia funkcie územnej samosprávy,
- g) podporuje rozvoj podnikateľských aktivít potrebných na rozvoj obce.

Realizácia Programu rozvoja obce je činnosťou **samosprávy** a obec ju vykonáva prostredníctvom svojich orgánov (**obecné zastupiteľstvo, starosta**).

Obecné zastupiteľstvo:

- 1) berie na vedomie návrh strategickej časti dokumentu,
- 2) schvaľuje celý dokument PRO,
- 3) každoročne schvaľuje vyhodnotenie plnenia PRO,
- 4) schvaľuje spolufinancovanie jednotlivých projektov financovaných z doplnkových zdrojov financovania a z prostriedkov rozpočtu obce,
- 5) schvaľuje každoročne hodnotiace a monitorovacie správy,
- 6) rozhoduje o zmenách a aktualizácii programu.

Starosta:

- 1) podpisuje uznesenie o schválení (i o aktualizácii či doplnkoch) PRO,
- 2) riadi proces realizácie PRO,
- 3) vykonáva uznesenia a zastupuje obec vo vzťahu k štátnym orgánom, k právnickým a fyzickým osobám (riadiace orgány jednotlivých operačných programov, dodávatelia, fondy a iné),
- 4) spolupracuje s externými subjektami,
- 5) zabezpečuje činnosti na úrovni jednotlivých projektov (príprava projektovej dokumentácie, príslušné povolenia, proces verejného obstarávania, dodávky služieb, tovarov a stavebných prác) a prípravu žiadostí o doplnkové zdroje financovania,
- 6) komunikuje s partnermi PRO, ktorými sú na miestnej úrovni predovšetkým vzdelávacie inštitúcie, spolky, aktivisti a na regionálnej úrovni relevantné inštitúcie.

Obecný úrad:

- 1) zabezpečuje inštitucionálne a administratívne veci týkajúce sa plnenia PRO,
- 2) okrem prípadov, kedy budú žiadateľmi/prijímateľmi projektov iné subjekty v plnom rozsahu zabezpečuje (vykonáva) administráciu a procesy komunikácie, hodnotenia, monitorovania PRO,
- 3) výkonným orgánom sú poverení pracovníci,
- 4) finančným orgánom je hlavná účtovníčka obce, ktorá dohliada na spracovanie všetkých dokumentov do rozpočtu, účtovníctva a administratívy obce,
- 5) kontrolný orgán je zastúpený hlavným obecným kontrolórom, ktorý dohliada na vykonávanie jednotlivých aktivít na obecnej úrovni, jeho úlohou je kontrolovať naplnenie jednotlivých opatrení a vypracovávať správu o kontrole.

4.2 Popis úloh jednotlivých partnerov

Partnermi realizácie jednotlivých aktivít PRO sú subjekty:

- verejnej správy – základná a materská škola, relevantné inštitúcie pre jednotlivé oblasti rozvoja obce (ÚPSVaR, okresný úrad – odbor starostlivosti o ŽP, príslušný stavebný úrad),
- spolupracujúce firmy a spoločnosti, s ktorými má obec zmluvu (na základe VO, zmluvy o spolupráci, ...),
- vlastníci hnuteľného i nehnuteľného majetku na území obce,
- spolupracujúce záujmové skupiny, občianske združenia, neziskové organizácie (napr. MAS Hnilec) so sídlom alebo prevádzkou alebo s činnosťou, ktoré vykonávajú na území obce,
- donori a poskytovatelia grantov, dotácií, darov.

Úlohy uvedených partnerov vychádzajú z príslušnej legislatívy, uzatvorených zmlúv i dohodnutých záväzkov v rámci jednotlivých aktivít PRO.

4.3 Stručný popis komunikačnej stratégie

Hlavným cieľom komunikačnej stratégie je komunikácia s občanmi a dosiahnutie stavu, aby bol každý občan o všetkých súvislostiach, ktoré pre neho z PRO a jeho realizácie vyplynú, informovaný včas, v dostatočnom rozsahu a primeranou formou.

Od počiatkovej fázy prípravy Programu rozvoja obce obec prezentovala a propagovala tento proces a umožňovala obyvateľov participovať na ňom. Všetky priebežné informácie boli zverejnené na **web stránke obce**. V obci bol tiež zrealizovaný e-dotazník zameraný na jednotlivé oblasti života obce.

V mesiaci február 2016 bol návrh dokumentu zverejnený pre širokú verejnosť za účelom verejného pripomienkovania a po schválení obecným zastupiteľstvom bude zverejnený na web stránke obce Margecany (www.margecany.sk)

V priebehu **realizácie akčného plánu PRO** budú jednotlivé aktivity prezentované verejnosti formou:

- 1) pozvánok,
- 2) pozvánok na správne konania v zmysle stavebného zákona,
- 3) verejnými vyhláškami v zmysle stavebného konania,
- 4) informačných článkov v obecnom časopise,
- 5) oznamov na web stránke obce, obecnej tabuli,
- 6) zápisníc z rokovania obecného zastupiteľstva a ním zriadených komisií či pracovných skupín,
- 7) povinnej publicity projektov zo zdrojov EŠIF, štátnych dotácií a iných donorov.

Raz ročne obec zrealizuje **odpočet zrealizovaných aktivít** za predošlý kalendárny rok a vypracuje akčný plán na nasledujúci kalendárny rok, ktorého obsahová i finančná časť je zapracovaná do ročného rozpočtu obce.

4.4 Monitorovanie a hodnotenie

Program rozvoja obce je živý dokument. Monitoring stratégie v súlade s navrhovanou organizačnou štruktúrou je zabezpečovaný na dvoch základných úrovniach. Prvou je získavanie a prvotné spracovanie informácií z terénu. Na jednej strane je potrebné sledovať realizované a pripravované aktivity, na druhej strane ukazovatele pôsobenia a dopadov implementácie PRO na život obyvateľov v obci a jej celkový rozvoj. Tieto úlohy môžu zabezpečovať iba pracovníci aktívni priamo v teréne. Je potrebné zabezpečiť systém (skupinu pracovníkov, aktivistov) spolupracujúcich na tejto úlohe.

K zabezpečeniu monitoringu je potrebné spracovať systém kritérií a ukazovateľov a metodiku monitoringu tak, aby bolo možné reálne vyhodnocovať prebiehajúce procesy. Druhou úrovňou je odborné vyhodnocovanie informácií a sledovanie plnenia cieľov a priorít. Úlohou vytvorenej pracovnej skupiny je zároveň aj spracovanie kritérií a ukazovateľov hodnotenia realizácie stratégie a metodiky jej monitoringu. Monitorovanie plnenia programu rozvoja bude stálym a dlhodobým procesom, zameraným na sledovanie kvalitatívnych a kvantitatívnych zmien pomocou vybraných ukazovateľov. Jeho cieľom bude získavanie informácií o skutočnom plnení opatrení zameraných na zmenu negatívneho vývoja, resp. o potrebe zmeniť ich výber alebo spôsob realizácie. Stabilizovať zásady procesu monitorovania umožní priebežná i etapovitá kontrola realizácie programu. Nevyhnutnou podmienkou monitoringu je organizačné a metodické zabezpečenie riešenia operatívnych problémov a z nich vyplývajúce zmenové riadenie.

Monitorovanie plnenia programu rozvoja bude obsahovať nasledovné činnosti:

- každoročné hodnotenie napĺňania cieľov stanovených v PRO,
- vyhodnotenie dosiahnutých výsledkov ako popis stupňa realizovaných cieľov a opatrení,
- vyhodnotenie dopadov aktivít na obec a jej rozvoj.

Uvedené činnosti, uskutočnené v procese monitorovania, umožnia zhodnotiť postup v realizácii plánovaných úloh. Tento proces znamená sledovanie výstupov, financovanie jednotlivých činností, projektov alebo etáp.

Monitorovanie sa uskutočňuje prostredníctvom ukazovateľov, ktoré sa vzťahujú na špecifické ciele, objasňujú stav implementácie, výsledkov a dopadov a poukazujú na dosiahnutý vývoj vo vzťahu k finančnému plánu. Cieľom monitorovania pracovnými skupinami bude zabezpečiť konzistentné, pravdivé a pravidelné informácie o realizovaných a ukončených projektoch.

Vhodným spôsobom na realizáciu monitoringu sú kvantitatívne (merateľné) ukazovatele úspešnosti, ktoré dávajú jednoznačnú odpoveď na stupeň alebo mieru naplnenia projektu v danom časovom období. Spôsob práce pracovnej skupiny, uskutočňujúcej monitorovanie a hodnotenie, vyplynie zo samotného charakteru projektu. Zmyslom procesu hodnotenia je sumarizovať výstupy získané monitorovaním projektov na získanie informácií o účinnosti a efektívnosti vynaložených nákladov. Tieto informácie sa transformujú do monitorovacích a hodnotiacich správ, ktoré sa prerokovávajú na zasadnutiach pracovnej skupiny. Proces hodnotenia využíva ako svoje vstupy všetky dáta získavané v procese monitorovania. Výstupom procesu hodnotenia, resp. celého procesu monitorovania a hodnotenia, sú hodnotiace a monitorovacie správy. Hodnotenie je vykonávané pravidelne za účelom merania efektivity voči cieľom projektov. Vykonáva sa v priebehu realizácie jednotlivých projektov a taktiež po ich ukončení. Posudzuje sa hlavne vecná stránka a vzniknuté problémy. Riešenie prioritných problémov sa posudzuje s použitím kritérií voči stanoveným ukazovateľom. Hodnotenie znamená kritické a objektívne overovanie. Plní funkciu spätnej väzby. Hodnotenie sa opiera o monitorovacie činnosti, ktoré mu poskytujú nevyhnutné informácie.

Monitorovacie ukazovatele procesu implementácie programu rozvoja obce:

- vytvorenie pracovnej skupiny pre proces implementácie,
- počet stretnutí pracovnej skupiny,
- počet správ o implementácii PRO,
- spracovanie monitorovacích ukazovateľov pre jednotlivé opatrenia,
- počet informačných aktivít o realizácii programu,
- úroveň a početnosť zberu informácií v teréne.

Základné monitorovacie ukazovatele plnenia programu rozvoja obce:

- počet pripravených investičných aktivít,
- počet zrealizovaných investičných aktivít,
- objem zrealizovaných investičných aktivít,
- objem získaných prostriedkov z externých zdrojov,
- objem aktivizovaných vnútorných zdrojov,
- miera zapojenia občanov a subjektov do aktivít programu rozvoja,
- miera skvalitnenia poskytovaných služieb v obci,
- počet a rozsah poskytovaných služieb v obci,
- miera zvýšenia kvality a pripravenosti ľudských kapacít v obci,
- miera zvýšenia návštevnosti obce,
- miera zviditeľnenia sa obce v regióne, v SR a EÚ,
- počet a kvalita zrealizovaných občianskych aktivít,
- miera skvalitnenia života obyvateľov obce.

5 FINANČNÁ ČASŤ

Vo finančnej časti Programu rozvoja obce sú uvedené viaczdrojové formy financovania, ktoré budú priebežne dopĺňané na základe Operačných programov a iných možných finančných zdrojov, z ktorých môže byť realizácia jednotlivých opatrení financovaná.

Tabuľka 25: Predpokladané zdroje financovania jednotlivých opatrení

Opatrenie	Celkové náklady v tis. Eur	EÚ	Štát	Verejné zdroje VÚC	Obec	Súkromné zdroje	Spolu
Hospodársky rozvoj							
1.1	235	85	10	108	32	0	235
1.2	892	758	89	0	45	0	892
1.3	702	214	155	0	333	0	702
2.1	71	0	0	0	46	25	71
2.2	920	0	905	0	14	0	920
2.3	439	0	243	30	166	0	439
3.1	170	43	25	0	85	0	170
3.2	5	0	0	0	5	0	5
3.3	13	0	0	8	5	0	13
Spolu	3447	1100	1427	146	731	25	3447
Sociálny rozvoj							
4.1	105	0	10	56	39	0	105
4.2	7	0	0	0	7	0	7
4.3	55	0	45	0	7	3	55
5.1	432	170	227	0	35	0	432
5.2	6	0	0	0	6	0	6
6.1	113	44	18	0	31	20	113
6.2	84	0	0	0	84	0	84
7.1	83	0	0	0	83	0	83
8.1	110	73	10	0	10	17	110
8.2	125	102	12	0	6	0	125
Spolu	1120	389	322	56	308	40	1120
Životné prostredie							
9.1	121	0	95	0	26	0	121
9.2	150	0	135	0	15	0	150
10.1	1 023	0	295	0	143	585	1 023
11.1	540	298	177	0	46	20	540
12.1	1 000	850	100	0	50	0	1 000
Spolu	2 834	1 148	802	0	280	605	2 834
Celkom	7401	2637	2551	202	1319	670	7401

V tabuľke Indikatívny rozpočet – sumarizácia, uvádzame predpokladané ročné finančné náklady v rámci jednotlivých oblastí na základe predpokladaných výziev z jednotlivých operačných programov a na základe finančných nákladov na realizáciu jednotlivých aktivít.

V prípade zmeny harmonogramu výziev z jednotlivých operačných programov a tým aj k podstatným rozdielom v indikatívnom finančnom rozpočte na celé programové obdobie bude potrebné na základe vykonania hodnotenia finančnej časti PRO upraviť indikatívny rozpočet na programové obdobie podľa jednotlivých oblastí a aj ako celok.

Tabuľka 26: Indikatívny rozpočet PRO - sumarizácia

Rok / oblasť	Hospodársky rozvoj	Sociálny rozvoj	Životné prostredie	Spolu
2016	1 632 167	22 100	13 500	1 667 767
2017	130 300	172 100	13 500	315 900
2018	336 933	185160	561 400	1 083 493
2019	336 900	185160	561 400	1 083 460
2020	336 900	185160	561 400	1 083 460
2021	336 900	185160	561 400	1 083 460
2022	336 900	185160	561 400	1 083 460
Spolu	3 447 000	1 120 000	2 834 000	7 401 000

6 ZÁVER

Spracovaním Programu rozvoja obce Margečany vznikol strategický strednodobý dokument v záujme zabezpečenia trvalo udržateľného rozvoja obce a regiónu, je základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja obce v jej jednotlivých oblastiach.

Program rozvoja obce vychádza z prioritných potrieb obce a z možností ich realizácie s cieľom zlepšovať životné podmienky jej obyvateľov a zvyšovať konkurencie schopnosť regiónu.

Program rozvoja obce je otvorený dokument, ktorý bude pravidelne vyhodnocovaný a aktualizovaný podľa skutočnej potreby na zasadnutiach obecného zastupiteľstva.

Zodpovednosť za administratívne zabezpečenie a za postupnú realizáciu jednotlivých aktivít obsiahnutých v programe má obecné zastupiteľstvo, starosta obce a príslušné komisie zriadené pri obecnom zastupiteľstve.

Predpokladom pre úspešnú realizáciu rozvojových zámerov obce je aktívny prístup volených zástupcov v obecnom zastupiteľstve pri vecnom schvaľovaní jednotlivých úloh a využívaní možností financovania plánovaných aktivít.

6.1 Informácie o schválení a zverejnení PRO

Program rozvoja obce bol schválený na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa:

21. 3. 2016

Uznesenie OZ č. 15/2016/B-14,15

.....
pečiatka obce

.....
Ing. Igor Petrik, starosta obce, v. r.

PRÍLOHY

Príloha č. 1 - Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PRO

Zoznam členov riadiaceho tímu	
Ing. Igor Petrik	starosta obce
Ing. Jozef Magda	odborný referent
Ing. Oľga Machilová	ekonóm obce
Ing. Jana Tóthová	spracovateľ a odborný garant

Zoznam členov pracovnej skupiny	
Mgr. Miroslav Dubecký	zástupca starostu obce
JUDr. Ľubomír ŠIMA	poslanec
Miroslav Zvirinský	poslanec
Ing. Jaroslav Vaščura	poslanec
Ing. Ľubomír Fidler	poslanec
Ing. Jozef KOVÁČ	poslanec
Ing. Eva NOVOTOVÁ	poslankyňa
Ing. Dušan Jakubišin	poslanec
Marian KERUL'	poslanec
PaedDr. Eva Mrázová	riaditeľka ZŠ s MŠ
Bc. Jaroslav Očvár ml.	FK TJ Lokomotíva Margečany
Ing. Imrich Kerul'	hlavný kontrolór

Príloha č. 2 - Zoznam informačných zdrojov použitých v PRO (východiskové strategické a koncepčné dokumenty, súvisiaca legislatíva)

Názov dokumentu, rok vydania/spracovania/schválenia	Platnosť dokumentu/výhľad	Úroveň dokumentu	Zdroj
Oznámenie Komisie EURÓPA 2020 – Stratégia na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu, 2010	2020	Medzinárodná	www.telekom.gov.sk www.eur-lex.europa.eu
EU Framework for National Roma Integration Strategies up to 2020, 2011	2020	medzinárodná	ec.europa.eu/justice/
Územná agenda Európskej Únie 2020 (TA2020) – Smerom k inkluzívnej, inteligentnej a udržateľnej Európe rozmanitých regiónov, 2011	2020	medzinárodná	www.telekom.gov.sk
Partnerská dohoda SR na roky 2014-2020, 2014	2020	národná	www.partnerskadohoda.gov.sk
Analýza rozvojového potenciálu regiónov SR a ich územných rozdielom s priemetom na tematickú koncentráciu EŠIF v Partnerskej dohode SR na roky 2014-2020	2020	národná	www.partnerskadohoda.gov.sk
NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom fonde námorného a rybného hospodárstva zahrnuté do spoločného strategického rámca a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde a ktorým sa zrušuje nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006, 2013	2020	medzinárodná	www.eur-lex.europa.eu
Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 v znení zmien a doplnkov č. 1 KURS 2011	2010/2025, priebežná aktualizácia	národná	www.telekom.gov.sk
Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky 2020/30	2020/2030	národná	www.telekom.gov.sk

PROGRAM ROZVOJA OBCE
MARGECANY 2016+

Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike, 2013	2020	národná	www.telekom.gov.sk
NÁRODNÝ PLÁN SR PRE BECEP 2011-2020, 2011	2020	národná	www.telekom.gov.sk
Stratégia rozvoja cestovného ruchu do roku 2020, 2013	2020	národná	www.telekom.gov.sk
Návrh Koncepcie geoparkov v SR, 2008, aktualizácia 2015		národná	www.geopark.sk
Aktualizácia Koncepcie geoparkov SR, 2014	2020	národná	www.geopark.sk
Program rozvoja vidieka Slovenskej republiky na roky 2014-2020, 2014	2020	národná	www.mpsr.sk
Koncepcia štátnej bytovej politiky do roku 2020, 2015	2020	národná	www.telekom.gov.sk
Dlhodobá koncepcia bývania pre marginalizované skupiny obyvateľstva a model jej financovania, 2004	neurčená	národná	www.telekom.gov.sk
Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020	2020	národná	www.telekom.gov.sk
Strategický plán rozvoja a údržby ciest II. a III. triedy	2020	národná, regionálna	www.telekom.gov.sk
Plán rozvoja a modernizácie ciest II. a III. triedy na území Košického samosprávneho kraja „Regionálny MASTER PLÁN“, 2013		regionálna	www.vucke.sk
PROJEKTOVÉ UKAZOVATELE PRE HORIZONTÁLNU PRIORITU MARGINALIZOVANÉ RÓMSKE KOMUNITY, 2012	neurčená	národná	http://www.romovia.vlada.gov.sk/16714/strategie-dokumenty.php
Stratégia protipovodňovej ochrany do roku 2020, 2013	2020	národná	www.minzp.sk
Koncepcia využitia hydroenergetického potenciálu vodných tokov SR do roku 2030, 2011	2030	národná	www.minzp.sk
Návrh orientácie, zásad a priorít vodohospodárskej politiky Slovenskej republiky do roku 2027	2027	národná	www.minzp.sk
Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy, 2014		národná	www.rokovania.sk
Aktualizovaná národná stratégia ochrany biodiverzity do roku 2020, 2013	2020	národná	www.minzp.sk
Koncepcia rozvoja pôdohospodárstva SR na roky 2013-2020, 2013	2020	národná	www.mpsr.sk
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického	2013	regionálna	www.vucke.sk

PROGRAM ROZVOJA OBCE
MARGECANY 2016+

samosprávneho kraja – 3. Aktualizácia, 2011			
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja pre roky 2016 – 2022	2015	regionálna	web.vucke.sk
Dôsledky klimatickej zmeny a možné adaptačné opatrenia v jednotlivých sektoroch, 2011	neurčená	národná	www.shmu.sk
Stratégia rozvoja cestovného ruchu v regióne Národného parku Slovenský raj, 2009	2013	regionálna	www.vucke.sk
Stratégia rozvoja vidieka Košického samosprávneho kraja, 2007	2013	regionálna	www.vucke.sk
Stratégia rozvoja vidieka subregiónu Národného parku Slovenský raj, 2008	neurčená	regionálna	www.vucke.sk
Rozvojový plán Slovensko – Východ, 2006	2013	regionálna	www.vucke.sk
Program odpadového hospodárstva Košického kraja na roky 2011-2015, 2013	2015	regionálna	www.minv.sk
ÚPN VÚC Košického kraja – zmeny a doplnky 2014, 2014	neurčená	regionálna	www.vucke.sk
Atlas RÓMSKYCH komunít na Slovensku 2013, 2014	neurčená	národná	www.minv.sk
VÝSLEDKY IMPLEMENTÁCIE ZÁRUKY PRE MLADÝCH ĽUDÍ V SR, 2015	2013-2014	národná	www.employment.gov.sk
ODPORÚČANIE RADY z 22. apríla 2013 o zavedení záruky pre mladých ľudí (2013/C 120/01), 2013	2020	medzinárodná	www.employment.gov.sk
OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEJ RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV Spoločne pre mladých ľudí Európy Výzva na prijatie opatrení proti nezamestnanosti mládeže, 2013		medzinárodná	www.employment.gov.sk
MARKETINGOVÁ STRATÉGIA Slovenskej agentúry pre cestovný ruch na roky 2014-2020, 2013	2020	národná	www.sacr.sk
Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2011-2015, 2013	2015	národná	www.minv.sk
Stratégia informatizácie spoločnosti v Slovenskej republike	neurčená	národná	http://old.minedu.sk
Stratégia výskumu a inovácií pre	2020	národná	www.economy.gov.sk

PROGRAM ROZVOJA OBCE
MARGECANY 2016+

inteligentnú špecializáciu Slovenskej republiky			
Stratégia informatizácie regionálneho školstva, 2008	neurčená	národná	http://old.minedu.sk
Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja, 2001	neurčená	národná	www.minzp.sk
Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie SR, 2006	2015	národná	www.minzp.sk
Stratégia energetickej bezpečnosti SR, 2008	2013/2030	národná	www.siea.sk
Návrh energetickej politiky Slovenskej republiky, 2013	2035/2050	národná	www.economy.gov.sk
SPRÁVA K ÚROVNI MIESTNEHO ROZVOJA ZA ÚČELOM HODNOTENIA „EFEKTÍVNOSTI INTEGROVANEJ SIETE REGIONÁLNYCH ROZVOJOVÝCH AGENTÚR V SLOVENSKEJ REPUBLIKE“, 2012	2011	národná	www.telekom.gov.sk
Územný plán obce Margecany – Zmeny a doplnky č. 1, 2008	neurčená	lokálna	www.margecany.sk
Územný plán obce Margecany – návrh Zmien a doplnkov č. 2, 2015	neurčená	lokálna	
Kronika obce Margecany, 2012		lokálna	

Zdroje údajov:

Obecný úrad Margecany

www.census2011.sk

<http://www.datacube.statistics.sk/>

www.shmu.sk

www.enviroportal.sk

Sociálna poisťovňa,

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny

Základná škola s materskou školou

Súvisiaca legislatíva:

- Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z. z.,
- Zákon č. 309/2014 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja,
- Zákon č. 24/2006 o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení,
- Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách,
- Zákon č. 292/2014 o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Príloha č. 3 - Zoznam skratiek použitých v PRO

DHZ - Dobrovoľný hasičský zbor
EÚ - Európska únia
EK - Európska komisia
ENV - Environmentálna výchova
HDP - Hrubý domáci produkt
HaZZ - Hasičský záchranný zbor
IKT - Informačné a komunikačné technológie
MAS - Miestna akčná skupina
MŠ - Materská škola
MRK - Marginalizovaná rómska komunita
NR SR - Národná rada Slovenskej republiky
OZ - Občianske združenie
PHSR - Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
PRO - Program rozvoja obce
SAD - Slovenská autobusová doprava
SZUŠ - Súkromná základná umelecká škola
ŠK - Športový klub
ŠSK - Športovo strelecký klub
UoZ - Uchádzač o zamestnanie
ZMOS - Združenie miest a obcí
ZŠ - Základná škola
ZŠ s MŠ - Základná škola s materskou školou
ŽP - Životné prostredie

Príloha č. 4 - Vyhodnotenie dotazníka

Do prieskumu verejnej mienky v čase spracovania Programu rozvoja obce sa zapojilo 85 respondentov, z toho 49 mužov a 36 žien. Odpovede boli odosielané elektronicky pomocou formulára zverejneného na webovej stránke obce resp. v papierovej forme prostredníctvom dotazníka doručeného do každej domácnosti.

Charakteristika respondentov

Najviac respondentov bolo z vekovej kategórie 26-60 rokov (57,6%), druhou najpočetnejšou skupinou bola veková skupina 61+ (31,8%) a najmenej respondentov bolo vo veku 15-25 rokov (10,8%).

Z hľadiska dosiahnutého vzdelania najviac respondentov malo ukončené stredoškolské (51,2 %) alebo vysokoškolské vzdelanie (40,5 %).

Najviac respondentov malo ekonomické postavenie zamestnanec (40%), dôchodca (28,2%), SZČO/podnikateľ (10,6%) a študent (8,2%). Do prieskumu sa zapojili aj nezamestnaný (5,9%) a osoby na rodičovskej dovolenke (5,9%).

Súhrnný prehľad odpovedí

Na otázku „**V akej forme najviac sledujete dianie v obci?**“ boli najčastejšie odpovede:

- obecné noviny (77,6%),
- obecný rozhlas (64,7%),
- úradná tabuľa (50,6%),
- web stránka obce (47,1%),
- facebook stránka obce (28,2%).

Na otázku „**Aké sú podľa Vás najväčšie pozitíva obce Margecany?**“ boli najčastejšie odpovede:

- poloha a dopravné spojenia (24),
- kultúra a podujatia (21),
- rozvoj obce (16),
- starosta (13),
- čistota a poriadok v obci (10),
- športoviská a ihriská (6),
- výstavba, rekonštrukcie (5).

Medzi pozitíva boli tiež zaradené: infraštruktúra, Ružín, školy, sociálne služby, dobrá vybavenosť obce, čistička odpadových vôd, zberný dvor, vytvorenie separačných stredísk, kino, knižnica.

Na otázku „**Čo Vám v obci najviac chýba?**“ boli najčastejšie odpovede:

- kúpalisko, plaváreň, upravená oblasť Ružína (9),
- ubytovacie kapacity, viac bytov (7),
- upravené chodníky a cesty, prechody pre chodcov (7),
- parkoviská, viac parkovacích miest (5),
- viac možností pre šport a zábavu mládeže, hudobné, športové podujatia (5),
- lepšie medziľudské vzťahy, záujem občanov o dianie v obci a čistotu, slušnosť (4),
- stavebné pozemky (3),

- pracovné miesta (3),
- úprava všetkých častí obce, nie len okolia Obecného úradu (3),
- cukráreň, reštaurácia, kaviareň (3).

Medzi chýbajúce boli tiež zaradené: prístupové cesty k rodinným domom, prechod cez koľajisko, Lidl, vlastné ihrisko pre deti MŠ, Dom smútku, turistické chodníky a vyznačené trasy v okolitej prírode, optický internet, kontajner na sklo v časti Hôrka, dopravné ihrisko pre deti, spoj Rolova Huta a Margecany, multifunkčné ihrisko otvorené nonstop, lyžiarsky vlek, wellness, chodník na cintorín, prístupnejšia opatrovateľská služba, odvoz triedeného odpadu, kosenie obecných a súkromných parciel, kultúrne akcie, hlásenia rozhlasu zasielaná formou SMS, emailu, most z Bystrej na Prešovskú.

Na otázku „**Aké problémy navrhujete riešiť v najbližších rokoch?**“ boli najčastejšie odpovede:

- chodníky, cesty v obci, prístupové cesty k domom (13),
- bytová otázka, výstavba, stavebné pozemky (8),
- chodník na cintorín a po cintoríne (7),
- Dom smútku, cintorín, židovský cintorín (7),
- úprava Ružína (6),
- verejné osvetlenie (5),
- parkovacie miesta, hlavne železničná stanica a Obecný úrad (5),
- psie exkrementy, zatúlané psy (5),
- dokončiť reguláciu Bystrého potoka (3),
- internet (3),
- kúpalisko (3),
- skládky odpadu (3).

Medzi problémy, ktoré treba riešiť, boli tiež zaradené: vandalizmus, prechod cez koľajisko, turistický ruch, cyklotrasa Kojšov a Margecany, zamestnanosť v obci, voda v Rolovej Hute, hlučnosť z prevádzky multifunkčného ihriska, výmena vodovodného potrubia v Olši pre časté poruchy, postrek invazívnych rastlín, zábradlie na Železničnej ulici, svah ku trati, denný stacionár pre seniorov, fungovanie MŠ - nedostatočné priestory, športový areál TJ, rekonštrukcia futbalového štadióna, nespáľovať v rodinných domoch odpad a umelé hmoty, obnova lesoparku Hôrka, vyhliadková veža na Hôrke, zákaz parkovania na školskom ihrisku, zníženie rýchlosti v letných mesiacoch smer Rolova Huta, schody na Obecný úrad.

Vyhodnotenie otázok „**Ako Ste spokojný s poskytovaním služieb v obci a ako hodnotíte aspekty kvality života v obci? v časti Infraštruktúra**“:

	Veľmi spokojný	Skôr spokojný	Skôr nespokojný	Veľmi nespokojný
Miestne komunikácie	16,5 %	70,6 %	9,4 %	3,5 %
Verejné osvetlenie	35,3 %	49,4 %	12,9 %	2,4 %
Parkovacie miesta	11,8 %	52,9 %	25,9 %	9,4 %
Verejný vodovod	31,8 %	51,8 %	14,1 %	2,4 %
Verejná kanalizácia	29,4 %	57,6 %	10,6 %	2,4 %
Nakladanie s dažďovou vodou	12,9 %	60 %	20 %	7,1 %
Internetová infraštruktúra	16,5 %	58,8 %	16,5 %	8,2 %

Vyhodnotenie otázok „Ako Ste spokojný s poskytovaním služieb v obci a ako hodnotíte aspekty kvality života v obci? v časti Služby a zamestnanosť“:

	Veľmi spokojný	Skôr spokojný	Skôr nespokojný	Veľmi nespokojný
Potraviny maloobchod	45,9 %	48,2 %	3,5 %	2,4 %
Stravovacie služby	16,5 %	54,1 %	23,5 %	5,9 %
Ubytovacie služby	3,5 %	21,2 %	41,2 %	34,1 %
Zdravotná starostlivosť	32,9 %	60 %	5,9 %	1,2 %
Iné služby	12,9 %	72,9 %	12,9 %	1,2 %

Vyhodnotenie otázok „Ako Ste spokojný s poskytovaním služieb v obci a ako hodnotíte aspekty kvality života v obci? v časti Školstvo, šport, kultúra“:

	Veľmi spokojný	Skôr spokojný	Skôr nespokojný	Veľmi nespokojný
Materská škola	44,7 %	47,1 %	4,7 %	3,5 %
Základná škola	58,8 %	38,8 %	1,2 %	1,2 %
Komunitné centrum	21,2 %	63,5 %	11,8 %	3,5 %
Športoviská	28,2 %	51,8 %	15,3 %	4,7 %
Kultúrne podujatia obce	68,2 %	25,9 %	3,5 %	2,4 %
Kino Družba	41,2 %	57,6 %	0 %	1,2 %
Obecná knižnica	29,4 %	56,5 %	11,8 %	2,4 %

Vyhodnotenie otázok „Ako Ste spokojný s poskytovaním služieb v obci a ako hodnotíte aspekty kvality života v obci? v časti Sociálne služby“:

	Veľmi spokojný	Skôr spokojný	Skôr nespokojný	Veľmi nespokojný
Úroveň poskytovania sociálnych služieb pre seniorov	21,2 %	68,2 %	10,6 %	0 %
Úroveň poskytovania sociálnych služieb pre obyvateľov sociálne vylúčených komunit	10,6 %	75,3 %	14,1 %	0 %

Vyhodnotenie otázok „Ako Ste spokojný s poskytovaním služieb v obci a ako hodnotíte aspekty kvality života v obci? v časti Samospráva“:

	Veľmi spokojný	Skôr spokojný	Skôr nespokojný	Veľmi nespokojný
Práca Obecného úradu a miestnej samosprávy	32,9 %	60 %	5,9 %	1,2 %
Informovanie občanov o dianí v obci	43,5 %	50,6 %	4,7 %	1,2 %
Úroveň kriminality, vandalizmu	20 %	48,2 %	22,4 %	9,4 %

Vyhodnotenie otázok „Ako Ste spokojný s poskytovaním služieb v obci a ako hodnotíte aspekty kvality života v obci? v časti Bytová politika“:

	Veľmi spokojný	Skôr spokojný	Skôr nespokojný	Veľmi nespokojný
Individuálna bytová výstavba	14,1 %	62,4 %	20 %	3,5 %
Nájomné bývanie	16,5 %	63,5 %	20 %	0 %

Príloha č. 5 - Akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky (x+2)

Akčný plán predstavuje plán na najbližšie 2 až 3 roky, v ktorom si obec Margecany naplánovala realizáciu 28 projektov. Každý rok sa monitoruje napĺňanie tohto plánu a tento sa aktualizuje – t. j. postupne sa do neho pridávajú projekty z programovej časti PRO.

Okrem naplánovaných cieľov sa v obci realizujú aj ďalšie aktivity, ktoré v pláne nie sú, ale prispievajú k napĺňaniu stratégie a mali by byť aj vyhodnocované v rámci každoročného monitorovania.

Za realizáciu jednotlivých projektov je zodpovedný realizátor projektu. V akčnom pláne väčšinou ako realizátor (zodpovedný) vystupuje obec, preto starosta pri každom realizovanom projekte určí zodpovednú osobu, ktorá bude dohliadať na realizáciu projektu.

V prípade, že má obec partnera, je nevyhnutné stanoviť z každej inštitúcie zodpovedné osoby, aby bola zabezpečená komunikácia a tým sa predišlo zbytočným prieťahom a možným problémom. Nefungujúca komunikácia a nestanovenie zodpovednosti konkrétnej osoby pre konkrétne úlohy sú najčastejšími dôvodmi zlyhania projektov.

POZNÁMKY:

1. Návrh akčného plánu na roky 2016-2018 vychádza z návrhu PRO na roky 2016 – 2022.
2. Predpokladaný rozpočet je kvalifikovaným odhadom a pri investičných akciách bude spresnený na základe rozpočtu projektovej dokumentácie a následne podľa výsledku verejného obstarávania.
3. Predpokladaný rozpočet je uvádzaný pre realizáciu celej aktivity.
4. Termín realizácie je uvádzaný v časovom horizonte podľa PRO s cieľovým rokom realizácie aktivity.

PROGRAM ROZVOJA OBCE
MARGECANY 2016+

A. Hospodársky rozvoj								
Špecifický cieľ, opatrenie, projekt/aktivita	termín (rok)	zodpo vedný	financovanie		indikátor	východisko vá hodnota	plánova ná hodnota	poznámky
			zdroj	výška v €				
Priorita 1. Podnikanie								
1.2.1 Rekonštrukcia spoločných zariadení - poľných a lesných ciest vo vlastníctve obce	2016	obec	EÚ, SR, obec	891 607	dĺžka obnovených poľných a lesných ciest v m	0	LC 8 471 PC 665	85% zdroje EÚ, 15% SR
1.3.1 Chránené dielne	2016	obec	SR, obec	48 000	počet chránených dielní	4	4	UPSVaR 18 500 €, obec 29 500 €
1.3.2 Zamestnávanie znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie	2016	obec	SR, obec	36 050	počet absolventov za rok	8	8	UPSVaR 34 250 €, obec 1 800 €
1.3.3 Technický úsek	2016	obec	obec	16 250	počet zamestnancov	2	2	Vlastné zdroje
Priorita 2. Bývanie								
2.1.1 Rozšírenie inžinierskych sietí a miestnej komunikácie – lokalita Drevoskládka	2016 – 2018	obec	obec	10 000	počet lokalít pripravených na IBV	0	1	Vypracovanie projektovej dokumentácie, inžinierska činnosť
2.1.2 Príprava projektovej dokumentácie pre vybudovanie základnej infraštruktúry pre nový stavebný obvod (Pod hôrou) - verejný vodovod, verejná kanalizácia, dažďová	2016 – 2018	obec	obec	30 000	počet lokalít pripravených na IBV	0	1	Vypracovanie projektovej dokumentácie, inžinierska činnosť

PROGRAM ROZVOJA OBCE
MARGECANY 2016+

kanalizácia, NN distribučná elektrická sieť, plynovod, dátové vedenie, miestne komunikácie, občianska vybavenosť, zeleň								
2.2.1 Odkúpenie stavby Nadstavba 13 BJ Školská (vrátane prislúchajúcej technickej vybavenosti)	2016	obec	MDVaRR, ŠFRB, obec	602 760	počet obecných nájomných bytov bežného štandardu	22	35	Úver ŠFRB 344 880 €, Dotácia MDVaRR 249 480 €, obec 8 400
2.3.1 Zníženie energetických strát budovy Obecného úradu	2016	obec	Envirofond, obec	156 205	zníženie spotreby energií	0	50%	Envirofond 148 394 €, Obec 7 811 €
2.3.3 Modernizácie kuchyne a spodnej sály Kultúrneho domu	2016	obec	MF SR, obec	16 000	max. kapacita stravných jednotiek	100	300	MF SR 13 500 €, obec 2 500 €
2.3.4 Rekonštrukcia chodníkov a miestnych komunikácií	2016	obec	MV SR, obec	11 500	plocha zrekonštruovaných chodníkov a miestnych komunikácií	0	400	MV SR 9 800 €, obec 1 700 €
Priorita 3. Cestovný ruch								
3.1.3. Chodník k cintorínu	2016 – 2018	obec	obec	10 000	počet chodníkov	0	1	Vypracovanie projektovej dokumentácie, inžinierska činnosť

PROGRAM ROZVOJA OBCE
MARGECANY 2016+

B. Sociálny rozvoj								
Špecifický cieľ, opatrenie, projekt/aktivita	termín (rok)	zodpo vedný	financovanie		indikátor	výcho disko vá hodnota	plánova ná hodnota	poznámky
			zdroj	výška v €				
Priorita 4. Kultúrne dedičstvo								
4.1.1 Organizácia pravidelných kultúrnych podujatí	2016 – 2018	obec	obec	10 000	počet pravidelných kultúrnych podujatí	20	20	V spolupráci s partnermi uvedenými v harmonograme
4.1.2 Kino Družba – modernizácia služieb, propagácia	2016 – 2018	obec	obec	4 200	priemerný počet návštevníkov na predstavenie	13,74	30	100 predstavení ročne
Priorita 5. Vzdelávanie								
5.1.1 Rozšírenie kapacity MŠ vrátane bezbariérového vstupu	2017 – 2018	obec	obec, MŠVVaŠ SR	100 000	počet neprijatých detí z dôvodu nedostatočnej kapacity	9	0	95 000 € MŠVVaŠ SR, 5 000 € obec
5.1.2 Rozšírenie kapacity ZŠ - vytvorenie odborných učební	2017 – 2018	obec	obec, MDVaRR SR	200 000	počet odborných učební	4	9	85% zdroje EÚ, 10% SR, 5% obec
5.1.3 Rekonštrukcia vnútorných priestorov telocvične	2017 – 2018	obec	obec, MŠVVaŠ SR	195 972	počet obnovených budov	0	1	166 901 € MŠVVaŠ SR, 29 071 € obec
Priorita 6. Šport								
6.1.1 Rekonštrukcia tribúny a šatní TJ Lokomotíva	2016	TJ Lokomotíva	MV SR, obec	15 500	počet obnovených športových zariadení	0	1	12 500 € MV SR, 3 000 € obec
6.1.2 Rekonštrukcia športového ihriska pred areálom TJ Lokomotíva (nový povrch, mantinely,	2017 – 2018	obec	IROP, obec	50 000	počet obnovených športových zariadení	0	1	85% zdroje EÚ, 10% SR, 5% obec

PROGRAM ROZVOJA OBCE
MARGEČANY 2016+

a i.)								
6.2 Podpora športových klubov	2016 – 2018	obec	obec	12 100	počet podporených športových klubov	5	5	12 100 € ročne
Priorita 7. Seniori								
8.1.1. Opatrovateľská služba	2016 – 2018	obec	OP ĽZ, obec		počet opatrovaných	2	5	
8.1.2 Rozvoz stravy dôchodcom	2016 – 2018	obec	obec		počet stravníkov	10	20	
8.2.2 Zriadenie denného stacionára pre seniorov	2017 – 2018	obec	obec	4 000	počet zariadení pre seniorov	0	1	Projekčné práce, inžinierska činnosť

C. Životné prostredie								
Špecifický cieľ, opatrenie, projekt/aktivita	termín (rok)	zodpo vedný	financovanie		indikátor	výcho disko vá hodnota	plánova ná hodnota	poznámky
			zdroj	výška v €				
Priorita 9. Odpadové hospodárstvo								
9.1.1 Rozvoj a realizácia separovaného zberu	2016 – 2018	obec	obec	3 000	množstvo vyseparovaného odpadu	65t	120t	
9.2.1 Čistenie brehov a vodnej hladiny VN Ružín	2016 – 2018	obec	obec, MŽP	1 000	periodicita čistenia	2x ročne	2x ročne	
9.2.2 Odhaľovanie a likvidácia nelegálnych skládok odpadov	2016 – 2018	obec	obec	3 000	pomer zlikvidovaných a odhalených skládok	70%	80%	
Priorita 10. Základná infraštruktúra								
10.1.5 Modernizácia a doplnenie verejného osvetlenia	2016 – 2018	obec	obec	3 000	počet vymenených / doplnených svietidiel	0	30	
Priorita 11. Prispôsobovanie sa zmene klímy								
11.1.4 Výsadba a obnova verejnej zelene	2016	obec	obec	2 000	plocha obnovenej zelene v m²	0	400	
11.1.5 Zachytávanie a využívanie dažďovej vody pre účely zavlažovania verejných priestranstiev a športovísk	2016	obec	obec	3 500	počet verejných budov / plôch s využívaním dažďovej vody	1	2	

PROGRAM ROZVOJA OBCE
MARGECANY 2016+

Príloha č. 6 - Prehľad pravidelných kultúrnych a športových podujatí

P. č.	Organizátor	Názov podujatia / mesiac	Jan.	Feb.	Marec	Apríl	Máj	Jún	Júl	August	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.
1.	Obec	Ples Obce Margecany												
2.	Obec	Deň matiek												
3.	Obec	Dni obce Margecany - Víťaz leto												
4.	Obec + Fsk Jadlovec	Margecianske fajnoty												
5.	Obec + JDS	Deň úcty k starším												
6.	Obec	Mikuláš												
7.	Obec	Adventné Božie slovo a spev												
8.	Obec	Vianočný koncert												
9.	Obec	Zbor pre občianske záležitosti	vykonáva činnosť podľa potreby po celý rok pre občanov obce - uvítanie detí, život. jubileá											
10.	Obec + OŠK	Novoročný šachový turnaj												
11.	Obec + JDS	Batôžkový bál												
12.	Obec + JDS	Seniorský zelený deň												
13.	Obec + KST	Výstup na Roháčku												
14.	Obec + ŠKST	Vianočný turnaj v stolnom tenise												
15.	Obec	Týždeň mobility												
16.	Obec	Silvestrovská show pre deti												
17.	Obec	Silvestrovský ohňostroj												
18.	SDKÚ+TJ	Beh ulicami Margecian												
19.	Obec+DHZ+ZŠ s MŠ	Deň detí												
20.	Obec	Lampiónový sprievod - SNP												
21.	Obec + Fsk Jadlovec	Fašiangy												
22.	Obec + Fsk Jadlovec	Rusadle												
23.	Obec	Koniec II. svetovej vojny												

Príloha č. 7 - Obmedzenia súvisiace s CHVÚ SKCHVÚ036 Volovské vrchy

Zakázané činnosti v celom CHVÚ:

- zámerné vnášanie introdukovaných druhov drevín umelou obnovou do drevinovej skladby v dielcoch,
- vykonanie úmyselnej obnovnej ťažby, pri ktorej sa na 1 ha plochy obnovovanej etáže ponechá menej ako 3 stromy vo veku začatia obnovy na prirodzené dožitie,
- odstraňovanie ojedinelých zlomov a suchých stojacich stromov, ktoré nemôžu byť zdrojom zvýšenej početnosti biotických škodlivých činiteľov a nepredstavujú možné nebezpečenstvo z hľadiska bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a nebránia technologickému prístupu porastu,
- zníženie zastúpenia pionierskych drevín (rodu jarabina, rodu breza, topoľ osika a vŕba rakyta) pod 5 % úmyselnou ťažbou a pri výchove lesa v dielci,
- vykonávanie lesohospodárskej činnosti v blízkosti hniezda bociana čierneho, kuvika kapcavého, kuvika vrabčieho, orla kriľavého, orla skalného, sovy dlhochvostej, včelára lesného, výra skalného, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
- zber plodov brusnice čučoriedkovej a brusnice obyčajnej, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
- mechanizované kosenie trvalých trávnych porastov spôsobom od okraja smerom do stredu v období od 1. mája do 31. júla na súvislej ploche väčšej ako 0,5 ha.

Navrhované manažmentové opatrenia:

- zvyšovanie podielu prirodzenej obnovy,
- zabezpečenie vhodných pobytových podmienok bioty,
- úprava a budovanie nových hniezd a hniezdných biotopov vtáctva,
- odstraňovanie zámerne vysadených drevín,
- odstraňovanie inváznych druhov rastlín,
- stráženie (napríklad hniezd dravcov),
- zachovať alebo cielene obnoviť pôvodné druhové zloženie lesných porastov,
- ochrana, údržba a úprava priaznivého stavu súčasných a budovanie nových liahnísk pre obojživelníky,
- ponechávanie stromov a drevnej hmoty v porastoch (ojedinelo stojacich stromov, skupiny stromov a ležaniny),
- jemnejšie spôsoby hospodárenia a ich formy (výberkový hosp. spôsob),
- predlžovanie obnovnej doby,
- zvyšovanie rubnej doby,
- zakladanie nových brehových porastov s uplatnením pôvodných druhov drevín,
- ponechávanie mokradí, rašelinísk a statických vodných plôch bez výsadby drevín,
- uplatňovanie pôvodných druhov drevín pri obnove brehových porastov,
- zabezpečenie ochrany obojživelníkov v období migrácie (napr. budovanie migračných zábran, transfer jedincov na reprodukčné lokality),
- udržiavanie zimovísk obojživelníkov a priaznivého stavu migračných zón k lokalitám reprodukcie a k niektorým typom letných stanovišť,
- odstraňovanie nepôvodných druhov drevín pri údržbe brehových porastov.

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany v chránenom území:

- Len veľkokapacitné poľnohospodárske budovy a sklady, stajne a maštale
- Autoservisy
- Amfiteátre
- Skladovacie plochy len nad 100 m²
- Skladovacie plochy všetky
- Priemyselné nádrže a silá
- Priemyselné budovy a sklady
- Garáže a kryté parkoviská nad 10 parkovacích miest
- Hangáre a depá
- Stanice (autobusové, železničné)
- Bytové domy
- Čerpacie stanice
- Ostatné nebytové budovy (nápravné zariadenia, kasárne a pod.)
- Budovy pre veľkoobchod
- Budovy pre maloobchod a drobné služby
- Ostatné administratívne, správne budovy nesúvisiace s obhospodarovaním pozemkov
- Kempingy
- Všetky penzióny a chaty
- Penzióny a chaty s kapacitou nad 20 lôžok
- Hotely a motely
- Ostatné budovy na bývanie (detské domovy, študentské domovy, domovy dôchodcov a útulky pre bezdomovcov a pod.)
- Rodinné domy
- Dopravné a telekomunikačné budovy
- Budovy pre školstvo a na vzdelávanie
- Umiestnenie, výsadba a zloženie nepôvodných druhov drevín mimo ovocného sadu, vinice, chmeľnice a záhrady, bez limitu
- Likvidácia opustených ovocných sádov a záhrad, nad 0,5 ha
- Likvidácia drevín z dôvodu revitalizácie pasienkov, nad 1 ha
- Výrub stromov na pasienkoch s plochou väčšou ako 5 ha (okrem náletu do 20 rokov veku, alebo obvodu do 20 cm), nad 1000 stromov
- Likvidácia remízok, nad 100 m²
- Likvidácia jedno alebo viacrakových stromoradií, nad 100 m dĺžky
- Likvidácia brehových porastov holorubným spôsobom (oprávnenie správcu toku), nad 100 m dĺžky
- Údržba brehových porastov (oprávnenie správcu toku), nad 1000 m dĺžky
- Výrub drevín brehových porastov (žiadateľ nie je správcou vodného toku), nad 50 m dĺžky
- Ostatné budovy pre kultúru a verejnú zábavu
- Výrub krov, nad 500 m²
- Nemocnice, zdravotnícke a sociálne zariadenia
- Zmeny obytných objektov na priemyselné
- Zmena v užívaní stavby, ktorá spočíva v zvýšení alebo rozšírení výroby alebo činnosti minimálne o 20 %, ktoré by mohli ohroziť alebo životné prostredie

- Zmeny poľnohospodárskych objektov na rekreačné (napr. senníky na chaty a pod.)
- Zmeny poľnohospodárskych objektov na obytné
- Zmeny rekreačných objektov na priemyselné
- Zmeny rekreačných objektov na obytné
- Oplocovanie pozemkov okrem oplotenia lesnej škôlky, ovocného sadu a vinice
- Vykonávanie činnosti meniacej stav mokrade alebo koryto vodného toku, najmä ich úpravu, zasypávanie, odvodňovanie, ťažba trstia, rašeliny, bahna a riečneho materiálu okrem vykonávania týchto činností v koryte vodného toku jeho správcom
- Zmeny poľnohospodárskych objektov na priemyselné
- Likvidácia všetkých typov parkov, parčíkov a historických záhrad, bez limitu
- Diaľkové rozvody elektriny
- Rozširovanie všetkých nepôvodných druhov živočíchov
- Lyžiarske zjazdové trate
- Lyžiarske vleky
- Golfové ihriská
- Skokanské mostíky
- Automobilové, motocyklové a cyklistické dráhy
- Kryté budovy pre šport
- Športové areály
- Nekryté športové ihriská
- Zriadiť poľovnícke zariadenie - posed, soľník, krmelec, senník
- Miestne rozvody elektriny (okrem domových prípojok)
- Cesty I. až III. triedy
- Telekomunikačné stožiare a transformačné stanice
- Diaľkové ropovody a plynovody, rozvody vody alebo pary
- Melioračné sústavy
- Železničné, lanové a iné dráhy
- Nekryté parkoviská a odstavné plochy
- Účelové komunikácie
- Farmy, v ktorých sa chová viac ako 10 jedincov zvierat na komerčné účely (s výnimkou hospodárskych zvierat)
- Zábavné parky
- Výrub stromov, nad 80 stromov
- Stožiare elektrických vedení, transformačné stanice
- Budovanie a vyznačenie mototrás
- Použitie zariadení spôsobujúcich svetelné a hlukové efekty, najmä ohňostroj, laserové zariadenie, reprodukováná hudba mimo uzavretých stavieb
- Zriadiť poľovnícke zariadenie - zvernica
- Budovanie a vyznačenie turistických chodníkov, náučných chodníkov, bežeckých trás, lyžiarskych trás alebo cyklotrás
- Skládky odpadu
- Stavby hutníckeho, chemického, farmaceutického, petrochemického, strojárskoho, stavebného, papierenského, drevospracujúceho a iného priemyslu
- Spaľovne odpadu
- Tepelné, vodné, jadrové alebo iné elektrárne a energetické zariadenia

- Veterné elektrárne
- Banské stavby a ťažobné zariadenia
- Umiestnenie zariadenia na vodnom toku alebo inej vodnej ploche nesúžiacej plavbe alebo správe vodného toku alebo vodného diela
- Vymedzenie lokalít a stálych trás horolezectvo
- Oplotenie pozemku za hranicami zastavaného územia obce okrem oplotenia lesnej škôlky, ovocného sadu a vinice
- Úpravy tokov, priehrad, rybníkov a ochranných hrádzí
- Zriadiť rybochovné zariadenie
- Let lietadlom alebo lietajúcim športovým zariadením, najmä klzákom, ktorých výška letu je menšia ako 300 m nad najvyššou prekážkou v okruhu 600 m od lietadla alebo lietajúceho športového zariadenia
- Vymedzenie lokalít a stálych trás skalolezectvo
- Ťažba a úprava rudných surovín
- Povrchové lomy vápencové, dolomitové
- Lomy a ťažba ostatného stavebného kameňa a nerudných surovín (vrátane pieskov)
- Ťažba ostatných nerastov
- Výsypky, odvaly a odkaliská (haldy)

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany mimo chráneného územia

- Použitie zariadení spôsobujúcich svetelné a hlukové efekty, najmä ohňostroj, laserové zariadenie, reprodukováná hudba mimo uzavretých - do 200 m
- Zmeny poľnohospodárskych objektov na priemyselné - do 50 m
- Zmeny rekreačných objektov na priemyselné - do 50 m
- Rozširovanie nepôvodných druhov živočíchov (s výnimkou druhov uvedených v prílohe č. 3 vyhlášky) - do 1000 m
- Budovanie a vyznačenie mototrasy - do 200 m
- Automobilové a motocyklové dráhy - do 200 m
- Melioračné sústavy - do 100 m
- Umiestnenie zariadenia na vodnom toku alebo inej vodnej ploche nesúžiacej plavbe alebo správe vodného toku alebo vodného diela - do 1 000 m
- Zriadiť poľovnícke zariadenie - zvernica - do 1000 m
- Rozširovanie všetkých nepôvodných druhov živočíchov - do 2000 m
- Zmeny obytných objektov na priemyselné - do 50 m